

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 125 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SCLOVENE

Po smrti rasa Deste

Ras Desta je bil ujet in takoj ustreljen. Tako se je glasila kratka, suhoparna vest, ki jo je ponatisnilo svetovno časopisje. Listi so se dodali, da je s smrtjo rasa Deste izginil zadnji abesinski vojskovodja in da je bila z njegovo vojsko razpršena, razbita in poražena zadnja kolikor toliko organizirana abesinska armada in da je Italija s tem tako rekoč končala vojaško zasedbo imperija, ki si ga je priborila v manj kakor enem letu. Poglavitje Abesinije je sedaj več ali manj odpravljeno in svet bo prešel na dnevni red. V trenutku mednarodnega življenja, kjer malenkosti igrajo čestokrat veliko vlogo, je vendar omembe vreden zaton države, ki ima za seboj tisoč let zgodovine, ki je do nedavnega sedela še med narodi zbranimi pri Zvezi narodov, in ki je postala mnogo bolj žrtev neiskrenosti sodobnega mednarodnega reda kakor žrtev orožja osvajačel.

Dolge mesece se je poveljnik nekdanje južne abesinske fronte ras Desta Damptu skrivaj po gozdovih južnozahodne Abesinije v bližini meja Kenje in Sudana. Do zadnjega prepričan, da bodo obljube, ki so mu jih dajali, meso postale in da bo rešil svojo domovino... Lev iz Judeje, smrtno ranjen od zaporednih porazov vseh armad in od lažljivih obljub evropskih veselov, se je še enkrat, kot v agoniji dvignil, ker se ni hotel ločiti od življenja, potem pa je padel pod zadnjim udarcem in njegova smrt je, čeravno redkobesedno in suhoparno, odjeknila po vsem svetu. Z rasom Desta ki ga je vojaško sodišče v par minutah obsodilo na smrt, je končnoveljavno padla tudi Abesinija, ki prehaja po tisočletju neodvisnega obstoja v kolonialno odvisnost od Evrope, ki ji je kot zadnja afriška država tako dolgo kljubovala.

Doba vojaške zasedbe abesinskega imperija je s tem končana. Sedaj prihaja doba upravne ureditve in gospodarskega razvoja novo osvojene bogate kolonije. Po velikanskem naporu, ki je bil uspešen, prihaja sedaj doba novih naporov, ki bodo morda zahtevali še več žrtev in še več poguma, kot vojaška zasedba, kajti narava je v osvajaških bojih mnogo bolj odpora, kot človek. Sedaj bomo videli, če je italijanski narodni genij tudi tako moderno opremljen, kot je bila njegova vojska, in če bo sposoben, da iz ogromnega ozemlja, ki skriva neizmerna bogastva, z mirnim, vztrajnim in discipliniranim delom potegne one koristi, ki bodo tako italijanskemu narodu, ki je doprinesel težke žrtve, kakor domačinom v Abesiniji, ki so doprinesli še večje, nekoliko odtehtale prestane izgube in bodo služile v obsejansko dobro. Kajti to je edini način, da se pokrije velika rana, ki jo je vseskal abesinska vojna v mednarodni red, in to je tudi edino možna pot, da bo človeštvo dobilo zadoščenje za dejanje, ki s premočjo oborožene sile še ni dobilo opravičila, marveč pričakuje sankcij še le s tvornim kulturnim dvigom abesinske zemlje in abesinskih ljudstev.

Zdi se, da je osvojiteljica Italija na svoje nadaljne naloge mislila z isto resnostjo kot na vprašanje vojaške zasedbe in da si je svoje bodoče delo razdelila na dve področji: na načrtno izkoriščanje abesinske zemlje za pridelovanje žita in živinoreje ter na načrtno izkoriščanje abesinskih naravnih bogastev na rudah in kovinah. Velike površine srednje Abesinije so pripravne za obsežno pridelovanje žita in industrijskih rastlin, drugod so dani vsi pogoji za pridelovanje bombaža, kave, sladkornega bambusa in kakava. Med njimi so celo pokrajine, ki so kakor nalašč za rejo živine in za lesno industrijo vseh vrst. Prva, bolj redkobesedna poročila, ki prihajajo iz afriškega imperija, pravijo, da se je Italija z vso vnemo oprijela tega drugega dela svojih nalog. 130.000 delavcev je zaposlenih pri gradbi poti in cest. Mnogo več je še vojakov, ki bodo po osvojenem roku lahko šli domov. Delavcem in vojakom, ki prihajajo večinoma iz kmetijskih slojev, odpira italijanska kolonialna uprava obširne možnosti, da se po osvojenem roku stalno naselijo v osvojenem ozemlju in da se tam posvetijo poljedelstvu po strogo določenih načrtih. Zemljišča bivšega cesarja okrog Addis Abebe na razdaljo 50 km od prestolnice, ter cesarjeva veleposestva pri Hararju so bila že porazdeljena v zadrage, ki jih tvorijo med seboj vojaški odnosno delavci, ki so se odločili, da ostanejo v koloniji. Male, lepe in snažne vasice nastajajo, kjer ima vsak naseljenec pravico, da postane lastnik 20 hektarjev dobre zemlje. Tudi okrog Dessie in Gondarja, kjer naj bi bila središča belega prebivalstva, se organizirajo poljedelske zadrage kolonov, ki dobivajo v lastnino zemlje nekdanje cesarske družine in pokrajinskih rasov, ki se niso vdal. Nikjer se kolonialna uprava ne dotika zemeljske lastnine domačega prebivalstva. Poleg tega so se ustanovile številne zasebne kompanije, ki bodo pod nadzorstvom italijanske države obdelovale in izkoriščale mnogo bolj obsežne pokrajine, kjer je treba težkega kapitala, predno je mogoče misliti sploh na kakšen donos. Tako imamo že celo vrsto kompanij, ki se pečajo z elektrifikacijo dežele, s proizvodnjami mlečarskih izdelkov, z bombažnimi nasadi s predelavo lesa, s pridobivanjem volne in njeno industrijsko predelavo. 400.000 kv. km je določenih samo za bombažne nasade. V par letih bo na agrarnem področju vzbrstelo zelo živahno delovanje, ki bo, upamo, domačinom v dobro, a bo tudi Italiji mnogo olajšalo primanjkljaj v njeni trgovinski bilanci.

Istočasno pa opazamo tudi na polju izkoriščanja rud in kovin izredno živo delavnost. Ustanovila se je cela vrsta kapitalističnih združenj, kjer sodeluje z večinskim italijanskim tudi nemški, angleški in francoski kapital, ki so si dale naloge preiskati vse vire naravnih bogastev ter jih izkoriščati. Združenje za izkoriščanje platine, ki se nahaja v bogatih žilah na jugozahodu Abesinije, je najmočnejše med vsemi. Dosedanje pridobivanje znaša 300 kg na leto. V par letih bo iz teh par sto nastalo brez dvoma par desetisoč. Isto je z zlatom. Z rokami so ga domačini znali vsako leto izkopati 3000 kg. in je gotovo, da ga bo Italija v par

Mina eksplodirala pod prekomorskim parnikom 150 potnikov čaka na rešitev - Zaenkrat ni nevarnosti

London, 26. febr. b. Velika britanska prekomorska potniška ladja »Llandover Castle«, last družbe Union Castle Line, je naletela snoči na odprtem morju na izgubljeno mino, ki je eksplodirala ter ladjo na sprednjem delu zelo poškodovala. Ladja je plula s polno paro na svoji redni progi iz Londona v Vzhodno Afriko in je bila ob času eksplozije na poti v Marseille. Noč je bila jasna in popolnoma mirna. Ob eksploziji so se potniki na ladji zelo prestrašili, pozneje pa, ko jih je poveljnik ladje pomiril, da ni nevarnosti, da bi se potopila, so postali mirnejši. Na ladji je bilo 150 potnikov in veliko mornarjev.

Takoj so pričele delovati vse črpalke, ki so vso noč praznile vodo ter se je na ta način ladja obdržala na površini. Okrog polnoči pa črpalke vdoru vode niso več bile kos. Zaradi tega je poveljnik ladje pustil izstreliti nekaj raket, da pokliče na ladjo pozornost francoskih obalnih oblasti. Končno se je ladja usidrala pol milje daleč od majhne luke Port Vendres ob španski obali. Ladja je nasedla na breg peska in ni nevarnosti, da bi se potopila, čeprav je zelo nagnjena na desno stran. Prebivalstvo francoske luke je vso noč prihajalo v pristanišče in opazovalo poškodovano ladjo, ki je bila jasno vidna v mese-

čini. Takoj, ko je ladja izstrelila nekaj raket, so se ji približale manjše ribiške ladje ter bile pripravljene, če bo potrebna pomoč. Iz Marseille so bili pozvani vlačilci, iz toulonske luke pa torpedni rušilci, ki bodo imeli nalogo dovleči ladjo v marseillsko luko, da se izvedejo najnujnejša popravila. Prednji del ladje je zelo poškodovan in je veliko vprašanje, če se bo posrečilo ladjo še spraviti do marseillske luke. Za potnike in posadko ni nevarnosti.

Francosko vojno ministrstvo je izdalo pred kratkim naredbo, da se očisti vzhodna obal Španije izgubljenih min.

Rdeči bodo Madrid 'prepustili' generalu Francu

Pariz, 26. februarja. b. »Jour« poroča, da se v diplomatskih krogih govori, da namerava rdeča vlada v Valenciji prepustiti Madrid generalu Francu. Vršijo se že velike priprave za izpraznitev mesta in se neprestano odvažajo v Valencijo material in orožje, ki je v velikih množinah nagromadeno v Madridu. Jugovzhodno od Madrida je zbrana mednarodna brigada, ki bo v nevarnosti pravočasno umaknjena proti Valenciji.

V teku včerajšnjega dne je prišlo v Madridu do hudih uličnih neredov, ker so hoteli anarhisti prevzeti vso oblast v svoje roke. Pri tej priliki je prišlo do spopada s policijo in je bilo pri tem nad 20 oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih. V poslopju sovjetskega poslanstva je izbruhnil včeraj požar, nakar je sledilo nekaj eksplozij.

Borbe pri Oviedu

Pariz, 26. febr. b. Radio agencija poroča iz Seville, da so nacionalistične čete vrgle nazaj milicinike, ki so te dni prodrli v Oviedo. Miliciniki niso bili več sposobni za ponovni napad. Ista agencija pa poroča iz rdečega vira, da se asturijski rudarski bataljoni še vedno nahajajo v Oviedu, kjer se vodijo v središču mesta najbolj krvave borbe.

Iz Bilbao se čuje, da so se v včerajšnji dan v Oviedu vršile hude borbe od hiše do hiše in od trga do trga. Najbolj krvave borbe so se razvile za veliko zgradbo Zabaleta v področju Buena Vista, kjer so nacionalistične strojnice nevarno decimirale rdeče. Končno pa so rudarji poglajali v zrak del zgradbe. Tovarna Vega, čeprav je že vsa razrušena, pa je še vedno v nacionalističnih rokah, kajti tu imajo nacionalisti odlične utrdbe. Rdeči priznavajo, da se lahko nacionalisti v utrujenih zgradbah držijo še dolgo časa.

Salamanca, 26. febr. b. Nacionalistična radijska postaja za propagando trdi, da je v četrtke nacionalistična oklopna »Sanovas del Castillo« zapolnila nizozemsko ladjo »Rambon« s tovarom 120 ton vojnega materiala, ki je bil namenjen za vladno v Valenciji. Ladja je bila zaplenjena v Gibraltarški ožini in odpeljana v Ceuto.

Univerzitetno mesto pognano v zrak

Madrid, 26. febr. b. Po najnovejših vesteh iz vladnih krogov se čuje, da je bilo središče včerajšnjih borb v univerzitetnem naselju in na položaju južno od Carabancela. Rdeči so položili težke mine pod univerzitetno kliniko za proučevanje raka, kjer je bilo glavno oporišče nacional-

letih lahko dobila 20 do 25.000 kv. v vrednosti ene milijarde dinarjev. Druga združenja so se vrgla na preiskovanje železnih rud, druga zopet na izkoriščevanje petrolejskih ležišč ob obalah Rdečega morja.

Toda, kot rečeno, treba bo še več žrtev in še več poguma za izkoriščanje osvojene zemlje kot ga je zahtevala osvojitelj sama. Tekla bosta znoj in kri obenem, predno bo abesinska zemlja pripravljena, odprti vse svoje zakladnice novemu lastniku. Italijani priznavajo sami, da jih je vojaška zasedba stala okrog 15 milijard lir (35 milijard Din) Izdatki za prva gospodarska pripravljala dela ne bodo nič manjši. Razgled v bodočnost torej ni rožnat za narod, ki ga je rado strah. Za narod pa, ki je na žrtve pripravljen, ki ima nezlomljivo voljo, da vse ovire podere, pa tudi tako visoke številke ne morejo in ne smejo biti plašljive, kajti uspeh obeta biti obilen, če ne za sedanjí rod pa za bodočé, če bo izkoriščanje bogastev osvojenega imperija spremljala tudi volja, da se s pomočjo pravega kulturnega dela iz 15 milijonov domačinov napravi, ne morda topa delovna masa, ampak narod sotrudnikov, ki se vsled kulturnih pridobitev ne bo čutil sužnja na zemlji, ki je bila nekdanj njegova last, marveč bo tudi svoje prispeval, radevolje prispeval, da se dvigne v duhovnem in gmotnem napredku. Lev iz Judeje bo šele takrat mirno legel h počitku in takrat šele bo zgodovina zapisala, da so računali iz leta 1936 poravnani.

nih čet. Mine pa so bile postavljene še na nekaterih drugih mestih, da bi se preprečilo sovražniku odstopanje. V četrtke zvečer je bil dan znak za zažiganje min in poslopja so zletela v zrak. Na mestu, kjer so stale lepe zgradbe, se je dvignil ogromen stebel dima in prahu, po zraku pa so frčali deli človeških trupel, konj in opeke. Od vseučiliške klinike je ostala samo razvalina. Na ostalih bojiščih v okolici Madrida je dan potekel v manjših borbah. Lepo vreme, ki je nekaj dni vladalo, se je poslabšalo in danes je pričelo deževati.

Navalcarnero, 26. febr. AA. Havas: Predvčerajšnjim so rdeče čete prešle v ofenzivo na vseh odsekih fronte pri Madridu. V borbo so vrgli številne čete. Zgube madridskih čet znašajo

Senca Habsburžanov

Glasovi iz raznih dežel k vprašanju njihovega povratka

V zvezi z bivanjem nemškega ministra Neuratha na Dunaju so krožile številne alarmantne, večinoma izmišljene vesti o namerah Avstrije, da posadi Habsburžane na prestol. V naslednjem objavljamo nekaj glasov o tem vprašanju.

Jugoslavija

Dunaj, 26. febr. TG. »Neue Freie Presse« objavlja brzojav iz Beograda, v katerem njen dopisnik poroča, da izjavljajo v jugoslovanskih krogih, da v habsburškem vprašanju ni nastopilo nič novega, kar bi naložilo jugoslovanski vladi potrebo, da spremeni svoje stališče do tega vprašanja. Jugoslavija smatra še vedno vsak poskus za obnovo Habsburžanov tako na Madjarskem kakor v Avstriji za kršitev mirovne pogodbe, ki je Jugoslavija ne bi mogla sprejeti.

Italija

Rim, 26. febr. TG. V »Giornale d'Italia«, ki je poluradno glasilo Mussolinija, piše Virginio Gayda, da »je vprašanje obnove Habsburžanov neresno, neaktualno in nevarno. Niti v Avstriji sami niti izven Avstrije se ne opaža kakšna potreba, da bi se sedaj obstoječi režim v Avstriji spremenil. Nevarno pa je to vprašanje zaradi tega, ker bi že samo želja po obnovi, če bi jo Avstrija izrazila, v notranjosti Avstrije vzbudila nova ognjišča nemirov, na zunaj pa bi izzvala nepotrebne napetosti. Zaradi tega je pametno, če se vsi potrudijo, da o tem vprašanju v polni zavesti odgovornosti molčijo.« Iz tega je sklepati, da je Italija slejkoprej na istem stališču kot Nemčija, da se to vprašanje nikakor ne postavlja in ga Avstrija tudi ne bo postavljala.

,Blum se ne bo rešil do maja' Flandin napoveduje finančno katastrofo

Pariz, 26. febr. c. Danes popoldne ob 15 se je v francoskem parlamentu začela debata o znani Flandinovi interpelaciji na vlado glede njene splošne politike v zvezi z grozečim razvojem francoskih financ. Da debato je vladalo v javnosti ogromno zanimanje in je bila zbornica polna, kakor redko kdaj poprej. Vsi ministri so bili na ministrskih klopih.

Prvi je govoril Flandin. Vprašal je naravnost Bluma, če veruje, da se bo rešil do maja, ko se bo ljudska fronta preobrazila in si nadela nov program pod vodstvom glavne strokovne organizacije CGT, ki jo vodi Jouhaux. On meni, da se Blum ne bo rešil do maja. Flandin sicer verjame, da bo vlada pri glasovanju še našla svojo večino, finančni razvoj pa bo privedel kmalu do katastrofe. Država nima več zaupanja pri upnikih in nikdo ne mara več državi nišesar posoditi. Sicer se govori, da se dohodki zvišujejo in da narašča splošni promet. Vlada drvi v inflacijo in bo morala uvesti kontrolo nad valutami. Toda to bo razbilo sporazum, ki je bil sklenjen z USA in Anglijo. Blum bo moral proti denarnemu nastopiti najprej z osebnim nasiljem, nato pa bo moral po-

seči po nasilju nad dejstvi. To pa se danes vrši že pri sosedih v Italiji in Nemčiji. Franciji je potrebna vlada cele Francije, ne pa vlada enega razreda.

Za njim je govoril pariški poslanec Fernand Laurent, ki je rekel, da dnevno beži iz Francije za 200 milijonov frankov zlata. Finančni minister se je takoj dvignil in rekel, da to ni res. Nato pa je govoril bivši finančni minister Paul Reynaud, ki je rekel, da grozi naraščanje cen potegniti Francijo v peklenški vrtinec. Najhuje je to, da je naša finančna politika zaradi trojnega sporazuma med Francijo, Anglijo in USA vezana tudi na našo zunanjo politiko, ki hoče delati roko v roki z demokracijami, ki vladata v Angliji in USA. Zaradi tega je nemogoča kontrola nad francoskimi financami, ki bi naj privedla do resne obrambe francoske valute. Ker pa ni možna kontrola, pa je nujno potrebna unija med vsemi Francozi. Položaj je danes isti kot v letu 1921, ko je nastopila prvič vlada levičarskega kartela. Tudi danes hoče Francija stalnost denarja in reda.

Za njim je začel govoriti Leon Blum, ki še govori, ko to poročamo.

Seja Narodne skupščine

Domači odmevi Bivši diktator je govoril

Kakor izvemo iz »Jutra«, se je 25. t. m. sestal v Beogradu ožji glavni odbor JNS. Ob tej priliki je podal referat o položaju načelnik, vpojen general Peter Živković, o katerem referatu pohvalno pravi »Jutra«, da je »popolnoma odgovarjal življenjskim potrebam države in naroda.« Posebno je, kakor beremo dalje v »Jutru«, prvi jugoslovanski diktator podčrtal, »da je stranka JNS, ko sta bili postavljene na dnevni red vprašanj o uvedbi demokracije in svobodoumnega režima, bila pripravljena podpreti z vsemi sredstvi vlado v tej nameri.« Predsednik Živković se je zadržal posebno dolgo na hrvatskem vprašanju, ki je v enaki meri tudi srbsko in slovensko. »To vprašanje,« je dejal »se ne sme reševati kot problem prevzema ali obdržanja oblasti, nego kot naš skupni problem notranje konsolidacije države na osnovi najpravišnje ureditve naših notranjih odnosov v mehanizmi delovanja države celote in v duhu narodnega edinstva. V tem pogledu ne sme biti nobenih strankarskih, niti plemenskih računov ter se mora postopati s polno iskrenostjo in medsebojnim zaupanjem. Ljudstvo je treba čimprej popeljati iz morče negotovosti.« Nato se je predsednik Živković bavil s tajnim razdelnim delom prevratnih elementov. »Širijo se vztrajno in po določenem načrtu pripravljene najbolj fantastične izmišljotine, vesti, ki imajo le ta smoter, da bi škodovali ugledu in moči države in da bi omajale vero naroda v našo nacionalno moč. Kot nacionalisti in monarhisti smo dolžni, da te glasove povsod pobijamo in da se postavimo proti vsaki ilegalni, prevratni akciji.« Na koncu je predsednik JNS dal izraza svojemu trdnemu prepričanju, da bo stranka, prekaljena po težkih izkušnjah, s svojo borbenostjo dala novih podvigov jugoslovanski misli, ki jo nosi na svojih zastavah. — Takšen je bil torej ta pomemben referat gospoda Petra Živkovića, ki bi bil, kakor je izjavil, zelo rad pomagal pri uvedbi demokracije in svobodoumnega režima, pa ga niso marali, kar je gotovo popolnoma razumljivo, kajti, kakor nihče ne postavlja kozla v zelnik, tako tudi nihče ne bo klical gospoda Petra Živkovića, da bi pomagal vpotavljal demokracijo. Kar je bivši šef jugoslovanske diktature v duhu fašizma povedal o tem, kako si predstavlja rešitev hrvatskega vprašanja, to je seveda sama fraza in popolnoma neresno, saj g. Živković, ko je po nesreči dobil v nespretni roke državne vaje, hrvatskega vprašanja sploh ni hotel poznati in ga je reševal na znan način po eksercijskem reglemanu, kar je dobro za vojsko, v politiki pa se ne obnese. Zanimiva pa je njegova energična izjava, da je proti vsaki ilegalni prevratni akciji; žal da ni povedal, koga in kaj je konkretno s tem mislil. Veliko se šušlja, sepeče in hujska, kar bi moglo škodovati moči in ugledu države in se skuša omajati vera naroda vanjo — ampak, če se ne motimo, piba ta veter ravno iz one strani, kjer se nahajajo pristaši onega tabora, kojega vodje so se proglasili in se še kot edini državotvorni patriotični jugoslovanski elementi. Vsaj v Sloveniji je največ hujskanja proti vladi in oblastem ravno v vrstah jenesarjev. Kajti so taki »verni pristaši JNS«, ki mislijo, da država mora propasti, če niso oni oziroma njihova stranka na vladi. Odtod razne prevratne misli, na katere je gospod Živković po vsej priliki mislil...

Seja narodne banke

Belgrad, 26. februarja. AA. Pod predsedstvom Radosavljevića se je danes vsela v Narodni banki seja upravnega odbora za mesec februar t. l. Na seji so bili vsi člani upravnega odbora iz Beograda in ostalih krajev. Med drugimi so na seji sprejeli sklepe, ki so v zvezi s 17. rednim običnim zborom delničarjev Narodne banke, napovedani za 7. marec. Na seji so tudi podpisali poročilo upravnega odbora, ki se ima predložiti temu običnemu zboru. Iz poročila, ki ga je izvršilni odbor banke predložil upravnemu odboru, se vidi, da se naš devizni položaj tudi nadalje ugodno razvija, da je dinarska deviza tudi januarja in februarja imela v Curihu nespremenjen tečaj 10 švicarskih frankov za 100 Din, pa tudi stanje na domačem trgu kaže vse znake likvidnosti. Naposled so potrdili sklep izvršilnega odbora z dne 24. t. m., po katerem bo Narodna banka denarnim zavodom in drugim ustanovam, navedenim v točki 1. člen 7. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov vrnila 2% obresti, računajoč od 8. oktobra 1936 dalje, tako da se ima znižana obrestna mera 3% izvajati tudi pri novem meničnem matrikulu, sprejemem v zameno za kmetijske menice, vse do poravnave dolga.

Občni zbor ljubljanskega Avtokluba

Nocoj ob 6 je imel ljubljanski Avtoklub redni občni zbor v svojih prostorih v Kazini. Zborovanje je vodil predsednik gosp. Avgust Praprotnik, ki je pozdravil predvsem zastopnika gosp. bana načelnika gosp. Hubarda, zastopnika mestne občine in mestnega župana svetnika dr. Brileja, zastopnika Zveze za tujski promet dv. sv. načelnika dr. Marana, zastopnika tehničnega oddelka banke uprave ing. Cirila Juvana in predsednika Društva za ceste dr. Vrhunca.

Na predsednikov predlog sta bili poslani vdanostni brzojavki pokroviteljici Avtokluba Nj. Vel. kraljici Mariji in predsedniku Nj. Vis. knezu Pavlu. Predsednik je dalje poročal, da se je pravkar vrnil iz Beograda, kjer je posredoval glede štirih važnih točk programa Avtokluba, to je za odpravo 12% luksuznega davka na avtomobile, glede znižanja javnih dajatev, glede pocenitve goriva in glede zboljšanja cest. Vlada je dala Avtoklubu zagotovilo, da bo luksuzna taksa odpadla, da bo znižana carina in trošarina na nafto in bencin, tako, da se bo bencin pocenil za 1-3 Din na kg.

Sledila so poročila dveh odbornikov. Poslovno poročilo je podal gosp. Starec, načelnik govor pa je imel o zboljšanju naših cestnih in avtomobilskih razmer gosp. Vrhunec, ki je predlagal posebno resolucijo. Pri volitvah so bili izvoljeni vsi dosedanjí odborniki, na novo pa se ing. Struna in Boris Kristan. Vsi poročila so bila soglasno sprejeta, trdi članarina je ostala ista kakor lani. Važen je predlog gosp. dr. Perka, ki je apeliral, naj bi notranji minister uvedel letčo motorizirano policijo na naših cestah, ki bi pazila na policijski red na naših cestah.

NAZNANILA

Društvo sv. Marte ima sestanek v nedeljo, 28. februarja ob 5 popoldne. Predava g. stolni vikar dr. Simončić. Članice, pridite!

Kino Vič predvaja drevi ob pol 9 in jutri ob 4, 6 in 8 zvečer pustolovsko komedijo »Kdo nori?« (Pavel Hörbiger).

liziral politiko sedanje vlade. Ta gospod bo glavoval proti.

Belgrad protestira proti Lenarčičevemu izpadu na »Slovenčevega« dopisnika

Belgrad, 26. febr. b. Z včerajšnje zahtevo poslanca Stanka Lenarčiča, naj se »Slovenčev« dopisnik odstrani iz narodne skupščine, se bavi tudi današnje časopisje ter med drugimi »Samouprava« pravi, da je ta zahteva poslanca Lenarčiča doslej v zgodovini edinstvena in da je povzročila upravičen odpor pri vseh narodnih poslancih, to tembolj, ker se ravno z njihove strani stalno ponavlja zahteva po svobodi tiska in svobodi javne besede v pravem pomenu. Z istim vprašanjem se je danes bavil tudi klub političnih časopisnih sodrnikov v narodni skupščini, ki je na svoji seji sprejel naslednjo resolucijo: Klub časnikarjev, političnih sodrnikov v narodni skupščini, ne da bi se spuščal v razmotrivanje samega slučaja, ki se nanasa na poslanca Lenarčiča, obžaluje, da se ob tej priliki poslužuje grožnje o osebni odstranitvi časnikarja iz poslojpa narodne skupščine ter smatra, da se taki slučaji ne smejo ponavljati, ker obstojajo za rešitev vsakega eventualnega spora redna sodišča.

Želje naše industrije

Belgrad, 26. febr. m. Konferenca jugoslovanskih industrijalcev, ki je bila včeraj in predvečeraj v Belgradu, je sestavila danes resolucijo o svojem zasedanju.

Jugoslovanski industrijalci v tej resoluciji med drugim naprošajo kraljevsko vlado, naj posveča še bolj svojo pozornost izvozu naših industrijskih proizvodov in naj ta izvoz podpira z ukrepi, ki se jih danes poslužuje vse države. Posebno naprošajo kraljevsko vlado, naj izvoznikom dovoli, da lahko prodajo vse devize za izvoženo blago svobodno na borzi potom pooblaščenih denarnih zavodov. Nadalje naprošajo kraljevsko vlado, naj se devize za izvoženo blago in klirinške terjatve za naš izvoz obračunavajo po polnem tečaju, torej po tečaju, ki odgovarja pravi vrednosti denarja. Dalje prosijo, da se devizni predpisi, ki so postali preobsejni, poenostavijo in da se objavi njihova prečiščena izdaja in da se cene v ceniku zavarovane valute čim bolj prilagodijo cenam, ki jih izvozniki lahko dosežejo za svoje blago. Industrijalci v svoji resoluciji nadalje tudi zahtevajo, naj se pri sklepanju trgovinskih pogodb ustvarijo možnosti, da bi naša industrija lahko v večjem obsegu izvažala končane proizvode, ali pa proizvode namesto sirovin. To vse zahtevajo jugoslovanski industrijalci v interesu čim večje zaposlitve domače industrije in domačega delavstva. Vlado naprošajo, naj se nemudoma loti politika financiranja in kreditiranja naše industrijske politike, da bi se predvsem z domačim kapitalom in s pomočjo cenjenih kreditov ta industrija opogabila za nadalje delo. Narodna banka pa naj da industriji na razpolago dovolj kreditov in naj obstoječih kreditov, ki jih je dala industriji, ne odpoveduje ali pa znižuje. Povodom sprejetja novega rudarskega zakona zahtevajo industrijalci iz vse države, naj se predhodno zaslišajo še vse zainteresirane gospodarske organizacije. Industrijalci želijo tudi sprejeti zakona o elektrifikaciji, ki naj se izda istokot po predhodnem zaslišanju merodajnih gospodarskih ustanov.

Končno naproša vlado, naj ne dovoli, da bi se odnosi med delodajalci in delavci poostri in naj izda revizijo odnosno tolmačenje socialnih določb obrtnega zakona. Glede avtonomije delavskega zavarovanja naprošajo industrijalci kraljevsko vlado, naj se v novo upravo deležarja predstavnikov dotičnih delodajalskih in delojemalskih organizacij. Merodajni krogi tudi opozarjajo, da pravilnik o zaposlitvi tujih delovnih moči ne odgovarja obstoječim potrebam.

Iz predloga fin. zakona za leto 1937-38 pa zahtevajo, da se črtajo pooblastila, ki jih ima prometni minister, da lahko brez carine uvažajo železniški material in prevozna sredstva iz inozemstva. Ob priliki izvrševanja državnih nabav in nabav za samoupravna telesa, predvsem pa ob priliki nabave železniškega materiala v znesku 400

milijonov din, prosijo vlado, naj se ta nabava izvrši izključno v državi za vse oni material, ki se lahko v državi izdelata. To zahtevajo industrijalci zaradi boljše zaposlitve domačih delovnih sil. Pri tem naprošajo fin. ministra, da naj čimprej ugotovi najvažnejšim željam in predlogom industrijalcev glede neposrednih davkov, skupnega davka, taks in trošarine, ter da naj s svojim razpisom raztolmači vsem carinskim oblastem, da naj se na podlagi točk § 4, odst. 7, točka 4 zak. o skupnem davku na poslovni promet osvobodi pri uvozu plačila skupnega davka vse ono blago, ki je oproščeno plačila uvozne carine, ne oziira se na to, če je osvoboditev od carine predvidena v dotični carinski postavitki ali v opombah k posameznim številkam odnosno odstavkom carinske tarife ali pa z odlokom ministrskega sveta oziroma fin. ministra. Industrijalci končno zahtevajo, naj se z amandmanom v proračunskem letu 1937-38 radi povečanja potrošne občutno zniža trošarina na cement, električno energijo, pivo in sladkor. V zaključnih izjavah, v resoluciji, naproša vlado, naj ne dopusti ustvarjanje ali pa vzdrževanje notranjih carinskih meja med občinami, mesti ali pa banovinami in da naj dovoli obremenitev s samoupravnimi dajatvami v zmerni višini samo onih končnih proizvodov, ki se stvarno porabijo na področju dotičnega trošarinskega področja.

Hitler: »Švica je potrebna Evropi« Veselite po vsej Švici

Bern, 26. februarja. c. Danes je predsednik zveznega sveta Motta na seji vlade poročal o izjavah, ki jih je v Berlinu nabral bivši zvezni minister Schultess. Schultess je bil dne 23. t. m. sprejet pri Hitlerju in Hitler mu je dal zelo pomirjevalne izjave glede razmerja do Švice in do problemov mirovne politike sploh. Hitler je rekel:

»Švica je potrebna Evropi. Mi želimo s Švico najboljšo odnose. Res je, da se v svojem zadnjem govoru nisem dotaknil švicarske nevtralnosti tedaj, ko sem govoril o nevtralnosti Belgije in Nizozemske. Toda izjaviti moram, da se Švice nisem dotaknil zato, ker nikdo pri nas ne misli na to, da bi kdaj kršil njeno nevtralnost. Zgodovinska nevtralnost Švice je izven vsake debate. Kolikor bo to vprašanje kdaj odvisno od mene, bom jaz zmeraj spoštoval švicarsko nevtralnost. Vse to lahko javno poveste svoji vladi in vsemu švicarskemu narodu.«

Na današnji seji vlade je bilo to poročilo sprejeto z velikim zadovoljstvom. Vsi švicarski listi objavljajo Hitlerjevo zagotovilo na zelo vidnem mestu.

Belgrad, 26. febr. m. Današnja seja je pričela ob 8 popoldne. Poslanec Anton Široka je protestiral, da večina poslancev v načelni proračunski debati čita svoje govore. Pravi, da je nekaterim poslancem napravila govore neka redakcija. Na to opombo je odgovoril predsednik skupščine, da skupščinski pravilnik določa, da poslanci morajo svoje govore govoriti, ne pa čitati. Dosedaj je predsedništvo dovolilo, da so poslanci brali govore, v bodoče pa jih morajo govoriti. Odoben je bil tudi dopust poslanca Kersnika (JRZ). Nato je govoril Djuro Čejović (JRZ). V svojem govoru se je bavil z gospodarskimi in prosvetnimi razmerami v Črni gori. Naslednji je govoril Muhamed Preljubović (JNS) o razmerah v Bosni in Hercegovini. Naslednji je dobil besedo Todor Lazarević (JRZ). Pravi, da sedanja vlada ne more kar preko noči popraviti napak prejšnjih vlad. Za njim je govoril dr. Josip Režek (član skupščinskega delovnega kluba). Bavil se je s političnimi in gospodarskimi vprašanji v Sloveniji in se ne more sprijazniti s sedanjim stanjem v Sloveniji. Za njim je govoril petomajski kmetijski minister v Jevtičevi vladi dr. Dragotin Janković.

Dr. Janković je dejal, da je treba o hrvatskem vprašanju čim manj govoriti pa več nanj misliti. V svojem govoru je dr. Kosić pokazal, da on še ni Jugoslovan, ampak, da je tudi po 1. decembru 1918 ostal to, kar je bil prej. Po enakoprvnosti bi torej tudi drugi smeli ostati to, kar so bili pred tem zgodovinskim dnem. Janković je dejal, da ne bo povedal svojega mnenja, ampak, da bo razložil avtentično srbsko mnenje. Hrvatsko vprašanje, ki je vsota vseh naših notranjopolitičnih vprašanj, je razdelil na dva dela. Na državno politični in ustavni pravni del. »Kraljevina Jugoslavija ni nova država. Ona to ni po državnopravnih načelih, niti po mednarodnih javnih pravih. Ona je samo nadaljevanje in razširjanje in pravem in dejanskem smislu nekdanje kraljevine Srbije.« Po tej ugotovitvi je nadaljeval o vprašanju glede ene ali treh narodnosti v Jugoslaviji: »Taka trditve v zvezi s tistim, da nismo en narod, bi mogla Srbom za vedno nadpiti odgovornost, da so nekemu odvzeli svobodo in zavzeli en cel narod.« Za ugotovitev, koliko narodnosti naj bi bilo v Jugoslaviji, je omenil plebiscit. Ker pa imamo mi s plebiscitom že slabe izkušnje, ga je popolnoma odklonil. Da je hrvatsko vprašanje postalo tako važno, je kriva tudi dolgoletna slaba uprava v državi. Nato je nadaljeval: »Ponavljam, da Jugoslavija ni nova država. Ona ni niti po odobritvah poslancev nova, niti po mirovnih pogodbah.«

Kraljevina Srbija ni na koncu vojne sklepala nikakih pogodb o svojem mednarodnem pravem položaju, niti s Hrvati, niti s Slovenci, ampak samo z Avstrijo in Ogrsko. Večkrat omenjena Krška deklaracija ni mirovna konferenca, in pri sklepu mirovne pogodbe je služila samo kot dokaz in obnem kot orodje polnopravnih predstavnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev o jugoslovanskem edinstvu, ne pa kot posebna pogodba za novo državo med Srbi, Hrvati in Slovenci. Za rešitev hrvatskega vprašanja je potrebna preureditev države. Mnenja sem, da ni mogoče ustavo preurediti za časa mladega kralja, kajti imamo izkušnje, da lahko nastanejo zle posledice, kakor so nastale za časa mladoletnosti kneza Milana.

Zatem je govoril Jovan Jovanović, ki bo glasoval proti, in Franko Dobrosavljević, ki bo glasoval za.

Dopoldanska seja je bila prekinjena ter se je nadaljevala popoldne ob 4. Govoril je Joco Gjorgjević (član delavnega kluba), ki bo glasoval proti, nato pa je govoril član delovnega kluba dr. Mirko Kosić, ki je izjavil, odgovarjajoč na kritike poslancev, ki so kritizirali njegov govor: »Gospodje, ki napadajo, ne poznajo dobro svoje terminologije, ne plemena, ne nacije in ne naroda.« Nadalje prehaja na hrvatsko vprašanje ter izjavlja, da je neobhodno potrebno, da se k rešitvi vprašanja čimprej pristopi.

Za časa govora poslanca Kosića je skupščinska opozicija, zlasti pripadniki JNS stalno vpadali govorniku. Na njihove napade Kosić ne reagira. Ne razume gospode, ker se razburjajo zaradi samouprave, ko vendar imajo v svojem programu

Dunajska vremenska napoved: pretežno jasno in milo vreme, v planinah nevarnost plazov. Zagrebška vremenska napoved: Stalno. Zemunska vremenska napoved: Toplo vreme. Prevladovalo bo delno jasno, z nekoliko hujo oblačnostjo s severnih krajev; tam utegne tudi nekoliko deževati.

Uredba o nadzorstvu nad zavarovalnicami

Belgrad, 26. februarja. AA. Do sprejetja uredbe o nadzorstvu nad zavarovalnicami, ki jo je snoči sprejel na svoji seji ministrski svet, v naši državi ni bilo zakonito urejenega poslovanja in tudi ne določil, ki bi jim bil namen odstraniti nevarnost morebitne zlorabe premijskih rezerv. V tem pogledu sta izjemi samo Slovenija in Dalmacija, kjer velja zastareli avstrijski Versicherungsregulativ iz leta 1918. Bistvo nove uredbe o nadzorstvu nad zavarovalnicami je v določilih o nalaganju premijskih rezerv.

V bodoče bodo zavarovalnice mogle svoje premijske rezerve nalagati v vrednote, ki jih uredba točno določa. Naložba državnih vrednostnih papir-

»JOJ, KAKO SI NESPAMETNA,

draga Anica, le kako moreš toliko jesti? Saj veš, da Ti je predpisana dieta, pa se ne brigaš za to. Nikar se mi potem ne pritožuj čez bolečine in težave.«

»Ampak draga mamica, ali ne veš, da sem rešena svojih hemoroidov? Pred nekaj tedni sem začela zdravljenje s POSTERIZAN-mastjo in supozitoriji, to je izvrstno sredstvo, pa nimam sedaj nikakih težav več. Moja prijateljica ga tudi uporablja. Zelo mi je hvaležna za nasvet.«

Tuba masti stane 36 Din, škatljica supozitorijev pa 49 Din ter se dobiva v vsaki lekarni. Ogl. reg. S. št. 936/32

jev mora znašati najmanj 25% od celotnega zneska premijske rezerve. Ta naložba se bo mogla vršiti tudi v tiste vrednostne papirje, za katere jamčijo banovine ali mesta, v hipotekarne založbe, in banke zadolžnice domačih denarnih zavodov in zadrug, pooblaščenih za izdajanje teh papirjev, v delnice Narodne banke in PAJ-a, v hipotekarna posojila na prvem mestu do 35% prometne vrednosti nepremičnin, ki se nanje izda hipoteka in v posojila na lastne police, vloge pri državnih denarnih zavodih. V kratkoročne vloge pri javnopravnih bančinah denarnih zavodov in zadrug se lahko naloži največ 15% (pri denarnih zavodih in zadrugah največ do 10%), in sicer, če je potrebno zaradi ohranitve likvidnosti. Na drugi način se bo mogla plasirati matematična rezerva (rezerva za življenjsko zavarovanje), če ta način daje zadostno varnost in likvidnost, kar ima s svojim podpisom potrditi svet zavarovanje in ministrstvo za trgovino in industrijo.

Naložbe v hipotekarna posojila in nepremičnine je omejena na največ 50% celotnega zneska matematične rezerve.

Prav tako važno je določilo, ki odreja, da se vrednote, ki so vanje naložene matematične rezerve, morajo nahajati na področju kraljevine Jugoslavije in da se ne smejo ne odtujiti, ne zastavljati brez prejšnjega dovoljenja trgovinskega ministrstva. Vse te vrednote se bodo vodile v posebnem registru, čigar duplikat bo v trgovinskem ministru, le-to bo pa moralo biti informirano o vsaki spremembi v njem. Naložba matematičnih rezerv in tujega pozavarovanja mora v celoti ostati v kraljevini Jugoslaviji pri podjetju, ki je dalo v pozavarovanje posel, glede katerega se je ta rezerva uvedla.

Upravno nadzorstvo nad poslovanjem zavarovalnic se bo stalno vršilo po organih trgovinskega ministrstva. Ti organi imajo pravico do vpogleda v vse knjige, račune in spise zavarovalnic vsak trenutek. Vršili bodo tudi pregled zavarovanja podjetij, periodično, pa tudi od primera do primera.

Pod nadzorstvo spadajo zavarovalnice v ožjem smislu, pa tudi vse druge ustanove človekoljubnega značaja, ki se bavijo z zavarovanjem pogrebnih stroškov in izdatkov za primer bolezni in podobna društva ter skladi za pokojninsko zavarovanje.

† Dr. Janko Kersnik

Ime Janko Kersnik ima v naši slovenski zgodovini svetlo tradicijo. Ta tradicija je osnovana na življenjskem delu enega naših največjih pripovednikov Janka Kersnika. Ta tradicija pa je bila živa tudi v njegovem prvorojenem sinu dr. Janku Kersniku, ki je včeraj v Ljubljani umrl.

Dr. Janko Kersnik — kdo ni poznal simpatičnega starejšega gospoda, ki je živahno hodil s pipico v ustih po ljubljanskih ulicah — je bil rojen dne 28. decembra 1881 na gradu Brdo, posestvu družine Kersnikov. Po dovršenih študijah se je mladi mož posvetil najprej notarski praksi, odkoder pa je že leta 1910 prešel na narodnogospodarsko polje. Leta 1911 je postal ravnatelj Kmetijske posejilnice ljubljanske okolice, kateri je ostal zvest do zadnjega. Po vojni se je zavod lepo razvil, obenem pa se je razširilo tudi delo dr. Janka Kersnika. Odlično je sodeloval pri nacionalizaciji mnogih podjetij ter postal znan delavec na narodnogospodarskem polju. Njegova delavnost je bila vsestranska in v številnih gospodarskih organizacijah in podjetjih so ga vsi njegovi sodelavci izredno cenili. Dolgo vrsto let je bil podpredsednik Zveze slovenskih združenj, član nadzorstva ljubljanske kreditne banke, član uprave Peko, tovarne čevljev, podpredsednik Združenih opekaren, itd.

Toda njegovo delo ni bilo vidno samo na gospodarskem polju. Bil je dolgo vrsto let blaginjak Ciri-Metodove družbe in je pokazal veliko razumevanje tudi za naše kulturne institucije. Na njegovo prizadevanje je bilo votiranih 100.000 Din za našo Akademijo znanosti in umetnosti iz sredstev zavoda, ki ga je vodil.

Pokojnik je bil resen mož, ki je vedno izpolnjeval svoje verske dolžnosti in ne motimo se, če trdimo, da je bilo to v največji zvezi z njegovo vsepovedno znano darežljivostjo. Njegovo dobro srce in darežljiva roka je bila znana mnogim organizacijam, pa tudi neštetim posameznikom. V petkih so ga berači kar oblegali, ker so dobro poznali njegovo dobroto. Njegova hiša je imela vedno odprta vrata potrebnim in košilo je počakalo marsikatero reveža, še celo tako, da mu je kar sam odstopil svoje, če je ravno zmanjkalo v hiši. ... Pa tudi uslužbenici zavodov, kjer je bil merodajen, bi vedeli povedati marsikaj o njegovi očetovski skrbi za nje.

Osebnostno je bil pokojni dr. Kersnik odličen družabnik, kar potrjujejo njegovi številni prijatelji. Pri raznih prilikah se je izkazal za odličnega govornika, ki je z vedrim humorjem in izbrano besedo v verzih znal ustvariti občutje prave družabnosti. Bil je človek, kateremu ni bilo potrebno kaj odpustiti, ker ni nikakor prišel do tega, da bi bilo to komu potrebno. Oni, ki so ga bolj natančno poznali, pa so tudi vedeli, za kaj vse se zanimal v svojem zasebnem življenju. Bil je odličen filatelista, priznan ptičar, posebno pa je gojil rad sadno drevje, saj je vzgojil take vrste n. pr. breskev, katerih ni nihče imel.

Literarna tradicija družine Kersnikov je tudi njega privedla, da se je posebno v mlajših letih z uspehom udeleževal v naši literaturi. Pod raznimi psevdonimi je skritih obilo njegovih del v raznih literarnih revijah in predalec bi nas dovedlo podrobno naštevaje. Tudi na tem polju si je postavil svoj lep spomenik.

Zadnje čase svojega življenja mu je marsikaj zagrenilo veselje do dela. Toda delal je še vedno rad. V tem njegovem neumornem delu pa ga je doletela bolezen na ledvicah. Ker seveda ni imel časa za rekonvalescenco, se mu je bolezen ponovila z večjo silo. Pridružila se je pljučnica in zaradi oslabelosti srca ji je malo pred 24. uro dne 25. februarja podlegel.

Ko se poslavljamo od tega moža, smo prepričani, da bo tudi ime dr. Janka Kersnika ostalo v najlepšem spominu našemu narodu. Naj mu sveti večna luč! Njegovi žalostni družini — gospej Pavli roj. Knez, sinovoma Janezu in Alešu ter hčerki Mici — izrekamo toplo sožalje!

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/33.

Čajkovski: Pikova dama

(Nova uprizoritev v operi.)

Ko se je v drugi polovici 19. stoletja razrasel v Rusiji zapadno evropski glasbeni stil, je to novo umetniško smer razvil in vzpostavil v prvi vrsti Peter Čajkovski, ki se je obratno kot takratna vrsta dosledno nacionalnih skladateljev (novatorjev) naslonil na zapadno glasbeno smer ter si ustvaril glasbeni jezik, kot ga je takrat uporabljal vsaj v glavni obliki Evropa, pri čemer je povzema domače narodne vrline kot muzikalno začetno. Ta njegov glasbeni jezik je bil toliko priključen in posrečen, da je z njim prodril po vsej Evropi, obenem pa z njim osvojili tudi domače ljudstvo, ki si je osvajalo napeve Čajkovskega podobno, kot Puškinove verzije. In v resnici je obstajala med obema genijema neka notranja sorodnost, ki je manj miselno opredeljena, kot čustveno dojmljiva, ki je pa doprinesla, da so se mogla dela obeh velikánov tako lepo uglasiti v enotnost umetniškega lika, kot se javlja v Čajkovskega operi »Evgenij Onjegin«, a tudi v sledečem njegovem opernem delu »Pikova dama«. Zato ni nič čudnega, da sta obe umetnini tako globoko prodrli v rusko ljudstvo, ki si ju je popolnoma prisvojilo in ju smatra še danes za svojo najljubšo lastnino, kar z druge strani zopet pravi, da je v teh operah kljub vsem pomislekom vendar upodobljena prava ruska duša.

Se bolj kot »Onjegin« leži v romantičnem obsevu »Pikova dama« in sicer v pogledu glasbe ni manj kot po vsebinskem značaju in snovi. Ta dramatska snov je vzeta in zgrajena globoko po duševnosti enega človeka, čigar notranji svet je usodno strašen z vso silno zavozlatostjo navzven neoprijemljivih pojavov, ki pa dokazujejo svojo resničnost s tem, da sprožijo zaradi neodrešene in nesvobojene zbilosti usodni razsul vsega od sebi, kar so s seboj povezali. Navzven je ta snov, ki je vzeta iz domačega plemiškega in visokega častniškega življenja, kot odsev tih nevidnih pojavov dobila likovno oprijemljivost v spajanju vsakdanjega življenja z nenavadnimi, groznici-

10 letnica msgr. Val. Zupančiča

Veličastna proslava med izseljenci v severni Franciji

Redkokdaj bi se mogla slovenska hvaležnost pokazati v tako prisrčni manifestaciji, kakor se je pokazala v Liévinu preteklo nedeljo, 14. februarja. Dolgo so se že pripravljali naši izseljenci, da bi odkritosrčno praznovali desetletnico, odkar je med nje prišel priljubljeni Monsignore Valentin Zupančič. V nedeljo, 27. decembra 1936 so v Bruay obhajali 10 letnico pevskega društva, in tedaj so napravili obširen načrt, ki so ga res tudi lepo izvajali.

Povabljeni so bili tudi izseljeniški duhovniki iz Merlebacha g. Stanko Grims, iz Aumetza g. Anton Švelc in iz Pariza g. Ferdinand Kolednik, ki so se vsi udeležili te proslave. Le izseljeniški duhovnik iz Belgije, kapucin P. Prah se je opravičil. Ministra dr. Božidara Puriča iz Pariza je zastopal njegov svetnik in namestnik g. Stanoje Simič, naš bivši konzul v Zadru. Prisotni so bili tudi mnogi drugi francoski prijatelji in odličniki.

Ob pol 12 je bilo slovesno opravilo, vsa društva iz bližnje in daljne okolice z zastavami in vsa velika množica naših izseljencev je napolnila prostorno župno cerkev sv. Petra. Pri slovesni sveti maši je kaj lepo spremljala slovensko petje slovenska godba iz Bruay. Prigovarjal je g. Kolednik. — Po sv. maši so se gostje msgr. Zupančiča podali v njegovo hišo, stotine in stotine drugih gostov pa v veliko rudniško dvorano pri cerkvi, kjer se je popoldne ob treh začela zunanja slovesnost. Goste je pozdravil predsednik združenih društev Blaž Zupančič, nakar sta zbora društev sv. Barbare Liévin-Bruay pod vodstvom poštvalnega pevovodje Franca Pera zapela s spremljevanjem simfoničnega orkestra in harmonija jugoslovanske državno himno in nato še francosko »Marsejzo«; takoj zatem pa nalašč za to priliko sestavljeno pesem »Pozdrav jubilantu« po notah Al. Miheličiča. Premrlovo Godovno pesem, Hriharjev »Pozdrav« in Satnerjevo »Zdravico«. Sledili so razni govori in deklaracije, ki so marsikomu zvalile solze z oči, saj v tujni, kjer slovenska »para« le bolj poredko najde priliko, da se takole včasih znajde v slovenski družbi, človeku le zdi mila slovenska govornica vse bolj prirečna in domača, ljubka. Na odru se je najprej pokazal mali triletni Hriščeje Vilko; beseda mu je kar zastala, in začuden je gledal nabit polno dvorano pred seboj — da pa ne bi izostal njegov prvi »nastop«, ga je nekdo prijel in postavil pred jublanta, kjer se je mali spet »oddehnil«. Po vrsti so potem prihajali na oder otroci, vedno elarejši. Ne spominjam se drugih kakor samo Miklavčevega Zdravka, ki je z lepo pesmico izročil msgr. Zupančiču kip malega rudarja, kot dar gospodovih ministrantov, in pa Mlakarjevega fantka, ki je povedal to mešano pesmico, kateri so se posebno Francozi nasmejali:

Saint Valentin pour votre tête
Izprosi naj Vam mnogo let;
und viele, viele grâces aussi
naj caelum super te rosi.

Prostora mi primanjkuje, da bi napisal vse krašne pesmice in glinjive govore rudarskih otrok. Vrhunec vse lepote in prisrčnosti pa je bila pesem zadnjega deklamatorja, predsednika Liévinkega društva Znidaršiča, ki je poklonil jublantu krasen kelih, v znak hvaležnosti njegovih zvestih ovrtič.

Takoj zatem je stopil na oder sam jubilant, ki je s solznimi očmi povedal, da se kar čudi, kako nepoznanega mu moža so vsi »govorniki« in deklacije opevale, da pač ni pričakoval takih dokazov ljubezni do svoje osebe. Ni pa skrival bolečine, ki jih vsak izseljeniški duhovnik trpi, ker vidi, da se marsikatera ovčica oddalji od duhovnika. Francoskim gostom se je zahvalil za vso ljubezen, ki so mu jo izkazovali preteklih deset let tudi z vso prijaznostjo do naših izseljencev.

Takoj potem je mešani zbor z Bruay zapel pesmice, ki jih je g. jubilant prve poučeval, ko je prišel v Francijo, in sicer Foersterjevo »Ljubezen do domovine«, narodno »Po jezeru«, Hubadovo »Gor čez jezero« in Premrlovo »Prijatelj«. Ko so peveci prenehali, se je na odru pokazal izselj. duhovnik g. Anton Švelc, ki je v navdušenih besedah obrazložil izseljencem pomen te krašne proslave.

Za njim so pokazali Liévinški pevci, ki so pod vodstvom mladega Antona Hočevarja, katerega je g. jubilant še pred kratkim časom začel poučevati v glazbi, lpavčev »Slovensko deželo« in Foersterjevo »Naše gore«.

Zatem je govoril duhovnik g. S. Grims, ki je prinesel pozdrave slovenskih izseljencev iz Alzacije in Lorene. Moški zbor iz Bruay je zapel še Ajažev »Zdravico«, Jenkovo »Tiho luno« in

Satnerjevo »Na planine«. Nato je s primerno pesmico poklonila mala deklica lep sopek zastopniku ministra dr. Puriča, g. svetniku Stanoje Simiču, in je nato zelo razločno poudarjala, da se je v preteklih letih že mnogo zagrešilo proti izseljencem, da pa se bo dalo pod sedanjo modro vlado v Jugoslaviji še mnogo tudi popraviti. Povedal je navzočim, da je ves srečen, ko vidi, da naši ljudje še vedno spoštujejo svoj materni jezik in gojijo pravo ljubezen do rodne zemlje, četudi se pogosto sliši, da je že marsikdo v tujni pozabil na vse kar je domačega; priporočal je, naj še vedno tako nadaljujejo in delajo skupno z duhovnikom, ki jih nikoli ne zapusti, in ki dela v soglasju z državnimi zastopniki za dobrobit vseh izseljencev. Viharno odobravanje je sledilo temu govoru, in klici »Živela Jugoslavija« so prenehali šele tedaj, ko se je zastor dvignil.

Spretni igralci so odigrali prvo dejanje igre: »Poštna skrivnost«. Med odmorom je govoril izseljeniški duhovnik v Parizu g. Ferdinand Kolednik. Zbranim Francozom je v imenu izseljenških duhovnikov na Francoskem razložil vso ljubezen slovenskega ljudstva do duhovnikov, ljubezen in spoštovanje, ki jo gojijo posebno izseljenci Severne Francije do blagega g. Mrgr. Valentina Zupančiča, ki se že deset let trudi in prizadeva, da ohrani vse slovenske rudarje poštene kristjane. — Sledilo je drugo dejanje »Poštna skrivnost«, nakar so pevci iz Bruay zapeli še narodno »Popotnik«, Bajukovo »Tam kjer teče bistra Zilja«, Laharnarjevo »Potoki tecite« in »Pozdrav« ter zadnjo, Gregorčičevo »Nazaj v planinski raj«.

Za konec vse te krašne prireditve in bogatega sporeda je pa še J. A. K. v enajstletni Jani ko zaigral na svoje lepe harmonike dve težki točki, ki jih bo izvajal tudi na mednarodni tekmi harmonikarjev v Belgiji 21. marca, in je tako kot ministrant priljubljenega Monsignora Valentina Zupančiča zaključil s pristno slovensko glazbo to tako zelo lepo proslavo.

Izseljenci iz Bruay so se odpeljali zadnji, šele ob enajstih zvečer so zapustili gostoljubno hišo g. Zupančiča, potem ko jim je govoril še o raznih važnih vprašanjih izseljenškega življenja g. Stanko Grims. Kar težka je bila ločitev, zdelo se nam je, kakor da bi za en dan bili v naši ljubljani slovenski domovini. Bog Vam povrni v večnosti, predragi naš g. župnik, Monsignore Valentin Zupančič, za vse kar nam izseljencem odobrega etorite!

— PRI RAZPOKANI KOŽI, ozeblinah, lišajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILICNO MAZILCO«.

Novomeška gasil. župa razrešena

Pod tem naslovom je prineslo »Jutro« pred par dnevi notico, ki je res sporočilo prvega reda in spada na vsak način v »glavni dnevnik« dravske banovine. Kako pri srcu je »Jutru« gasilstvo in tudi posamezni gasilci, je razvidno iz poročila samega. Poročilo samo vsebuje vse polno netočnosti in seveda previdno zamolči vzroke, zakaj je bila župna uprava razrešena. Župna uprava namreč niti pod JNS režimom, niti pod sedanjim vladnim režimom ni hotela potrjevati četnih uprav, za katere je smatrala, da so »nezanesljivi«. Naj jih naštejemo vsaj nekaj, kakor so Vavta vas, Podturn, Dobindol itd.

Zatrjuje se tudi, da se v gasilsko organizacijo ni nikdar uvažalo pod bivšim režimom politike. Tozadevno pa lahko »Jutru« postržemo z dopisom uglednega funkcionarja bivše župne uprave, ki je poročal župni upravi o poteku običnega zbora neke čete, kateremu je prisostvoval kot član župne uprave. V tem dopisu pravi sledeče: »Po informacijah, katere sem dobil, so odborniki, navedeni pod zaporednimi številkami 1, 2, 4, 7, 9, 10 in 13 člani pred kratkim ustanovljene organizacije JNS. Zato nisem mogel v ničemer ugovarjati taki sestavi liste. Pripominjam pa, da zanesljivi naši ljudje večinoma niso člani čete. Svetoval sem jim, da vstopijo nazaj v četo in se na prihodnji skupščini uveljavijo.« »Jutro« bo seveda reklo, da to ni politika, in če se hoče sedaj napraviti red, da delajo politiko klerikalci.

Kar se tiče razpusta uprave gasilske čete v Mirni peči, pa naj bo »Jutro« potolaženo in naj se nikar ne razburja. Tudi to stvar bomo v javnosti točno pojasnili — treba je samo malo počakati. Da bi se bil kdo razburjal radi razpusta uprave gasilske čete v Mirni peči, nam ni prav nič znano. Verjamemo pa radi, da so se razburjali člani razrešene

na splošne medsebojne odnose odrskih figur, kot z ozirom na posamezne osebe like.

In med temi posameznimi odrskimi figurami je Hermana, ki je zapadel vodenju zle demonske sile ter rušil v sebi in okrog sebe vse, kar je hotelo k lepemu in dobremu, upodobil tenorist Marčec z nekam trdovratno, a v glavnem sorazmerno močjo; staro grofco, v kateri so počivale čudne skrivnosti davnih dni, je z velikim prizadevanjem dvignila do preprečevalnih trenutkov ga. Kogejeva, a ji je pri tem ostala še tuja neka demonska skrivnostnost okostenele starosti. Liza gđ. Oljekopove je ob svoji trudni usodi živela v notranjih kontrastih, ki so pa skoraj preveč silili navzven v kretneje in mimiko ter s tem razpisali notranjo napetost; njeno petje je ustrezalo. Ob njej je rasla Paulina ge. Golobove z igralske in pevske strani v močnem izrazu in v visoki estetski obliki. Vrsta visokih častnikov je bila vsaj v bistvenih potezih ugodno zgrajena; prednjačil je med njimi grof Tonski, kateremu je dal baritonist Primožič pravo dostojanstvo in pevsko lepoto (pesem o drevesu je skoraj preveč parlandirana), dočim se je knez Jelecki baritonista Janka pevsko nekam krhal. Kaj boren je bil v petju Čekalinski tenorista Burgerja, dočim se je v istem pogledu baritonist Kolacio kot Surin povzpel. Ugodno je nastopal tudi Narumov basista Petrovič in Čaplinski tenorista Jelničarja. Manjše vloge so dopolnile nastavo; tako Chloe ge. Ribičeve, guvernantka ge. Spanove, Maša ge. Ramšakove pa tudi komornik g. Škabarja. — Zbor je bil v svojem podajanju ubran in dosti razgiban.

Prva predstava je bila namenjena spominu stoletnice smrti Puškina, velikana ruskega pesništva in jo je uvelodil spominski govor dramaturga J. Vidmarja, ki je v besedah povzel značaj in življenje največjega ruskega poeta.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Borba proti hripi

Togal-tablete so uspešno sredstvo proti hripi in obolenju vsled prehlada. Togal pomaga pri izločevanju sečne kisline. Togal-tablete, vzete v začetku obolenja, preprečijo razvijanje hripe. Nad 6000 zdravniških ocen. Poizkus bo tudi Vas prepričal. V vseh lekarnah. Sedaj samo: mala škatlja Din 21—, velika škatlja Din 46—.

Regist. MSPINZ br. 1878

† Salezijanec St. Temlin

Ko je včeraj do polne iz poslopja Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem zavihrala črna zastava, se je takoj po vsem Kodeljevem in po Mostah raznesla vest, da je umrl gosp. Temlin, prefekt Mladinskega doma, ki je že poldrug mesec težko bolan ležal v Leonišču. »Slov. dom« je žalostno novico še potrdil in jo razširil po vsej Ljubljani. — Pri vseh je naredila globok vtis. Saj je bil gospod Temlin čislán in priljubljen povsod.

Pokojnik se je rodil 23. julija 1901 v Beltincih v Prekmurju. Zgodaj že je začutil v sebi veselje do salezijanskega življenja. Gimnazijske študije je vršil v raznih salezijanskih gimnazijah in jih zaključil v Kleci Dolni na Poljskem. Bogoslovje je študiral v mednarodnem salezijanskem bogoslovju v Turinu, kjer ga je leta 1929 posvetil v duhovnika ondnotni nadškof kardinal Gamba.

Kot duhovnik je deloval najprej na Rakovniku med obrtniki, potem v Veržeju, nato pa je dve leti vodil Salezijanski mladinski dom v Zagrebu. Od tam je pred poldrugim letom prišel na Kodeljevo. Tu si je takoj pridobil srca vseh okoličanov s svojimi izklesanimi cerkvenimi govori. Posebno veselje je imel do prosvetnega dela. Saj je imel vsak teden po več predavanj raznim odsekom prosvete na Kodeljevem. Zato ni čudno, da je vest o njegovi smrti posebno bolešno odjeknila med članstvom prosvete.

Slovesna sv. maša zadušnica za pokojnim g. Temlinom bo v nedeljo ob 10 v kapelici Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem, pogreb pa istotako v nedeljo ob 4 pop. iz mrtvašnice Leonišča (Stara pot 2) na pokopališče k Sv. Križu.

Velik čoln splaval po Ljubljani

Ljubljana, 25. febr.

Stavbna družba, ki ima svoj kamnolom v Podpeči, dovažajo obdelan kamen na velikih čolnih za podjetje inž. Dukič, ki ga uporablja pri regulaciji ljubljanske struge, katera dela so že dospela do Spice. V sredo so pripeljali na Spico velik čoln, ki je pripeljal do 10.000 kg obdelanega kamna. Ko je bil izprazen, so ga pustili tam priklenjenega. Drugo jutro pa so se delavci in podpeški čolnarji začudeno spraševali, kam je izginil čoln. Kmalu je bilo Dukičevo podjetje s fužin obveščeno, da je ponoči priplaval tja velik čoln in nasledel na jez Kmetovega mlina ob desnem bregu ljubljanske. Včeraj je podjetje organiziralo delavsko partijo, ki naj bi čoln pomagala rešiti in ga pripeljati nazaj na Spico. Delo je bilo zelo zamudno in riskantno. Sreča je bila, da je sedaj stanje ljubljanske ške dokaj nizko. V četrtek so najprej čoln priklenili na dolge verige in nato vpregli dva para konj, da bi ga potegnili od jazu navzgor. Verige so se potrgale. Naposled so pripeljali iz fužinske elektrarne velik dvigalni žerjav. Brezposelni književci in lovski čuvaj Gabriel je tvegal svoje življenje. Posrečilo se mu je priti na čoln. Po sredi ga je prevezal z debelimi in močnimi vrvmi, kakršne rabijo mornarji na ladjah. Čoln so nato dvignili z jazu k bregu in ga tam privezali.

Davi pa se je pričela druga akcija. Partija 12 delavcev pod vodstvom Dukičevega poslovodje je okoli 8.30 začela pomikati čoln navzgor po ljubljani. Opazovalec se je nehoti pri tem spomnil na one starodavne čase, ko so zaloški in drugi čolnarji prevažali blago na velikih čolnih po ljubljani. V čoln je vstopilo 6 delavcev z velikimi drogi, drugih 6 delavcev pa je prišlo za dolgo vrvo, ki je bila privezana na prvi konec čolna. Počasi so nato vlekli čoln naprej po ljubljani in nato po Gruberjevem prekopu do Spice. Na mnogih krajih je šlo delo gladko od rok in brez večjih težav, ponekod pa je bilo treba uporabiti največje sile in s previdnostjo vleči čoln skozi ovire. Čoln je moral pasirati 3 mostove in Gruberjevo zatvornico, ki je bila ta teden popolnoma odprta in zato je bila sreča v nesreči, da se čoln ni razbil ob tej zatvornici, plavajoč proti fužinam. Z največjo opreznostjo so delavci pluli skozi Gruberjevo zatvornico, uporabljajoč le drogeve za premikanje čolna naprej, vrvo pa so vrgli čez zatvornico. Pri Karlovskem mostu se je opoldne zbrala velika množica gledalcev. Mnogi so sprva mislili, da gre za kakega utopljenca. Tudi mesto pod Karlovskim mostom je čoln srečno pasiral in nato so ga delavci naglo odpravili na Spico, kjer so ga prav trdno privezali. Delo je bilo točno opoldne končano. Delavci so prejeli posebno nagrado. Čoln se je nekoliko poškodoval na desnem prednjem koncu in ob desnem boku. Popolnoma pa bi bil uničen, ko bi čoln plaval po sredi ljubljanske nizdol in bi priletel v lesene zatvornice vsake hidroelektrične centrale na fužinam. Na ta način bi nastala prav gotovo večja škoda, kajti sam tak čoln velja najmanj do 10.000 din.

Kaj pravite?

Res je škoda in škoda, da je res, trdi neki Shakespeareov junak o neki čudni zamotani zadevi. S tem junakom soglašamo, ko premišljamo sedaj, po 19. letih obstoja Jugoslavije in po 20. letih majniške deklaracije, da nas uče pravega nacionalizma biosi nemakutarji, biosi medvojni »frazilgarji« in »jungschiitzi«, ki se prav nič ne sramujejo, ko sramote resnične delavce za narodno svobodo z »avstrijakanti«. Tudi se prav nič ne čudimo, ko nekdanji pristaši III. internacionale, ki so v prvih popreporatnih dnevih računali z zmago komunizma, dolže protidržavnosti poštene ljudi samo zato, ker slučajno niso v vrstah neke »edine nacionalne stranke«, kamor so sami našli pota in poprej tudi korita. Ne čudimo se tudi prav nič, da se za branilce demokracije, tiskovne svobode svobode zborovanja itd. postavljajo tisti ljudje, ki so agitirali na obo moč pri živokovičevih politoih, za jeptiča, pri občinskih politoih l. 1933, dasi so vedeli, kakšno je bilo razpoloženje ljudstva pri oseh teh politoih. Seveda, tedaj je bila tudi prilika postavljati se za tribuna tiskovne svobode in svobode združevanja, toda tedaj so ti in taki gospodje kratko govorili: »Svobodno smete pisati, ako hvalisate nas in našo plado, svobodno smete zborovati, ako pristopite k nam, naša društva bodo svobodno delovala, ako jim bomo komandirali mi!«

Tak je v resnici nacionalizem in taka je demokratska miselnost teh gospodov, ki sedaj tako upijejo na glas o obojem, ne čutijo in resno ne mislijo ne o prvem, ne o drugem, temveč o tretjem, namreč o koritih, ki so jim sedaj zaprti!

**ZAPRTJE,
LENIVOST
ČREVESJA**

je vzrok mnogim boleznim. 2-3
ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA.

vzete zvečer, omogočijo jutraj lahko izpraznjenje. Dobivajo se v vseh lekarnah v škatljicah po 12 dražej Din 8'— in v vrečicah po 2 dražaji Din 1'50. Ogl. reg. pod S. br. 7724/34.

Koledar

Sobota, 27. februarja: Gabriel od Žalostne Matere božje; Baldimir.

Osebnosti

— Proforski izpit so opravili pred izpraševalno komisijo na drž. konservatoriju v Ljubljani pod predsedstvom ravnatelja Julija Betetta naslednji člani proforskega zbora ljubljanskega drž. konservatorija: Marijan Lipovšek, Karel Rupel in Pavel Šivic. Čestitamo!

— Sodniški izpit sta napravila pred apelacijskim sodiščem v Ljubljani gg. Kermauner Boris in Piškur Alojzij. Čestitamo!

— Iz banovinske službe. Obrtni učitelj-pripravniki na državni obrtni šoli v Ptujcu Cunderč Jernej je napredoval za obrtnega učitelja v I. pol. skup. Premeščeni sta bili zvančnici pri okrajnem načelstvu v Logatcu Rulac Klementina k okrajnemu načelstvu v Radovljici in Kos Nežika od okrajnega načelstva v Radovljici k okrajnemu načelstvu v Logatcu. Zvančnik Orthaber Vinko pri okrajnem načelstvu v Celju, zvančnica Fabijančič-Repar Rozalija ter služitelj Jurič Ivan pri tehničnem razdelku okrajnega načelstva v Ljubljani so bili upokojeni. Banovski uradniški pripravnik pri okrajnem cestnem odboru v Gornjem gradu Pirnat Josip je bil premeščen k okrajnemu cestnemu odboru v Laško. Banovski tehnik pri okrajnem cestnem odboru v Laškem Kodrič Albert je bil premeščen k okrajnemu cestnemu odboru v Gornji grad. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri upravi banov. žrebarne na Ponovičah je postavljen Gregorevič Alojzij. Banovinska zaščitna sestra Boškin Angela pri posvetovalnici za matere v Trbovljah je napredovala v VIII. pol. skup. Za banovinskega služitelja II. skup. pri ban. zdravilišču v Rogški Slatini je postavljen Vostner Leopold.

Z ozirom na veliko zanimanje za 8dnevno potovanje v Rim, Neapelj, Vezuv, Pompeje, Capri in Benetke, se ponovi od 25. marca do 2. aprila. Cena z vso oskrbo 1850 Din. Od 11. do 15. marca z avtobusom na dunajski velesejem; cena vožnji 360 Din. Od 26. do 29. marca v Benetke in Padova. — Prijave v izletni pisarni Okorn, hotel Slon, Ljubljana, telefon 26-45.

— Pregled svetovne literature — vaša želja! Zahtevajte knjigo!

— Zgradba mostu v Bohinjski Bistrici. Na tehničnem oddelku banske uprave je bila pred kratkim oddana zgradba mostu čez Bistrico v Bohinjski Bistrici. Pri licitaciji je ponudilo gradbeno podjetje Techna, r. z. o. z., 2.1% popusta in je prevzelo zgradbo mostu za 169.000 Din. Podjetje bo z gradbenimi deli takoj začelo.

— Občinski most čez Savo v Brežicah bo prevzela banovina. Ban g. dr. Marko Natlačen je izdal odlok s katerim se uvrsti občinski most čez Savo pri Brežicah med cestne objekte banovinske ceste. Radi tega se ukine pobiranje mostnine s 1. marcem t. l. Most bo banovina prevzela potem, ko bo dano jamstvo, da je most tako popravljen, da omogoča popolnoma varen promet. Za ves čas pa, preden bo most, ki je v resnici v zelo slabem in za promet nevarnem stanju, popravljen, je občina Brežice kazensko in odškodninsko odgovorna za vso škodo, ki bi nastala vsled nedostatkov na tem mostu.

— Za cesto med Kranjem in Bledom na desnem bregu Save. Ban g. dr. Marko Natlačen je odobril komisijsko ugotovitev gradbenega programa za cestno zvezo med Kranjem in Bledom na desnem bregu Save. Ko bo komisija izvršila potrebne ugotovitve, bo pristopil tehnični oddelk banske uprave k izdelavi potrebnih načrtov.

— Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu priredi v sredo, dne 3. marca vinarski tečaj o trsnih rezih v svojem vinogradu v Trški gori. Začetek tečaja je ob 9 dopoldne. Udeleženci dobijo brezplačno kosilo.

— Vremenska napoved. Evropa: Nad južno Evropo se je pričelo vedriti. Nad severno in srednjo Evropo vlada depresija, ki ima za posledico dež in sneg in ponekod oblačno vreme. Temperatura se ne bo mnogo spremenila. — Jugoslavija:

Oblačno v severnih in vzhodnih krajih. Dež v severnih krajih in v Primorju. Temperatura brez spremembe. Najnižja je zabeležena v Beli Cerkvi —2, najvišja pa v Banjaluki +16 stopinj. — Napoved za danes. Toplo vreme, deloma oblačno, v severnih krajih dež.

— Slovenska otvoritev morskega kabla Boka Kotorska—Marseille V nedeljo, 28. februarja bodo v Igalu na slovesen način otvorili morski kabel, ki veže našo državo s Francijo. Slovesnosti se bodo udeležili francoski poslanik v Belgradu grof Dampierre, francoski poštni minister Jardilliere, naš poštni minister dr. Kaludjerčič in večje število francoskih in naših civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Kabel je dolg 2000 milj in je veljal okrog 100 milijonov frankov. Po otvoritvi kabla bodo francoski in naši zastopniki prišli v Split, kjer jim bo banska uprava priredila slavnostni banket.

— Zakon o tisku z dne 6. avgusta 1929, razglašen v »Službenih Novinah« v št. 179/XXXIX z dne 7. septembra 1929 in v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti št. 272/84 z dne 7. septembra 1925 s spremembami in dopolnitvami do 1. marca 1930. Uredil in z razsodbami kasacije opremil sodnik Anton Mladič. Cena 16 Din, 66 strani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1930. — Knjižica obsega pregleden tekst zakona o tisku z dne 6. avgusta 1925 z vsemi dopolnitvami po tiskovni noveli z dne 6. in 11. januarja 1929, uvodnem zakonu h kazenskemu zakonu z dne 16. februarja 1929, zakon o izvrševanju kazni na prostosti od 16. februarja 1929 in zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929. Knjižica je z ozirom na njeno vsebino neobhodno potrebna vsem praktičnim juristom, novinarjem kakor tudi privatnikom.

— Pod zglavjem »Neusmiljena mačeha« je poročal »Slovenec« nedavno o dogodku v Gornji Radgoni. Resnici na ljubo pa je treba omeniti dopis nekoliko popraviti. Imenovana mačeha Tezija K. ni ravnila tako pogubonosno, kakor je bilo poročano. Fantek je bil res silno »ješč«, je jedel prekomerno in je dobival vedno večji trebuh. V dobri veri, da bo fantu s tem koristila, mu je mačeha privezala star steznik. Kakor sama pravi, je mislila, da fantu s tem koristi in da bo lepše postavil in manj požrešen. Kot mačeha ima še dva druga pastorka, za katere lepo skrbi. Vidi se, da je samo v svoji naivnosti zagrešila omenjeno stvar, s katero je nevedoma šla predaleč. Ni pa imela namena tega skrivati, saj se je celo sama hvalila, da ima fant »šnirlajb«, da bo bolj zal in bo manj pojedel.

— Filmski igralci v Dalmaciji. V Splitu se je pripeljala te dni znana filmska igralka Charlotta Smith in nato nadaljevala svojo pot v Dubrovnik, kjer bo ostala delj časa. V kratkem bo prišel v Dubrovnik tudi filmski igralec Harry Piel, za katerega so že pripravljene sobe v penzionu »Argentina«. Piel bo pregledal posamezne dele Dalmacije, ki bi prišli v poštev za njegov novi film. Naši kraji se Harryju Pielu zelo dopadejo, posebno je navdušen za Dalmacijo. Pielu so priporočili za odmor Taormin na Siciliji, pa se je raje odločil za Dalmacijo, kjer bo ostal mesec dni. Poletni bo ponovno prišel v Dalmacijo in začel snemati svoj novi film.

— Zahtevo natakarej. Na kongresu natakarej v Splitu je bila sprejeta resolucija, ki med drugim zahteva uvedbo stalnih plač in ukinitve kavci. Nadalje zahtevajo, da se takoj razpišejo volitve za Delavske zbornice in Okrožne urade.

— Bosenski kmet se je oženil z Mongolko. Te dni se je vrnil čez Poljsko in Avstrijo v domovino 40-letni kmet Jovan Stanojevič iz vasi Skokiča v drinski banovini. Bil je 20 let ujetnik v Rusiji, kjer se je oženil z Mongolko, s katero ima sina. Sedaj se je z družino vrnil v domovino, ker mu v Skokiču živi mati.

— Pravijo, da je čim dalje več nervoznih in razburljivih ljudi. Ali je to potrebno? Na dlani imajo sredstvo, da ohranijo svoje živce zdrave in odporne! V vsako kopelj CIMEAN kopalno tableto in učinek ne izostane!

— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanemu optiku. Stari trg 9, Ljubljana.

Ljubljana

V soboto, 27. februarja.

Gledališče

Drama (začetek ob 8 zvečer): Sobota, 27. febr. »Dr.« Premierski abonma. — Nedelja, 28. febr.: Ob 15: »Dež in vihar«. Izven. Cene od 20 din navzdol. — Ob 20: »Simfonija 1937«. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera: Sobota, 27. febr.: »Pikova dama.« Red B. — Nedelja, 28. febr.: Ob 15: »Navihanka«. Izven. Ob 20: »Lucia di Lammermoor.« Gostovanje tenorista Josipa Rijavca. Izven.

Rokodelski odeli

Rokodelski dom, Komenskega ulica 12. Jutri ob pol 8 zvečer Nicomedijeva igra »Postrežek« (Scampolo). Igra je bila povsod, kjer je bila uprizorjena, sprejeta z veliko pohvalo. Predprodaja vstopnic bo jutri ob 10—12 v Rokodelskem domu.

Predavanja

Križanke. Jutri, v nedeljo zvečer ob sedmih predava članom Križankih kongregacij č. g. p. Jožef Savora. Predavanje bodo pojasnjevale skriptične slike. Predavanje bo v družbeni dvorani in imajo vstop tudi po družabnikih vpeljeni prijatelji družbe.

Prireditve in zabave

Prosvetno društvo Moste vprižori v nedeljo, 28. februarja ob 8 zvečer veselo operelo »Studentje smoc«.

Trnovski prosvetni dom (Karunova ulica). Prosvetno društvo Trnovo vprižori v nedeljo, dne 28. februarja ob 8 zvečer ljudsko igro v treh dejanjih »Užitkarji«.

Sestanki

Občni zbor Kršč. šole za stolno župnijo jutri, v nedeljo popoldne ob petih v Jugoslovanski tiskarni. Vsi člani vljudno vabljeni!

Pevci — člani fantovskih odsekov ljubljanskega okrožja! Drveni ob 8 zvečer je vaja v kapeli Vzajemne zavarovalnice, Miklošičeva c. 19.

Občni zbor »Stavbne zadruge Trnovski prosvetni dom«, r. z. o. z. v Ljubljani bo 7. marca ob 6 zvečer v prostoru Zadrugnega doma v Karunovi ulici 14. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1936. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti.

Kino

Kino Kodljevo ostane zaradi žalovanja zaprt do prihodnjega petka.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

I Maša za izletnike in turiste bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.

I Na izrecno željo blagopokojnega g. dr. Janka Kersnika, ravnatelja Kmetске posojilnice ljubljanske okolice, so darovali mesto vencev v dobrodelne namene: Kmetška posojilnica ljubljanske okolice 1000 din za mestne reveže v Ljubljani; uradništvo Kmetске posojilnice: 400 din za mestne reveže v Ljubljani, 500 din za Dražilovo, Ljubljana, 500 din za vdovo Ciglič, Stražišče pri Kranju in tverka »Peko«. Tržič 500 din za tržiške reveže.

I Vsi tovaršaji abiturienti iz l. 1900 se vabijo, da polnoštevilno sprejmo na zadnji poti nam vsem najdražjega sobolca dr. Janka Kersnika v soboto 22. t. m. ob 15 izpred mrtvašnice Stara pot 2.

I Za izboljšanje razmer v ljubljanski bolnišnici. Ban, g. dr. Marko Natlačen je te dni odredil, naj se komisijsko ugotovi stanje in potrebe internega in infekcijskega oddelka ljubljanske bolnišnice. Komisija ima nalogo, da glede na obstoječe paviljone in prostor, ki tema oddelkoma pripadata, določi, koliko prostora nujno potrebuje ta dva oddelka. Komisija naj tudi poda v glavnih obrih vse zahteve obeh oddelkov, tako da bo s pomočjo te ugotovitve mogoče pripraviti vse potrebne gradbene načrte in proračune za razširitev obeh oddelkov.

I Za dokončanje ureditev regulacije Ljubljane. Glede na to, da bodo v letošnjem letu končana najvažnejša regulacijska dela v strugi Ljubljane, tudi ob razrepu v Gruberjev prekop, bo za dokončanje ureditev regulacije manjkalo še jez pod šentpeterskim mostom, ki naj bi v vsej regulirani strugi skozi mesto držal gladino vode v primerni in potrebni višini. Da s strani banske uprave v Ljubljani pri teh delih ne bi nastala kaka zamuda, je g. ban dr. Marko Natlačen odredil, da bo banovina tudi ta zadnja gradbena dela za dovršitev regulacije Ljubljane gnotno podprla po istem ključu, kakor je podpirala regulacijo v vseh dosedanjih letih. Ker tudi mestna občina ljubljanska išče za zgraditev jezov ob stari cukrarni posojila pri Poštni hranilnici, in bo s svojo akcijo skoraj gotovo uspešna, lahko pričakujemo, da bo z zgradbo tega jezov mogoče začeti že v letošnji jeseni.

I Rezervne častnike opozarjamo, da je bil dne 26. februarja zadnji dan zbiranja prijav za častniške železniške legitimacije v tem mesecu. Tisti, ki se bodo prijavili meseca marca, bodo dobili železniške legitimacije šele prve dni aprila. Rezervni častniki, ki niso še dvignili železniških legitimacij, naj se zgledajo v pisarni pododborba čim prej med poslovnimi urami v torek ali petek od 17.30 do 18.30. — Združenje rezervnih častnikov — pododbor Ljubljana.

I Aranžerski tečaj se zaključuje danes. K našemu večerajšnjemu članku pripominjamo, da sta v četrtak zvečer zaključila s predavanji le gg. Engelman in Koser, medtem ko glavni predavatelj, to je g. Krušič, zaključil predavanje šele drevi, to je v soboto zvečer. Marljivi učenci in poslušatelji aranžerskega tečaja seveda še vztrajajo pri predavanjih, ker dobro razumejo, da bo to njim samim in ljubljanskim trgovini v prid.

I Še drevesca nimajo miru pred tatovi. Pod Rožnikom v Ažbetovi ulici so bile v minuli noči z vrhov ukradene tri magnolije. Pred nakupom svarimo. Kdor tatu izsledi, dobi 200 din nagrade.

I Nočni ogenj. V noči na večeraj okoli ene so mestni poklicni gasilci oddrveli z motorno brizgalno na Glince, odkoder so klicali na pomoč. Gorelo je namreč v mizarski delavnici mojstra Malavasiča. Ogenj je povzročil zaboj s smetini in pepelom, ki je še nekoliko žarel. Nevarnost, da bi se ogenj razširil, so preprečili že domačini sami, vendar pa so tudi poklicni gasilci morali odstraniti nekaj tleh desk. Motorne brizgalne pa niso vporabljali. Škoda je k sreči le majhna.

I Nesreča pri delu. Večraj dopoldne so poklicni reševalci pripeljali v bolnišnico 15 letnega Viljama Burgerja, sina vpokojenega železničarja z Vodnikove ceste 17. Deček je sekal drva, pri tem pa se je močno vsekav in levo koleno. Poškodba je hujšega značaja.

Naše dijaštvo

Drveni ob 6 in v nedeljo ob 10 pevsko vaja za akademsko službo božjo pri oo. frančiškanih v nedeljo ob 11 dopoldne. Vabljeni vsi pevci in pevke.

Celje

c Županski tečaj je bil v Celju, katerega se je udeležilo nad 100 županov iz celjskega, laškega in gornjegrajskega okraja. Ustanovili sta se dve podružnici županske zveze in sicer za gornjegrajski okraj ter za laški in celjski okraj.

c Zaloigra matere. V četrtak zvečer je pela v krogu manjše družbe v neki gostilni na Kerkovi cesti okrog 35 let stara vdova Josipina iz Kasz pri Petrovčah. Med pesmijo je naenkrat izvelkla iz nedrji browning in se ustrelila naravnost v srce. To dejanje je storila v duševni zmedenosti, kajti domačini so jo že poznali kot duševno bolno od decembra, ko je umrl njen otrok. Pokopana bo v soboto na okoliški pokopališče. Nesrečna smrt uboge matere je vzbudila v Celju mnogo pomilovanja.

c Zgodaj so začeli. V zadnjem času je bilo prijavljenih celjski policiji nešteto manjših tatvin. Policia je končno ugotovila, da so te tatvine zagrešili trije slobovezni fantje v starosti 10 do 11 let iz Celja. Meseca oktobra je bila ukradena v gostilni G. v Celju harmonika. Policiji se je posrečilo ugotoviti storilca in sicer v osebi 16 letnega Hugona F. iz Sp. Hudinje. Izročen je bil sodišču.

c Mestna občina celjska bo prispevala iz razpoložljivih sredstev dobrim svinjerecem k nabavi plemenskih marjaščkov. Izbrala bo tudi rejsko središče, s katerega se bodo nabavili. Prošnje kolkovane z 5 din je vlagati pri mestnem mpozlarstvu v Celju do 15. aprila t. l. — Pojasnila daje mestni kmetijski referent.

c Umrla sta Marija Kandužar, 57 letna žena zidarja, Zavodna 32 ter Uršula Znidar, 75 letna mestna reva, Medlog 17. N. v m. p.!

c Nogometna tekma. Prvenstvena nogometna tekma med SK Atletikom in SK Celjem bo v nedeljo popoldne ob pol 3.

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »Princesa Dagmar« (Mädchenpensionat). Ob 14 matineja »Robertae«.

Polze veselja!

»Naš deček je bil bolan... vsa sredstva so bila brezuspešna... svetovali so mi, naj poskusim z Biomalzem... s solzami veselja moram poročati o odličnem uspehu.« G. Sch. Wien — Neka mati se je žalostila, ker se njen otrok ni dobro razvil. »Vsa sredstva so bila brezuspešna...« To ji je povzročalo velike skrbi in jo stalo veliko denarja. In s solzami veselja piše dalje: »Naš otrok je vsak čas na razpolago kot živ dokaz! Biomalz bo tudi Tvoje otroka napravil zdravega, močnega, življenja željnega.

BIOMALZ

Poskusna doza Din 1250 v lekarnah.

Maribor

Novi uspehi

mariborske občinske uprave

Mariborski mestni župan dr. Alojzij Juvan, ki je bil nekaj dni v Belgradu, se je vrnil tčeraj in je sprejel našega dopisnika, kateremu je izjavil, da je mestna občina dosegla zopet lepe uspehe. Končnoveljavno je rešeno vprašanje prodaje mestne vojašnice in vprašanje tlakovanja dravskega dostu. Vse pristojne instance so potrdile pogodbo glede prodaja vojašnic, in sicer tri vojašnice in municijske skladišče v Pohorju, skupno 50 objektov, ki jih odstopi mestna občina vojaškemu erarju, v zameno pa dobi od njega vojna železniška skladišča, ki jih ima v najem za svojo carinarno, vojaško skladišče poleg Franzovega mlina v Einspielerjevi ulici in še 2.109.000 din. Od te vsote je prispelo že 1.700.000 din. Za mestno občino je ta rešitev zelo ugodna. Svoje vojašnice, ki so prinašale samo izgubo, je zamenjala za objekte, iz katerih bo zgradila novo carinarno in tržnico. Carinarnica bo na prostoru sedanjega carinarniškega skladišča ter so načrti že odobreni in denarna sredstva zagotovljena. Nova tržnica se bo zgradila na prostoru sedanje dravske vojašnice. Vsoto, ki jo je mestna občina dobila od erarja, pa je namenila za zgradbo zaslihih stanovanj, za barakarje, bredomce in ljudi, ki stanujejo v vagonih v Dajkovci ulici. Še letos bodo ta stanovanja zgrajena in sramotne barake in vagoni bodo za vedno izginili iz Maribora.

Drug lep uspeh je odobritev finančnega ministra, da se mariborski most tlakuje iz sredstev kaldrmskega fonda; tlakovan je samo v sredini. Mestna občina je bila pripravljena tlakovati polovico mostu, če bi država dala sredstev za drugo polovico. V državnem proračunu pa se ta vsota ni zagotovila. Sedaj pa, ko je finančni minister odobril, da se lahko tlakuje iz sredstev kaldrmskega fonda, je tudi to pereče vprašanje ugodno rešeno. Tlakovanje se bo pričelo že letos.

m Zdravniki-volonterji so v mariborski bolnišnici po dvodnevni stavki zopet pričeli delati.

m Licitacija dobav za mariborsko splošno bolnišnico. Banska uprava v Ljubljani je razpisala otertalno licitacijo za dobavo mesa, mesnih izdelkov, mleka in mlečnih izdelkov, moko in mlevskih izdelkov, specerijskega in kolonialnega blaga ter kuriva in raznih drugih hišnih potrebščin za proračunsko leto 1937-38 od 1. aprila 1937 do 31. marca 1938. — Podrobni dražbeni pogoji so interesentom na razpolago pri upraviteljstvu splošne bolnišnice v Mariboru. Pismena otertalna licitacija se bo vršila v četrtak, 11. marca ob 10. dopoldne. Do vključno 9 dopoldne istega dne morajo biti vložene pravilno kolkovane ponudbe ter položene predpisane kavicje in listine o dobavni sposobnosti.

m Avstrijski šahovski prvak v Mariboru. Mariborski šahovski klub je povabil mladega šahovskega prvaka Avstrije Eliskasesa, da odigra v Mariboru simultanko. Avstrijski prvak se bo vabilu odzval.

m Drevi premiera. Opozarjamo gledališko občinstvo na premiero Ortnerjeve ljudske igre »Čevljar Anton Hite«, ki bo drevi v narodnem gledališču.

m Bogato založen ribji trg. Večerajšnji trg je bil bogato založen z ribjim blagom, največ z morskimi ribami. Prodajali so: mole po 20, asiale 26, ciple 20, borbone 26, kalamaje 26, sardele 13, ocafe 18, osliže 14, linje 22, radi 31, jegulje 24, sv. Petra riba 24, sipe 14. Od sladkovodnih rib so prodajali karpe po 10 linije pa po 8 din za kg.

m Jutri kar dve prvenstveni tekmi. Za prijatelje nogometa je jutri dobro preskrbljeno. Vršita se namreč kar dve prvenstveni tekmi in sicer obe na igrišču SK Železničarja ob Tržaški cesti. Ob 14 se srečata ISSK Maribor in Čakovčiči SK, ob 15.30 pa bo lokalni derbi SK Železničarji: SK Rapid. Dopoldne ob 10 se vrši na istem igrišču prvenstvo rezerv SK Železničarji: SK Rapid. Obe prvenstveni tekmi bosta zanimivi.

m Ogroženo medmestno tekmo vanje v slalomu. Jutri bi se moralo vršiti na Pohorju pri Senjorjevem domu zanimivo medmestno tekmo vanje v slalomu med Mariborom, Celjem in Zagrebom. Tekmo vanje, ki bi bilo nad vse zanimivo, pa ogroža sedaj prepoved starta vsem tekmovalcem na sarajevskem državnem prvenstvu, katero je izdala Jug. zimskašportna zveza. Vsako mesto bi postavilo na tekmo vanje 12 najboljših suučarjev ter bi bila prireditve velikega propagandnega pomena. Upati je, da bo JZŠ dovolila start vsem tekmovalcem ter tako omogočila zanimivo športno prireditve.

m Esperantsko društvo ima svoj redni letni občni zbor v četrtak, 4. marca, ob 20 v Aljaževi sobi hotela Orla. Dobrodošli prijatelji in člani.

m Lovci in ribiči. Člani zelene bratovščine imajo občni zbor Lovskega društva v Mariboru jutri ob 10 pri Orlu. Občni zbor ribarskega društva v Mariboru bo pa dne 17. marca ob 20 pri Orlu.

Mariborsko gledališče

Sobota, 27. februarja ob 20: »Čevljar Anton Hite«. Premiera.

Nedelja, 28. februarja ob 13: »Dr.« ob 20: »Ples v Savoyu«. Globoko znižane cene. — Zadržati.

Novo mesto

Rdeči križ. Letna skupščina društva Rdečega križa v Novem mestu, napovedana za nedeljo, dne 28. t. m., se preloži na četrtak, dne 4. marca ob 14.30 v mestni posvetovalnici.

Promet na naših rekah

Promet blaga na naših rekah se je lani znatno povečal in je bil v primeri z zadnjimi petimi leti najboljši, kar se vidi iz sledečega (v tonah):

	inozemski	notranji	tranzitni	skupaj
1932	552.340	1.594.289	1.294.837	3.441.466
1933	770.618	1.244.481	1.411.549	3.426.648
1934	1.139.743	1.546.213	1.621.323	4.307.279
1935	726.677	1.697.886	1.615.666	4.040.229
1936	932.676	1.866.460	2.152.703	4.951.839

Tudi udeležba rečne plovbe na skupni tonazi se je lani znatno dvignila in to od 806.363 ton v letu 1935 na 1.043.278 ton. Vendar pa je to napredovanje treba pripisati v glavnem notranjemu prometu, ker znaša njena udeležba pri inozemskih prometih (uvoz in izvoz) še vedno samo okoli 25 odstotkov pri tranzitih pa samo 2%, med tem ko je narasel ves tranzit v lanskem letu za okoli 22

odstotkov napram predlanskemu letu; inozemski pa za okoli 28 odstotkov.

Potniški promet kaže v primeri z letom 1935 veliko nazadovanje (41%):

	števílo potnikov
1932	3.464.148
1933	3.440.799
1934	3.795.953
1935	2.126.389
1936	1.235.199

V potniškem prometu je nazadovanje naravna posledica novih mostov v Pančevu (čez Donavo) in v Zemunu (čez Savo). Vendar pa se bo skušalo od pomoči nadaljnjemu padanju potniškega prometa z novo komercialno politiko, ki gre za povezavo železniškega prometa s parobrodskim. V tem pogledu se je že precej storilo, dela se pa še dalje za ustvarjanje številnih kombinacij, ki bi zamašile nastale in zboljšale obstoječe stanje.

Zaposlenost v januarju

Zaposlenost delavstva je v januarju 1937, če jo primerjamo z istim mesecem leta 1936, v skoru vseh industrijah napredovala. Celokupen prirastek znaša +6856 delavcev ali 9.13%.

Posebno viden konjunktorni napredek izkazujejo sledeče industrije: Tekstilna +1556 delavcev ali 11.82%, gozdno-žagarska +1545 delavcev ali 31.54%, kovinska +682 delavcev ali 10.58%, gradnje nad zemljo +664 delavcev ali 42.13%, gradnje železnice, cest in vodnih zgradb (javna dela) +647 delavcev ali 58.24%, itd.

V gozdno-žagarski industriji, katere je od meseca marca 1935 dalje neprestano padala glede zaposlenosti delavstva, je opaziti v zadnjih treh mesecih preokret na boljše, kakor nam kaže spodnja tabela:

Mesec	Letni diferencial
1936 oktober	+ 536
november	+ 290
december	+ 964
1937 januar	+ 1545

Pomembnejši konjunktorni padec izkazujejo samo dve industriji, in sicer industrija papirja — 644 delavcev ali 32.94% (vzrok padca je v mednem sporu papirniškega delavstva) in tobačna industrija — 170 delavcev ali 18.20%.

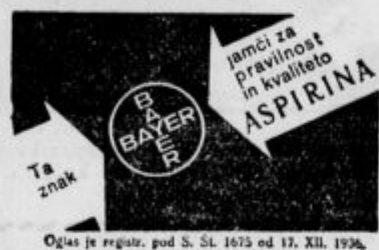
V sezijskem pogledu so nazadovale vse industrije, zlasti one izrazito sezijskega značaja.

Vinski sejem v Ljutomeru

V Ljutomeru se pripravljajo vinski sejem in razstava v že običajnem obsegu kakor prejšnja leta na dan 16. marca 1937 v kavarni g. Zavrtnika. Začetek vinskega sejma bo ob 9, zaključil se ob 20.

Pričakuje se tudi letos veliko obiskovalcev, ker se je večje število tujcev prijavilo. Zal se letos ni ugodilo naši prošnji za polovično vožnjo po železnici. Obisk je za priporočati tudi vsem domačim vinogradnikom in prijateljem dobre vinske kapljice, tembolj, ker je ta dan tudi kramarski in živinski sejem ter se na vinskem sejmu snidejo različni stanovi. Posebno opozarjamo vinski trgovci, gostilničarji in vsi ki si želijo nabaviti izvrstna vina po nizki ceni, naj ne zamudijo ugodne prilike ter posetijo ta vinski sejem. Na razpolago bodo prvovrstna mešana in fina sortna vina ljutomerskega, gorjančadonskega in štrigovskega vinareškega okolišja.

Ljutomersko vino je že od nekdaj slovelo po svetu vsled svoje izborne kakovosti. Na žalost se pod imenom ljutomertan čimdalje več nepristnih vin ponuja in prodaja. Na tem vinskem sejmu se bo razstavilo le pristno domače vino lanskega leta in starejših letnikov. O pristnosti in kakovosti vina bo odločala en dan prej strokovna komisija, zato mora vsak razstavljalec vino, ki ga hoče razstaviti poslati do 14. marca t. l. in sicer vsake sorte po tri butilke v pisarno mestne občine Ljutomer. Prijave je treba poslati do 11. marca, da se katalog pravočasno natisne.

Kulturni obzornik

Kratek pregled umetniškega življenja v Bolgariji

Kakor okolica in dani pogoji vplivajo na do-ločitev prepričanja in načina človeškega mišljenja, tako je tudi umetnost pod vplivom tega zakona.

Bolgarsko slikarstvo obstoja že od prej, preden je dobil bolgarski narod svojo svobodo, svojo narodno neodvisnost. Še v času težkega turškega jarma je slikarstvo pokazalo v cerkvenih slikah znanje, ki ga bolgarska cerkev še dandanes razkazuje v svojih ohranjenih stenskih slikah. Tu izvira neposredni vpliv ikonostlikarstva na podaljšanje umetniškega slikarstva onih darovitih umetnikov, katerih imena imajo nesmrtni pomen v te prehodni periodi.

Pozneje pa religiozno in shematično kanoniziranje forme pod izključnim bizantinskim vplivom odstopa svoje mesto realističnemu vplivu, že dovolj različnem v impresionizmu Nikole Petrova. Tukaj se forma spopolnjuje in se preceja čez rumenkasto in zlato barvo, da se potopi v srebrnkasto sivo simfonijo čarodejnih sanj, izkorenjenih od socialnih neprilic stare dremajoče kulture — ljubosumna v svoje molčečim bitu.

Do tukaj doseženi rezultati so večidel sad tujih umetnikov, ki so delali v začetku svoje tvorne delavnosti na osnovi domače grude (Mrkvička — bivši profesor risarske šole v Soliji, in Jaroslav Višin, vojni slikar). Samo da ti, zvesti umerjenosti in vajenosti forme, zvesti neki zunanji barveni plastičnosti niso mogli rešiti nacionalnega značaja narodne umetnosti v osebah svojih učencev (A. Mitov, Klisurov, Angelov). To so, bi rekel, prvi koraki do prvotnega razjasnenja koncepcij, ki so blizu samo do ene navadne predmetnosti.

Autobusnim podjetjem

Podjetja, vršča obrt rednega prevažanja oseb z motornimi vozili, ki nameravajo svoj sedanji vozni red ali cenik izpremeniti za poletno sezono, se pozivajo, da ga ugotove in predložijo v odobritev do 1. aprila 1937.

Novi vozni red stopi istočasno z železniškim v veljavo dne 22. maja 1937.

Smernice za sestavo in predložitev voznega reda in cenika so razvidne iz začetnih okrožnic, zlasti one z dne 21. februarja 1934, VIII., No 551-4.

Izrecno se opozarja, da se je pri sestavi voznih redov ozirati na vozni red železnice, poštne avtobusne službe in interesiranih nedržavnih avtobusnih podjetij, zaradi česar jih je v primeru možne kolizije ugotoviti sporazumno.

Podjetja, ki prevažajo pošto, morajo po možnosti upoštevati tudi potrebe po čim ugodnejši poštni zvezi.

Izpremembe železniškega voznega reda morejo podjetniki zaznati pri železniških postajah, ki so po izjavi Direkcije državnih železnic o njih že obveščene, izpremembe voznega reda poštne avtobusov pa pri Direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani.

Prekasno predloženi vozni redi se ne bodo odobrili, kakor se ne bodo odobrile spremembe že odobrenih voznih redov med sezono. Poleg tega se opozarja na kazenske posledice namernega zavlačevanja oblastnega poslovanja.

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

Poravnalno postopanje je uvedeno: Hela Svigelj, posestnica in gostilničarka v Borovnici št. 67. Poravnalni sodnik dr. Leitgeb Avgust, starešina okrajnega sodišča na Vrhniki. Poravnalni upravnik dr. Marjan Marolt, odvetnik na Vrhniki. Prijava terjatev do 1. aprila. Poravnalni narek 6. aprila ob 9. Ponuja 4% kvoto, plačljivo po pravomočnosti poravnave v 1 letu po mesečnih obrokih. — Rozman Lovro, posestnik in lesni trgovec, Kolnica 6, sedaj Vošče 2 pri Radovljici. Poravnalni sodnik Bidovec Valentin, starešina okrajnega sodišča v Radovljici. Poravnalni upravnik Koblar Fran, odvetnik v Radovljici. Prijava terjatev do 1. aprila. Poravnalni narek 6. aprila ob 10. Ponuja 50%, plačljivih v 4 enakih, tromesečnih obrokih. Prvi zapade 3 mesece po pravomočnosti poravnave.

Konkurz je razglašen nad trvdico inž. Dedek Fran, mestni stavbenik v Ljubljani. Konkurni sodnik Franc Orožen, s. o. s. v Ljubljani. Konkurni upravnik dr. Viktor Vovk, odvetnik v Ljubljani. Prvi zbor 11. marca ob 11. Prijava terjatev do 5. aprila. Ugotovitveni narek 12. aprila ob 9.

Stanje naših kliringov. V dobi od 18.—25. februarja je naš kliring saldo v prometu v Nemčijo neizpremenjen na 27 milj. mark. Zadnja izplačana aviza pa je še vedno št. 10.720 z dne 3. avgusta. — Naš stari aktivni kliring saldo z Italijo je ostal neizpremenjen na 47 milj. lir.

Novi zadržni zakon. Odbor za proučevanje zakonskega predloga o gospodarskih zadržah je do četrtke zvečer predelal skoraj ves zadržni zakon tako, da mu preostane še razprava o kakšnih 20 členih. Belgrajski listi pišejo, da je predsednik tega odbora g. Mita Dimitrijevič izjavil, da je odbor v glavnem sprejel vse izpreminjalne predloge, katere je stavila Glavna zadržna zveza.

Zadržništvo državnih uslužbencev. Zadržarstvo, glasilo Zveze nabavljalnih zadrž državnih uslužbencev prinaša v svoji februarjski številki podatke o zadržništvu državnih uslužbencev v letu 1936. Število nabavljalnih zadrž se je lani povečalo od 97 na 115, število kreditnih zadrž pa od 119—139. Posebno je torej naraslo število kreditnih zadrž, ki so imele lani 61.253 članov (1935 54.642) in 40.409 dolžnikov leta 1935. Vsota izdanih posojil kreditnih zadrž je lani narasla od 96.1 na

108.56 milij. din. Deleži kreditnih zadrž so lani narasli od 23.6 na 26.6 milij. din. skladi od 10.75 na 12.97, stalno varčevanje pa od 11.6 na 15.06 milijonov dinarjev.

Odmevi bratske zveze med Bolgarijo in našo državo se oglašajo tudi že na gospodarskem polju, kar je dokaz, da ideološka stremjenja obeh narodov postajajo realna praksa. Tako je Trgovsko-industrijska komora v Varni ob Črnem morju poslala Ljubljanskemu velesejmu prijazno pismo s tudi za naše gospodarske kroge spodbudno izjavo, da so za splošen pregled gospodarskega življenja obeh bratskih držav najbolj pripravi velesejmi, ki zato najučinkovitejše pospešujejo pojačanje medsebojne izmenjave blaga. Varnska Trgovsko-industrijska zbornica hkratu zagotavlja, da bo med bolgarskimi krogi poskrbela za najizdatnejšo propagando za čim večjo udeležbo Bolgarije na Ljubljanskem velesejmu.

Borza

Dne 26. februarja 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237.20—238.80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani malo popustil na 7.91—8.01, v Zagrebu in Belgradu je ostal neizpremenjen na 7.85—7.95.

Grški boni so beležili v Zagrebu 30.90—31.60, v Belgradu 31.40—32.10.

Italijanske lire so nudili v Belgradu v zasebnem kliringu po 2.35. Za španske pezete pa je bilo v Zagrebu povpraševanje po 2.75.

Nemški čeki so se v Ljubljani okrepili na 12.08—12.28, v Zagrebu pa so nadalje popustili na 11.9750—12.1750. Nadalje so beležili v Zagrebu za sredo marca 11.97—12.17, za konec marca 11.95 do 12.15, za sredo aprila 11.9750—12.1750, za konec aprila 11.94—12.14, za sredo maja 11.9450 do 12.1450, za konec maja pa 11.93—12.13. V Belgradu so beležili 11.9611—12.1611.

Skupni devizni promet je znašal na zagrebški borzi 3.668.998, na belgrajski pa 3.646.000 Din. — Efektni promet je bil v Zagrebu srednji pri čvrsti tendenci, v Belgradu pa je znašal 991.000 Din.

Ljubljana, tečaj s primom:

Amsterdam 100 hol. gold.	2398.15—2407.75
Berlin 100 mark	1756.02—1769.90
Bruselj 100 belg	736.20—741.26
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	213.33—215.39
Newyork 100 dolarjev	4338.50—4374.82
Pariz 100 frankov	203.17—204.61
Praga 100 kron	152.33—153.44
Trst 100 lir	229.24—232.32

Curih, Belgrad 10, Pariz 20.305, London 21.435, Newyork 438.5, Bruselj 73.875, Milan 23.10, Amsterdam 240.10, Berlin 176.25, Dunaj 78.50 (81.75), Stockholm 110.525, Oslo 107.725, Kopenhagen 95.70, Praha 15.29, Varšava 83, Budimpešta 86, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.465, Buenos-Aires 131.25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 87—88, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 398—400, begl. obvez. 71—73, 8% Bler. pos. 91—92, 7% Bler. pos. 81—82, 7% pos. DHB 94—95, Trboveljska 245—255.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 87 den., agrarji 52—52.50, vojna škoda promptna 398—400, 3. 4. 400 bl., begl. obvez. 72.50 den., dalm. agrarji 70—71.50, 4% sev. agrarji 50 den., 8% Bler. pos. 91.50—92, 7% Bler. pos. 81—81.50 (80.50, 81.50). — Delnice: Priv. agr. banka 205 den., Trboveljska 255 den., Nar. šum. 10 den., Gutmann 50 den., Isis 18 den., Danica 50 den., Oslj. livarna 175—190, Oslj. sladk. tov. 170—175 (170), Bečkerek 700 den., Dubrovnik 800 den., Jad. plov. 400—455, Oceania 250 den.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 87—87.50 (mali komadi), agrarji 52.50 bl. (52), vojna škoda promptna 398.50—399 (398.50), begl. obvez. 73 d. (72), dalm. agrarji 71—71.50, 4% sev. agrarji 50.50—51, 8% Bler. pos. 91—92, 7% Bler. pos. 81—82, 7% pos. DHB 95—97, 7% stab. pos. 87—87.50 (87). — Delnice: Narodna banka 7330 den., Priv. agr. banka 207.50—208 (208.50, 207).

Žitni trg

Sombor. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet 44 vagonov.

Novi Sad. Pšenica: bč, poljska 149—161, slav. 153—155, bč in sremška 152—154, ban. 150—154. Vse po 78 kg in 2%. Ostala pšenica ne notira. — Moka: bč, ban. Og. 235—245, št. 2, 215—225, št. 5, 195—205, št. 6, 175—185, 7, 147.50—157.50, 8, 105—110; srem. slav. Og. 230—240, 210—220, 190—200, 170—180, 142.50—152.50, 105—110. Fitol: bč, srem. bel. brez vreče 250—255. Otrobi: bč, srem.-ban. 85—88 bč. ladj. 87—88. Tendence slaba. Promet srednji.

Žekov, Mutafov, poslednja dva nepomirljiva rivala v iznajdbi neomejene različnosti morja.

Omenjati moramo tukaj tudi V. Stoilova in drugačnega v mišljenju Obrenškova. Ta dva sta dve različnosti — dve šoli.

V portretnem slikarstvu moramo pred vsem omeniti oficijelno in sodobno figuro »N. Mihajlova«, sanjavega in poglobljenega Stefana Ivanova, preklajeno pomlajenega v čustvu Ceno Todorova, pretenzionnega akademika N. Ganuševe in samobitnega Borisa Mitova. Toda najmlajši je Dečko Uzunov, čigar talentirane slike (»Faltave«) niso šle mimo nezabeležene, kajti te slike in njegovi portreti nas ustavijo ter se naslajamo ob izključno finem čustvu poetične duše.

Dasi so tudi pod tuji vplivi, bolj moderne in tudi zelo pretirane, izgledajo, kakor bi se hotele spoprijeti z vsem onim, kar je bilo pred njimi napravljenega. To je neprestana borba za nadmoč. In zato običajno gledanje na formo, po kateri bi ocenili bolgarsko umetnost, ne bi mnogo koristilo. Tako razumevanje umetnosti je logično, resnično ogledalo dogodkov v življenju posameznika v združitvi z njegovim kulturnim napredkom.

Kiparstvo ima manj predstavnikov kakor slikarstvo. V osebah: Andrej Nikolov, Iv. Lazarov, K. Šivarov, poprej Spiridonov, Vasilev ima kiparstvo svoje najboljše mojstre. Pri novejših, kakor so Ivanov, L. Dančev, Pečev, Marko, Markov, je videti, da so si postavili za cilj še bolj srečno kakor doslej pokazati dano formo. Ideje iščejo svojih mojstrov, da podčrtajo napredek naroda, ki je vreden spoštovanja.

Petko Vasilev, umetnik.

Kronika slovenskih mest je zaključila svoj tretji letnik z mnogimi dragocenimi prispevki iz področja mestnih zgodovin in kulture. Dr. Ivan Lah je končal pregled: Ob stoletnici ljubljanske kazine. Zanimiv članek o osnovah sodobne zaščite otrok v Sloveniji je napisal Vojko Jagodič. I. Orožen poroča o odkrivanju ostankov rimske Celeje v okolici sedanjega mesta. Potem pišejo Ivan Vr-

Samo da ne zakašljam!

Kašelj prepreči

Bronhi

bonbon!

PROIZVOD „UNION“ ZAGREB

Št. Jernej

Gospodinja Šola, ki jo vodijo sestre iz Šmihela pri Novem mestu, bo s 1. aprilom nehala posloovati, ker so ji odpovedani prostori. Prosimo meročajne činitele, da se zavzamejo za stvar in še nadalje omogočijo sestram njih liho in plodono delovanje v naši tari.

Pri podiranju dreves na Pendirjevki v Gorjancih se je težka bukev zvalila na Bučarja Antona z Razdrtega in mu zdrobila nogo. Ponesrečeni fant, ki je vneto sodeloval pri godbi Prosvetnega društva, se zdravi v novomeški bolnišnici.

Godbeni odsek Prosvetnega društva priredi pred veliko nočjo v društveni dvorani koncert resne glasbe. Naša godba se pod vodstvom g. Hudoklina razveseljuje razvijanja in se bo gotovo tudi s koncertom dobro izkazala.

Umrli je v Grobljah Jordan Ivan, vrl katoliški mož, dolgoletni ključar ondolne farne podružnice in odbornik naših ustanov. — Naj mu Bog dá večni mir in pokoj!

Z ozirom na vest v »Slovenec«, da je v St. Jerneju umrl Ivan Krhin, so si pod tem imenom mnogi predstavliali bivšega dolgoletnega župana Iv. Krhina in je tozadevno že nekdo njegovi ženi poslal pismo sožalje. — Umrli pa je bil Iv. Krhin vulgo Nacetov. — Bivši, širni znani župan Iv. Krhin pa je še vedno čil in zdrav, čeprav je moral za svoje prepričanje pod prejšnjimi batinaškimi režimi mnogo pretrpeti.

Strašna smrť pod mlinskim holesom

Sin posestnika žage Petra Hašmana na Kaplji je nesel žagarju Antonu Dobršku cigarete in živila na žago, ki stoji na samotnem kraju. Ni pa mogel žagarja nikjer najti ter se mu ni niti na klice oglašil. Naposled je našel Dobrška — mrtvega pod mlinskim holesom. Žagar je šel s sekiro obsekavati led na kolesu, da bi lahko spravil žago v pogon. Ko pa je led obsekaval in se je že začelo kolo vrteti, mu je na ledenih tleh zdrsnilo ter je padel pod kolo, ki ga je strahovito zmajalo. Zdrbilo mu je križ in prsni koš ter je revež umrl, ker mu ni mogel nihče pomagati. Živel je na žagi popolnoma sam in tako ni nihče slišal njegovih obupnih krikov, ko ga je sliskalo kolo v smrtnem objemu.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 27. februarja. 12. Druga za drugo plošča hiti, pa vsaka za pravo zabavo skrbil. — 12.45 Vreme, poročila. — 13. Cas, spored, obvestila. — 13.15 Druga za drugo plošča hiti, pa vsaka za pravo zabavo skrbil. — 13.45 Delopisni (igra radijski orkester). — 14.19 Naravni zakoni, vzročnost in še kaj (gosp. profesor Miranov Adleski). — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: Moralna filozofija Marka Marulice (dr. Atanasijevič iz Belgrade). — 19.30 Pregled spreda. — 20. O znanju politiki (gosp. urednik dr. Alojzij Kuhar). — 20.30 V kraljestvu lutk. V kraljestvu lutk. — Pisan večer s sodelovanjem članov radijske igralne družine in radijskega orkestra, vmes nekaj plošč: vodi gosp. ing. I. Pengov. — 22. Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15 Radijski orkester.

Drugi programi

Sobota, 27. februarja, Belgrad: 20.40 Orkester in ksilofon. — Zagreb: 20. Koncertni večer. — Dunaj: 19.10 Leharjeva igra »Mož s tremi ženami«. — 21.50 Film. — 22.30 Klavir. — Trst—Milan: 17.15 Plesna glasba. — 21. Giordanova opera »Fedora«. — Rim—Bar: 20.40 Orkestralni koncert. — 21.35 Komorna glasba. — Praga: 19.35 Laska glasba. — 20.45 Glasbena komedija. — Pariz: 21. Simfonistični orkester. — Lipsko: 20.19 Pihala. — Frankfurt: 20.30 Opera. — Stuttgart: 20.19 Kabaret. — Monako—Vratislava: 20.30 Plesni večer. — Bernomünster: 19.40 Citre. — 20. Pihala. — 20.30 Kmečka šolniza »Amerikance«. — 22. Kmečka godba. — 22.35 Moderna plesna glasba. — 23.30 Glasba. — 23.30 Aljaški večer. — Poste Parisien: 19. Vojnaška godba. — 20.40 Operetna glasba. — 21.20 Dunajske melodije. — 21.35 Italijanska glasba.

hovnik: Med cerkvijo sv. Petra in Ljubljano, dr. Vladimir Travner: Pokopališča v Mariboru, Josip Maček: Prebivalstvo mesta Ljubljane v srednjem veku po svojih imenih in primkih. Viktor Steška: Najstarejši častnik v Ljubljani. Dr. Anton Vodnik: Francoski Robba. Dr. Stanko Škerlj: Zadnja faza italijanskega gledališča v Ljubljani. Viktor Steška: Najhujši požar v Ljubljani. Lojze Pipp: Končni rezultati popisa prebivalstva priključenih delov občin Štepanja vas, Ježica in Polje. — Številko zaključuje pregleden članek pod naslovom: Eno leto nove mestne uprave ljubljanske. Sledijo še razna obvestila.

Bodočnost je stanovsko glasilo slovenskih nameščenecv in nameščenk. V prvi dvojni številki letošnjega leta prinaša več informativnih člankov, vmes pa so sestavki idejnega pogleda. Uvodno besedo je napisal Rudolf Smersu: Kako živi slovenski nameščenec? Ivan Martelane poroča o podpornem bolniškem društvu in Bolniški blagajni TBPD v letu 1936, ter: o našem bolniškem zavarovanju. Ivan Zdekar razpravlja o željah organizistov za novo leto, Alojz Šitar pa o trgovskih sodelavcih in pokojninskem zavarovanju. List obsega še mnogo zanimivih strokovnih poročil. Lep pogled na mišljenje ljudi dajejo odlomki iz mape socialne delavke A. R.

Zdravniški vestnik, strokovno glasilo zdravništvu v Dravski banovini s prilogo »Evgonik«, ima sledečo vsebino: Predavanje na vnoslovanskem zdravniškem kongresu v Soliji, ki sta ga imela prof. dr. Laza Popovič in san. kap. dr. D. Dimitrijevič o kaverni pljuč. Naš mladi okulist v Ljubljani dr. Slavko Prevec piše o kontaktnih očalih. Zanimiv je članek dr. Tineta Kobeta: Mušja ličinka kot zajedavka človeškega telesa. Dr. Juraj Kallay razpravlja o dentogeni infekciji. Iz prakse pišejo: dr. Al. Novoselski, Ozena in njeno zdravljenje z Doryl. om Merck; z internacionalnega športno-zdravniškega kongresa lani v Berlinu pa poroča dr. Bogdan Breclj. Sledijo razna obvestila.

Vojna špijonaža med Avstrijci in Italijani med svetovno vojsko pred 20 leti

Polkovnik Rudolf Weigl je v nemških listih napisal članek o avstrijski in italijanski vojni špijonaži med svetovno vojsko. Iz tega članka, ki je prav zanimiv prispevek za vsakega, ki se zanima z apoglavje vojne špijonaže, naj v glavnem navedemo te-le podatke:

Ze davno pred svetovno vojsko je Avstrija imela dobro razvito mornariško vohunstvo, čigar naloga je bila vedno sprotno izvedeti, kaj počne sovražno brodovje, oziroma vsaj brodovje sosednih držav, katere bi kedaj mogle postati sovražnice. To službo je opravljal mornariški evidenčni urad v Pulju, pozneje pa v Trstu. Ko pa je leta 1915 Italija Avstriji napovedala vojsko, se je ta evidenčni urad preselil v Svico, kjer je pod nedolžnim imenom »avstro-ogrškega severnega konzulata« svojo službo še dalje opravljal.

Tukaj je ta poročevalska služba bila zelo razgibana. Poročevalska služba se pravi uradno, po domače pa temu še vedno pravimo vohunstvo ali špijonaža. Toda ta špijonaža ni imela le namena, da bi vohunila, ampak je imela tudi ta namen. Italiji v njenem ozemlju s pomočjo svojih agentov čim bolj škodovati. Uspeh tega evidenčnega urada, ki se je naselil v prostorih avstrijskega generalnega konzulata v Curihu, je bil ta, da je bilo na italijanske ladje v italijanskih lukah istega leta izvršenih več manjših atentatov. Kmalu pa je tem manjšim napadom sledil večji: Konec septembra leta 1915 je zletela v zrak zastavna ladja »Benedetto Brin«, katere je bila zasidrana v vojni luci v Brindiziju. Na krov te vojne ladje je neznani agent avstrijske skrivne službe vtihotapil kako bombo, jo skril blizu municijskega skladišča, nakar je bomba v določenem trenutku eksplodirala. Z ladjo je šlo v zrak: kontreadmiral Rubin de Cervin, 21 častnikov in 400 mornarjev. Nato so se začeli Avstriji in Italijani dajati, kdo bo na tak način drugemu več škodoval. Kakor so delali eni, tako so delali drugi. Posluževali so se vseh mogočih zvijač. Tako na primer se gotovo nikomur ni moglo zdeti sumljivo, ako je ladijski delavec, ko je zvečer odhajal z deia, s seboj svoje delovne hlače ter jih slučajno vrgel na kako balo bombaža. Toda v starih in raztrganih hlačah je bil skriven vžigalnik, ki je ob določenem času zažgal bombaž, kateri je potem zažgal tudi municijsko skladišče.

Leta 1916 je italijansko mornarico zadela velika izguba, ko se je na vožnji iz Albanije v Brindizi nenadno potopila italijanska ladja »Regina Margherita«, na kateri se je tedaj vozil poveljnik italijanskih čet v Albaniji ter z njim mnogo italijanskih armadnih in pomorskih častnikov. To je bilo baje delo avstrijske skrivne službe in njenih agentov, kakor namigava pisec. Meseca februarja leta 1916 je zletela v zrak tovarna dinamita v Cengio. Najhujši udarec pa je bil italijanski mornarici prizadet 2. avgusta leta 1916, ko je zletela v zrak najmodnejša in najnovejša italijanska velika bojna ladja »Leonardo da Vinci«. Neznaniemu avstrijskemu agentu se je tedaj posrečilo, da je istega dne jutraj prinesel na ladjo, ki je ležala v luci Tarent, košaro sočivja, v katerem pa je bila skrita ekrazitna bomba z uro. Ker sočivja niso takoj rabili, ampak so ga mislili imeti šele za večerjo, so košaro shranili v skladišče za živež, ki pa je bilo tik skladišča za strelivo. Opoldne, ko je bilo na ladji in v mestu ravno vse pri obedu, je silna eksplozija pretresla vse ožračje. Tam, kjer se je hipec poprej ponosno zibala nova ladja, so se sedaj dvigali v zrak oblaki dima, kosi železa in jekla so frčali v zrak. Ko se je nazadnje morje pomirilo, so moleli iz morja le vrhovi jambor. Pri tej eksploziji je bil ubitih 21 italijanskih častnikov in 182 mož.

Sedaj je Italijane minila potrpežljivost. Razpisali so en milijon lir nagrade tistemu, ki poižve, kdo je to naredil. Spočetka Italijani niso preveč sumili avstro-ogrškega generalnega konzulata v

Curihu, ker je avstrijska protišpijonaža znala italijansko vleči za nos. Nazadnje pa je italijanska služba to vendarle izvahala, da je ta urad v Curihu kosičel atentatov v Italiji. Ker je bilo razpisano en milijon lir nagrade tistemu, ki bi dognal, kdo je spustil v zrak novo italijansko ladjo, so se italijanski vohuni poslužili drugačnega sredstva.

Bilo je na pustno nedeljo, ki je bila leta 1917 dne 25. februarja. Zvečer je bila pustna veselica v kavarni, ki stoji ravno nasproti generalnemu konzulatu. Te veselice so se najbrže udeležili gospodje od avstrijskega generalnega konzulata. Med tem pa so v njihove uradne prostore udrli neznani ljudje. Avstrijski evidenčni urad je svoje skrivnosti dobro zavaroval. Največje skrivnosti so bile zaklenjene v železni blagajni, katere stene pa so bile zavarovane s strupenimi plini. Toda vse skupaj ni nič pomagalo. Italijani so vkljub plinu prišli v blagajno in jo odprli. Iz nje so pobrali knjigo s šiframi, skrivno pisavo, vse akte, nekaj denarja in dragocenosti, tudi zasebne vmes. Avstrij-

ska služba je takoj ugotovila, kaj se je zgodilo in da so vse ukradene stvari spravili Italijani v dva kovčka, katere so najprej odposlali v Bern, od tu v Lugano, nato pa naprej v Milan in nazadnje v Rim.

Knjiga z znaki skrivne pisave ni bila ravno važna, ker se je v nekaj urah dala sestaviti nova skrivna pisava. Toda škoda je bilo blagajniške knjige, kjer so bila imena tistih, ki so bili v službi evidenčnega urada. Italijani so tako zvedeli za njihova imena in pretela jim je smrtna nevarnost. In res so Italijani tako izvedeli za večino avstrijskih špijonov na italijanskih tleh. Avstrijska služba je mogla nekatere izmed njih še pravočasno posvariti, da so ušli, nekatere pa so Italijani prijeli in jih seveda potem postrelili. Slučajno pa Italijani tega, kar so najbolj želeli nikdar niso izvedeli: Kdo je pognal njihovo bojno ladjo v zrak. Polkovnik Weigl pravi, da še danes za ime tistega moža vedo le nekateri redki.

Prav te dni je minilo 20 let od tistih dogodkov.

Znano je, kako si je predsednik Združenih držav Roosevelt prizadeval, da bi se uspešno končala stavka delavcev v avtomobilskih tvornicah, zlasti v tovarnah tvrdke »Flynt«. Ko je zlomil odpor tovarnarjev, je moral zlomiti tudi odpor komunističnih agitatorjev, ki so imeli vso moč nad delavstvom. V ta namen je poslala vlada nad tovarne, katere so zasedli stavkajoči, čete narodne garde, ki so izgnale delavce iz tovarn, nakar so se pogajanja začela in ugodno končala. Ko so delavci zvedeli za ugoden uspeh, so bili vsi veseli ter so se začeli bratiti z vojaki, kateri so jih še nekaj dni poprej metali iz tovarn.

Zakrpani milijonar

Čudna smola večkratnega grškega milijonarja

Pred nekaj meseci se je na avtomobilski cesti med Faleronom in Atenami zgodila večja avtomobilska nesreča, katerega pa je končno še precej srečno potekla, le eden izmed gospodov, ki so se vozili v avtu, je imel to nesrečo, da mu je razbito steklo izšlo levo oko. Pozneje pa so gospodu namesto pravega očesa napravili stekleno oko in stvar bi bila tako sedaj že končana. Toda zadeva kljub temu ni tako enostavna, ker ima tisti gospod, ki se piše Georgakopulos in je večkratni grški milijonar, to nesrečo, da je že ves zakrpan ter da je od njegovega rojstva kosti samo še nekaj ostankov v njegovem telesu, vse drugo pa je umetno in narejeno deloma iz lesa, slonove kosti, gumija, stekla, jekla in parafina. Redkokdaj je namreč živel na svetu možak, ki bi imel večjo smolo, kakor jo ima vse življenje ta milijonar.

Začelo se je pred 25 leti, ko se je Georgakopulos kot grški častnik udeležil vojne zoper Turke. Takrat je na macedonski fronti priletela granata ter raznesla ves jarek, v katerem se je skrival gospod Georgakopulos. Drobci turške granate so možu odtrgali levo roko ter kos nosu. Čeprav je bila ta poškodba zelo huda, se je gospod Georgakopulos kaj hitro popravil ter je v bolnišnici najprej dobil umetno levo roko iz usnja, jekla in gumija. Ko je bilo to opravljeno, mu je drug zdravnik napravil umetno nos iz parafina, kar je seveda precej stalo, toda gospod Georgakopulos je pač milijonar, ki se za denarne zadeve ne briga kdove kaj. Operacija se je lepo izvršila in danes komaj še kdo more ločiti pravi nos od umetnega.

Ko se je torej milijonar vrnil iz vojske, se je začel pečati s kemično tovarno. Tam je deloval v laboratoriju, kjer pa je naenkrat nastala velikanška eksplozija. Tudi sedaj je bil gospod Georgakopulos hudo ranjen, toda se je kmalu zlzil. Vsa ta nesreča pa je bila kaj majhna v primeri z nesrečo, ki ga je zadela nekaj let nato, ko je v tovarni vnovič nastala eksplozija. To je bilo leta 1934. Takrat je ubilo njegovega asistenta, njega samega pa je eksplozija vrgla ob zid, kjer je kakor mrtev obležal. Ko so ga našli, ni kazal nobenih znakov življenja več. Drobci kotla, ki se je razletel, so mu

zdrobili desnico pod komolecem, zmečkali mu obe nogi ter se zarili v njegovo telo na raznih mestih. Počila mu je čepinja in zlomilo mu je več reber. Ni čuda torej, če po vsem tem in takem ni kazal nobenih znakov življenja.

Ko so ga peljali v bolnišnico, se dolgo ni zavedel. Nazadnje pa si je le opomogel. Kajpada je dobil mnogo novih udov k svojemu parafinskemu nosu. Dobil je srebrno čepinjo in več srebrnih reber. Novo uho, ki je bilo potrebno namesto odtrganega, je bilo narejeno iz poslikanega lesa. Namesto zdrbljene desnice in nog je seveda dobil proteze. Dolgo je trajalo, preden je bilo vse za celjeno in vse popravljeno. In s pomočjo bergelj se je mož navadil, da je še precej hitro hodil sem ter tja. Nazadnje se je celo oženil. Mož je sicer docela zdrav, čeprav ga je samo še polovica. Glavno je, da ima dobro in močno srce.

To srce njegovi zdravniki močno hvalijo, ker bi brez tega ne bilo mogoče, da bi vzdržal mož, ki je prestal kar 44 operacij na svojem telesu. Pravijo, da bo lahko dosegel še visoko starost, če se bo pazil. Sedaj pa, ko se mu je zadnjič zgodila še nova nesreča, pri kateri je izgubil levo oko, se je vendarle naveličal večnih nesreč in večnega krpanja svojega telesa. Ko so ga te dni izpustili iz klinike z umetnim očesom, je dejal zdravnikom: »Sedaj pa, mislim, da bi ne mogel pogrešati nobenega uda več.« In zdravniki so mu morali pritrditi.

Mati in otrok 15 dni zametena

Ameriški listi poročajo iz mesta Carson City v državi Nevada o temle dogodku, ki se je tam zgodil v začetku tega meseca:

V gorovju Sierra Nevada zahodno od mesta Carson City so smučarji našli v snegu 20 let staro gospo Maud Lanear z njeno 2 leti staro hčerko, kateri sta celih 15 dni tičali v avtomobilu, ki je v tamkajšnjih gorah običaj v snegu ter ga je zotem zametlo. Ves čas nista drugega uživali kakor ovseno kašo z nekaj gorčice, kar sta imeli s seboj, ko sta se peljali z očetom na izlet. Smučarji so obe ponesrečenki prepeljali v mesto, kjer sta se 6. t. m. toliko opomogli, da lahko pripovedujeta, kako je bilo. Prve besede matere, ko so jo rešili, so bile: »Za otroka moramo takoj dobiti kaj jesti!«

Mati je povedala, da so se vsi trije z možem peljali na obisk k teti v mesto Alameda v Kaliforniji v snegu. Mož je nekaj časa vztrajal pri njih, da bi počakal, da bi se vreme sprevrglo. Ko pa je videl, da nikjer nikake rešitve, se je mož Earl Lenear sam odpravil iskat pomoči. Ko so mater in otroka spravili na varno in gorko, se je odpravila posebna ekspedicija, ki je šla iskat moža. Njegovi sledovi so bili še vidni, ko so šli za njim, vendar ga niso mogli najti. Prav verjetno je, da je mož, ko je iskal rešitve za svojo ženo in otroka, sam obnemogel v snegu in zmrznil.

Trije mladi fantje so nekoč potovali skozi gozd. Na križišču cest obstanejo. Nihče ni vedel za pravo pot. Zagledali so tri kačipotke. Ker je pa bilo že temno, niso mogli čitati. Končno se spomni eden, kako si lahko pomagajo. Razprostrl je svoje mišičaste roke in podrl vsa tri kačipotke na tla. Prižgal je vžigalico in čital: Raka, Kostanjevica, Krško.

»Mi dva greva na Rako,« se oglasita dva fanta, a tretji žalostno odkima: »Katera od teh cest vodi na Rako? Jaz ne vem.« K sreči je prišel domačin, ki jim je pokazal pravo pot, drugače bi še danes tam stali.

Londonck tvrdka Carrier Engineering Company je zgradila prvo trgovsko poslopje, ki je varno pred strupenimi plini in bombami. Skozi okna sicer lahko prihaja svetloba, ne more pa skozi zastrupljen zrak. V teh prostorih bi njeni uslužbenci lahko 4 mesece prebili. Pod zemljo pa je napravljena posebna plinska celica, ki je podobna podmornici. Tukaj sem bi se uslužbenci umaknili, kadar bi bilo prav hudo. Notranjost celice, ki jo na sliki vidimo, je dovoli velika, da gre vanjo deset ljudi.

20 let prostovoljno mutast Vzgleđ očetovske ljubezni

Iz Prage poročajo, da v Mihalovcih živi 60 let stari upokojeni šolski nadzornik Arpad Palasthy, ki je med vojske naenkrat prenehal govoriti. Njegovi sinovi so poskrbeli svojemu očetu najboljše zdravilnike, kateri pa ubogemu možu niso mogli vrniti govora. Vse zdravljenje je bilo zaman. Celih 20 let stari Palasthy ni spregovoril besedice. Preteklo nedeljo pa je mož, ki živi v Pragi, prišel na obisk k svojemu sinu, kateri ima v Pragi trgovino. Na velikansko začudenje vseh je starček sedaj gladko spregovoril in lepo kramljal s svojci. Ti so ga začudeni povpraševali, zakaj doslej ni govoril, če sedaj lahko tako dobro govori. In mož je odgovoril:

»Med svetovno vojsko sem se zaobljubil, da 20 let ne bom spregovoril besedice, če se bodo moji sinovi zdravi in celi vrnili iz vojske. Svojo zaobljubo sem držal. Danes je 20 let minulo od tistega dne!«

V strelskem jarku rdečih čet na Španskem, kjer vidimo, da imajo rdeči vojaki na kučmah sovjetske znake

On: »Ko bi vam naštel vse svoje prednike, bi naštel prav lepo število.«
Ona: »Tako? Koliko ničel?«

Za slab želodec.

Sesekljana govedina.

Vzameš četrť kg volovskega mesa, odstraniš kite in kožico, zmleješ z mesoreznicco, osoliš, pri-mešaš 1—2 jajca z malo vode, dobro premešaš z mesom, izobilikuješ in pečeš 5 minut na presnem maslu. Daš na krožnik in obliješ z razbeljenim presnim maslom.

Biskvitni puding (za 6 do 7 oseb). Zmešaš 6 rumenjakov, 100 gramov sladkorne sipe in nekaj vanilije, dodaš sneg 6 beljakov, 100 gramov moke in slednjič 60 gramov presnega masla. Vso goščo daš v posodo za puding in 45 minut počasi kuhaš.

Dragulj — dragocen safir, ki se imenuje »Zvezda artabanska« je na Celonu našel delavec domačin ter ga prinesel v Ameriko. Dragulj je vreden 50.000 dolarjev, nad dva milijona dinarjev

Švedsko topništvo je imelo zimske manevre pri Marni v srednji Švedski. Častniki so z daljnogledi opazovali zadetke švedskega topništva

Sport

Ljubljana: Reprez. Ljubljane

V nedeljo popoldne ob 15.30 bo na igrišču Primorja zanimiva nogometna tekma, ki bo obenem nekaka revija sil ljubljanskih nogometašev pred težkimi prvenstvenimi tekmami. Nasproti si bosta namreč stala naš prvak Ljubljana in ljubljanska reprezentanca, ki nam jamčita res lep nogomet. Ker že dlje časa nismo imeli prilike videti boljše tekme in ker je dohodek te tekme namenjen ljubljanskim revšem, bo prav gotovo vsakdo rad prišel pogledat to srečanje, zlasti pa oni prijatelji nogometa, ki stalno obiskujejo nogometne borbe.

V predtekmi ob 13.45 se srečajo juniorji Ljubljane s Slovonom.

Smačarske tekme

SK Olimp je v nedeljo 21. t. m. priredil na Celjski koči prvi del četverne kombinacije juniorjev, in sicer smuk in slalom. Rezultati so bili, namram slabim snežnim prilikam, zelo povoljni.

Drugi del kombinacije se vrši jutri, v nedeljo, 28. t. m., in sicer tek 4 km, start ob 9, in skoki ob 14 na Celjski koči. Tek in skoki se ocenjujejo tudi posamezno. Razglasitev ob 16 na Celjski koči, razdelitev daril in diplom 2. marca ob 19 v gostilni Jugoslovani v Gaberju. V slalomu četverne kombinacije juniorjev za prvenstvo Celja so se plasirali tekmovalci v naslednjem redu. Na startu je bilo 32 tekmovalcev: 1. Dvoršak Fric, SK O., 1.42, 100 točk; 2. Knop Ljubomir, SK O., 1.47, 96.60 točk; 3. Goričan Anatol, SK O., 1.47, 96.60 točk; 4. Božič Stanko, SK O., 1.48, 95.95 točk; 5. Dvoršak Valter, SK O., 1.51, 94 točk; 6. Kokot Slavko, SPD, 1.54, 92.2 točk. — V smuku so se plasirali v naslednjem redu: 1. Volčko Viktor, SPD Celje, 2.55, 100 točk; 2. Goriup Erih, SPD Celje, 3.12, 95.1 točk; 3. Dvoršak Valter, SK O., 3.14, 94.4 točk; 4. Kroll Robert, Sm. klub Celje, 3.20, 92.3 točk; 5. Knop Ljubomir, SK O., 3.21, 92 točk; 6. Dvoršak Fric, SK O., 3.24, 91 točko.

Vožnja po morju škoduje formi športnikov

Sedaj, ko se bližamo XII. olimpijskim igram, ki se vršijo — kakor znano — leta 1940 v Tokiju, se mnogo govori in piše o tem, kako bodo potovali evropski športniki na Japonsko in s kakšnimi prometnimi sredstvi se bodo vozili: z ladjo, vlakom ali aeroplanom. Ing. H. K. je v danaj. S. T. napisal v tem pogledu zelo zanimiv članek in pravi med drugim, da morajo evropski tekmovalci potoovati v Tokijo z železnico preko Sibirije. Pri zadnji olimpijadi v Berlinu so bili celo strokovnjaki začuden, ker se japonski lahkoatleti niso mogli znajti v oni formi, ki so jo pokazali doma. Posebno se je opazilo to pri onih športnikih, ki so se pripeljali po

morju skozi Sueški prekop. Nasprotno so pa oni, ki so potovali z železnico preko Sibirije, obdržali skoraj isto formo, v kateri so bili na domačih tleh. Zato bi bilo dobro premisliti, kako bodo potovali evropski športniki leta 1940 na Japonsko; kajti sedaj je v načrtu, da jih prepeljejo tja na japonskih ladjah po morju.

Vožnja po morju namreč športnike tako zdeli, da ne pridejo kmalu v svojo formo, s katero bi lahko dosegali uspehe, kakršne bi z ozirom na svoje predpriprave in glede na rezultate, ki so jih dosegali na domačih tleh, zaslužili. Vpoštevati je treba dalje dejstvo, da mnogo malih narodov, ki so odnesli razne medalje z zadnje berlinske olimpijade v tem pogledu še nimajo nikakihkušenj, medtem ko veliki narodi to dobro vedo in držijo vse to v tajnosti samo, da bi bili v prednosti pred nevarnimi konkurenti. Kako škoduje dolga vožnja po morju, so se imeli priliko prepričati razni evropski atleti, ki so nastopali daleč proč od domovine in kjer so bili običajno daleko pod svojo domačo formo.

Japonska je daleč, poleg tega je še klima, dežela in razne druge stvari, kar Evropecem gotovo ne prija. Dalje je treba upoštevati nervozno napetost med tekmovalci tik pred tekmo, kar vse govori samo za to, da morajo biti več tednov pred pričetkom iger na Daljnem vzhodu, ako se hočejo dobro odrezati. Več tedenska vožnja po morju, razne spremembe tako v klimi kakor hrani, morska bolezen, vse to tako vpliva na športnike, da morajo izgubiti svojo formo, četudi imajo na modernih parnikih vse na razpolago za trening. Glede na to je usmeriti evropske atlete preko Sibirije z železnico, in sicer tako zgodaj, da bodo v Tokiju vsaj štiri tedne pred olimpijado lahko trenirali in da imajo na razpolago dovolj časa, da se privadijo klimi. Seveda pa nastane sedaj največje vprašanje, kje dobiti toliko denarnih sredstev in pa tako dolge dopuste za posamezne športnike; kajti treba je računati z najmanj trimesečno odsotnostjo, četudi se takoj po igrh vrnejo v domovino.

Razpis smučarskih tekem SK Reke

Smučarska sekcija SK Reke razpisuje za nedeljo 28. t. m. klubske tekme na Polzevem. Start je za seniorje na 12 km, za juniorje na 6 km. Start točno ob 11 pri domu na Polzevem. Prvi trije vsake kategorije prejmejo lične diplome in plakete. Za člane smučarske sekcije kluba, so tekme obvezne. Odhod tekmovalcev ob 7.24. Zbirališče ob 7 na glavnem kolodvoru.

SK Planina, Ljubljana, odpoveduje za jutri organizirani zbor svojih smučarjev, ker so snežne prilike v dolini popolnoma nepovoljne.

Zeleniška tekma preložena. SK Tržič preloži za nedoločen čas svojo tradicionalno tekmo v smuku z Zelenice za Glanzmann & Gasnerjev pokal, predvideno za 28. III. 1937, zaradi zabrane starta onim tekmovalcem, ki so se udeležili državnega prvenstva v Sarajevu.

STK Moste. — Vsi igralci prve skupine naj bodo v nedeljo na igrišču »Jadrana« točno ob 9 dopoldne. ZSK Hermes. — Občni zbor kluba se vrši danes ob 8 zvečer v tovski dvorani hotela »Metropole-Miklč«. Vabi se članstvo, da se istega zanesljivo udeleži. — Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 10. marca 1937 ob pol 6 na Gosposvetski cesti št. 5, prvo nadstropje.

Vremenska poročila

Zveze za tujski promet v Slovenji, Ljubljana — Tujsko-prometna zveza v Mariboru — Jugoslov. zimsko-sportne zveze — Sloven. plan. društva in Meteorološkega inštituta ljubljanske univerze — po stanju z dne 26. februarja 1937 ob 7 zjutraj: Rateče: —1, megla, 60 cm snega, sreč. Planica: —3, megla, 70 cm snega, sren, mala in srednja skakalnica in drsališče uporabljiva.

POMLADNI LIPSKI SEJEM 1937

ZAČETEK 28. FEBRUARJA

60% popusta na vozovnicah nemških železnic
znatni popusti na železnicah drugih držav

Vsa pojasnila daje ta častna zastopnika:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA, Tyrseva c. 33 — Tel. 27-62
JOZEF BEZJAK, MARIBOR, Gosposka ul. 25 — Tel. 20-97
in ZVANIČNI BIRO LAJPCISKOG SAJMA, BEOGRAD,
Knez Mihajlova 33/1 — Telefon 24311

Kranjska gora: —3, barometer se dviga, megla, 35 cm snega, sren, sankališče uporabljiva.
Vrše, Krnica: 150 cm snega, pršič.
Pokljuka: —3, oblačno, 110 cm snega, pršič, mala in srednja skakalnica uporabljiva.
Bistrica, Bohinjsko jezero: 1. jasno, 20 cm snega, sren.
Senjorjev dom: —7, 105 cm snega, pršič.
Pesek: 95 cm snega, pršič.
Ilinski vrelci: 35 cm snega.
Mozirska koča: 110 cm snega.
Logarska dolina: 120 cm snega.

Šivalne stroje in kolesa „ADLER“

kupite najugodnejše pri tvrdki

Jos. Petelinc, Ljubljana
za vodo blizu Prešernovega spomenika
Telefon 29-13

Štev. 1946-10.

Razglas

Z odlokom podpisanega urada štev. 281-4 z dne 10. II. 1937 v Službenem listu in Službenih novinah razpisana dražba lastnega lovišča upravičencev vasi Zg. Sorica se dne 1. marca ne bo vršila.

Sresko načelstvo školja Loka, dne 25. febr. 1937.

Razpis

Občina Sela-Šumberk, okraj novo mesto, razpisuje mesto pogodbenega tajnika s potrebno predizobrazbo in večletno prakso.

Pogoji po predpisu uredbe o občinskih uslužbenih.

Plača po dogovoru. Kavcija 5000 din. Pravilno kolkovane prošnje je vložiti v 30. dneh po bjava tega razpisa.

Uprava občine Sela-Šumberk, dne 25. febr. 1937.

19-7 Draperija iz modernega »bobi-net« tkiva v fres barvi, okrašena s svilenimi resami, velikost 50x170 cm . Din 25.—

BELI TEDEN

teden najnižjih cen.

Zahtevajte takoj brezplačen cenik od trg. hiše

Kastner & Ohler
Zagreb.

Umrli je naš dragi oče, gospod

Ivan Pečan

Pogreb predragega se vrši v soboto zjutraj po sv. maši, na farno pokopališče v Polhovem gradu.

Polhov gradec, 26. februarja 1937.

Zalujoči ostali.

ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D. LJUBLJANA, sporočajo tužno vest, da je njihov zaslužni podpredsednik, gospod

dr. Janko Kersnik

umrl. — Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin.

Ljubljana, dne 26. februarja 1937.

Potrli od globoke žalosti javljamo, da nas je naš iskreno ljubljani in dobri soprog, oče, brat, svak, stric itd., gospod

dr. Janko Kersnik

ravnatelj Kmetske posojilnice ljubljanske okolice

zapustil po kratkem trpljenju v četrtek, dne 25. februarja ob 23. uri.

Nepozabnega pokojnika bomo spremili na zadnji poti v soboto, dne 27. februarja 1937, ob 15. uri iz Stare poti št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Venci se v prid dobrodelnim namenom hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 26. februarja 1937.

PAVLA roj. KNEZ, soproga.

JANEZ, abs. tehnik; MICA; ALEŠ, cand. iur. otroci.

Vse ostalo sorodstvo.

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE R. Z. Z N. Z.
V LJUBLJANI

JAVLJA TUŽNO VEST, DA JE PO KRATKI IN MUČNI BOLEZNI NENADOMA UMRL NJEN RAVNATELJ, GOSPOD

DOKTOR

JANKO KERSNIK

SVOJEGA DOLGOLETNEGA IN NEUMORNEGA SODELAVCA, KI SE JE DO ZADNJEGA ŽRTVOVAL ZA NAŠ ZAVOD, BOMO OHRANILI V TRAJNEM IN ČASTNEM SPOMINU

V LJUBLJANI, DNE 26. FEBRUARJA 1937

* KINO * UNION

Veliki pomorski film daljnega vzhoda
Zlato iz Singapura
Clark Gable, Jean Harlow, Wallace Beery
Dialog v nemškem jeziku

MATINEJA ob 14.15 uri, jutri ob 11. uri
Jan Klepura kot
Ljubljenec vseh žena
čudovito petje, nedeljiv humor

TEL. 27-30 SLOGA

Pretrčljiva borba za tekoče zlato
Mesto Anatol
poživ in propast malega balkanskega mesteca
BRIGITTE HORNEY GUSTAV FRODLICH

MATINEJA ob 14.15 uri, jutri ob 11. uri
Zabavna glasbena komedija
Gospod brez stanovanja
Paul Hörbiger, Hermann Thimig, Adela Sandrock, Lissi Holzschuh

TEL. 21-24 MATICA

Premiera! Triumf humora
Lumpaci Vagabundus
Paul Hörbiger, Heinz Rühmann, Fritz Imhoff, Hilde Krahl

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Perzijske preproge

zlatamčeno prstne, stare in nove, vseh velikosti, v krasni izbiri, napredaj po reklamnih cenah.

Resni interesi v ljudno vabljeni.

Oglasite se ali pišite na naslov:

D. Ostrožnik, Ljubljana

Specijalna trgovina, Pasaža-Nebotičnika

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženskovanski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinja vrstica po Din 2.50. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Izvežbano pletiljo
za linka-links stroj in navijačko (špulnico), sprejme za takojšen nastop tovarna pletenin na Gorenjskem. Ponudbe pod »Izvežbano« upravi »Slovenca« št. 2806. (b)

Kuharica

vajena tudi pri živalih in poljskem delu, dobi takoj službo v župnišču na Cestnicah pri Blagovici. b

Pohištvo

Več šperanah spalnic s 5 letno garancijo poceni napredaj. — Pohištvo Matenšek, Dravilje p. Ljublj.

Vnajem

Lokal
uporabljiv za pisarno, trgovino ali delavnico se takoj odda. Polzeve se pri hišnici, Vošnjakova ul. 4.

Službe iščejo

Starica
stara 26 let, veščica nemškega jezika, z dobrimi spričevall, želi mesta v hotelu ali na sezoni. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru št. 448-37. a

Kupimo

Šivalni stroj
dobro ohranjen, znamke »Singer«, kupim. Čeh, Bogomir, krojač, Senarska, p. Sv. Trojica v Sloven. goricah. (c)

Krožno žago

(Absolumentni) 8 metrov dolžine, rabljeno, v dobrem stanju, kompletno s predležem — kupim. Ponudbe pošljite na STOJAN BOSANČIĆ, BIHAC, Vrb. banovina. (c)

Prodamo

Orehova jedra
la., čiščena, in pristen trčan cvetlični med nudi za takojšnjo dobavo po najnižji ceni J. Menart, trgovca, Domžale. (l)

Suha drva koks, la trboveljski premog

brez prahu nudi
I. Pogačnik
Bohoričeva 5 Telefon 20-59

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana - Zidovska ul. in Stari trg.

Pletilni stroj št. 10
(Walter), 70 cm. malo rabljen, takoj ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slov.« št. 2975. (l)

Auto-motor

Auto Ford
4 sedežna limuzina, prevožen 10.000 km, rabi 8 do 9 litrov na sto, prodam ali zamenjam za blago (usnje). Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod »Potniški« 2968. (f)

Denar

Denar — sveta vladar!
Le plačaj par oglasov, pa kmalu starih časov zasije tibi dar.

Posojila dajemo

privatnim nameščencem in državnim uradnikom v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes«, Zagreb, Masarykova ulica 11. (d)

6% obligacije

mesta Ljubljane rabim kot kavejlo od 50 do 100 tisoč dinarjev po dogovoru. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Posteno«. d

Al. Planinšek,

koncesionirana trg. agencija v bančnih in kreditnih poslih, v Ljubljani - Beethovnova ulica 14-1. Telefon 25-10 — vnovčevloge denarnih zavodov najboljše, takoj v gotovini, vedno najkulantnejše. Vse informacije brezplačno. (d)

Razno

Muškatni silvanec in dišeči traminec
jeruzalemska specialiteta. »Pizenski dvor«, A. Senica — Maribor — Tattenbachova. (r)

Posrestva

Posrestva dela ti skrbim!
Oglas svoj kupca brž dobi. A če v skrbem si za denar, boš hitro kupil gospodari!

Ugodno napredaj

hiša z dobro ludoč gostilno, vsem inventarjem in vinski posodo, poleg večjih tovarn v Ljubljani. — Lep senčnat vrt. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2840. (p)

Stanovanja

Od Ljubljane na do Kranja
tožen iščeč stanovanja, le zakaj ne inseriraj!

Dvosobno stanovanje

prazno, se takoj odda. — Cerkvena ulica 21. (č)

Dvosobno stanovanje

se takoj odda. — Zorman, Koseskega ulica 32, Kozležja. (č)

Kuhinjo sobo in predsobo

oddam s 1. marcem. Pezdir. Izanska c. 30. (č)

Meteor pade z neba

45.

Ves trud zaman!

Dve dolgi minuti se je Tinček trudil pod vodo, da bi dvignil meteor. Meteor se ni gnil. Morske želve in ribe so začudeno gledale neznano prikazen...

Tonček na splavu je nepotrpežljivo čakal, kdaj se prikaže Tinček na površju. Ker ga le tako dolgo ni bilo, ga je zaskrbelo: »Se utonil bo nazadnje. Hitro mu moram iti na pomoč!«
Skočil je v vodo in se pogljal na dno. Tam pa je s takšno silo treščil ob Tinčkovo glavo, da je videl milijon zvezd...
Tinčku je začelo primanjkovati sape. Predolgo je bil že pod vodo. Poglad se je kvišku.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Danes ob pol devetih zjutraj je izročil Bogu svojo duhovniško dušo salezijanec, gospod

Štefan Temlin

v starosti 36. let. — Pogreb bo v nedeljo, dne 28. februarja 1937, ob 4 popoldne iz mrtvašnice Leonišča (Stara pot št. 2) na pokopališče k Sv. Križu.

Slovesna sv. maša zadušnica bo v nedeljo ob 10 dopoldne v kapelici Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem.

Ljubljana, dne 26. februarja 1937.

Ravnateljstvo Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem.

Brez posebnega obvestila.

UPRAVA, NADZORSTVO IN RAVNATELJSTVO LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE V LJUBLJANI NAZNANJAJO TUŽNO VEST, DA JE ZASLUŽNI ČLAN NADZORSTVENEGA SVETA, GOSPOD

dr. Janko Kersnik

DANES NENADOMA UMRL.

NAŠEMU DOLGOLETNEMU POŽRTVOVALNEMU SODELAVCU BOMO OHRANILI TRAJNO HVALEŽEN SPOMIN.

V LJUBLJANI, DNE 26. FEBRUARJA 1937.

Barclay:

55

Rožni venec

Roman.

»Čakajte, pravkar mi prihaja na misel, ali ne bi bil zdaj primeren trenutek, da izpolnim svojo obljubo in vam povem, kaj sodim o vsem, kar ste mi sinoči pripovedovali,« je pripomnil Brand. »Skrbno sem premišljeval o stvari, in se dokopal do svoje sodbe. Ali ne bi kadili? Ob vonju božje trave se da mnogo bolje kramljati.«

Garth je segel po cigaretnico v naprtnem žepu, in izbral cigareto, jo skrbno prižgal in vrgel gorečo vžgalico naravnost Jani na sklenjene roke.

Preden je utegnil zdravnik šiniti kvišku je Jana vžgalico smehljaje se zalučala stran.

»Kakšna jeklena volja,« je pomislil Deryck poln občudovanja. »Od sto žensk bi se jih gotovo devet in devetdeset zmedlo in vzklíknilo vsaj kakšen ah! Jana res zasluži, da zinaga.«

»Ali dobro veste, da sva sama, doktor?« je vprašal Garth. »Obide me dostikrat mučen občutek, kakor da bi stal nekdo neopazno poleg mene. Tako bi bil n. pr. zadnjič mogel priseči, da je tista edina prišla skrivoma v mojo bližino, me za trenutek otožno gledala in odšla nato molče proč.«

»Kdaj naj bi se to zgodilo?« je vprašal zdravnik. »Pred nekaj dnevi,« je odvrnil Garth. »Doktor Rob mi je bil pripovedoval, kako se je bil seznanil z njo... ah, ne smem povedati, kje, sicer bi uganili, koga mislim. On in gospodična Gray sta me nato pustila samega, in v temi ter samotni sem razločno čutil, kako počivajo njene oči na meni.«

»Ljubi moj fant,« je rekel doktor Brand. »Ne

smete se udajati takim občutkom. Ljudje, ki nas imajo radi, so nam dostikrat v duhu zelo blizu, posebno kadar smo v stiski ali kadar nas muči kakšno gorje. Ne smete se nič čuditi, ako se vam večkrat dozdeva, da je tista edina v vaši bližini, zakaj tako sodim — in tega ne trdim kar tjavendan — mislim, da je vse njeno srce, vsa njena ljubezen in vso njeno življenje vaše.«

»O Bog,« je zaklical Garth, skočil kvišku in brez ciljno stopil naprej.

Zdravnik ga je urno zgrabil za roko, kajti v naslednjem hipu bi se bil Garth spotaknil ob Janino nogo.

»Sedite mirno, mladi mož,« ga je opomnil, »in me poslušajte. Nič vam ne koristi, če v temi skačete okoli. Dokazal vam bom, kar trdim. Toda pazno mi sledite. Čujte! Stojiva v tem primeru pred psihološko uganko, in biti utegne, da vam to ni prišlo še nikoli na misel. Predstavite si v duhu tistega edinega in tisto edino, kako si stojita nasproti, reciva v svetli mesečni noči. In zdaj pomnite: Kadar se zaljubi moški, pozabi pri tem popolnoma sam nase. Kadar se zaljubi ženska, se ji z ljubeznijo šele prav odpre zavest o njeni osebi sami. V hrepenenju, da bi si jo za vsako ceno pridobil, misli moški samo nanjo, v tem ko njegova zahteva, naj mu ženska ljubezen vrača, provzroči v njej takoj presojo same sebe. Misli si: Ali mu bo mogla nuditi, po čemer on hrepeni? Ali bo našel v njej svoj vzor, ne samo trenutno, temveč za vedno? Cim bolj je bila prej preprosta in cim manj je razmišljala o sebi, tem bolj se bo ob takšni nepričakovani zahtevi zavedla sama sebe.«

Zdravnik se je ozrl proti Jani, sedeči na štoru le nekaj korakov proč. Dvignila je svoje roke in mu začrtega obraza prikimala.

Čutil je, da je na pravi poti. Toda slepčev obraz

poleg njega se je zamračil in sence, ki so legale nanj, so bile vedno temnejše, čim dlje je govoril:

»Vidite, moj ljubi, mladi prijatelj, iz vaših lastnih besed sem sklepal, da dotična na zunaj ni med tistimi lepticami, kakršne ste — kakor vedo vsi vaši znanci — tako radi videli in občudovali. Ali bi torej ne bilo mogoče, da se je zblala svoje zunanosti, ki bi vam utegnili postati sčasoma v napoto?«

»Ne,« je odvrnil Garth zelo odločno. »Takšna misel ni nje vredna. Pa tudi, če bi jo bila za trenutek obšla, bi me mogla o tem samo povprašati. Moj odgovor bi jo bil popolnoma pomiril.«

»Ljubezen je slepa,« je rekel zdravnik mirno.

»Kdor to trdi, laže,« je vzklíknil Garth razvneto. »Nasprotno, ljubezen je tako bistrovidna, da prodre skozi lupino in se veseli notranje lepote, ki je drugim očem skrita.«

»Potemtakem se pridružujete moji podmeni?« je vprašal doktor Brand.

»Ne, ker mi ne more razložiti ne moje bolečine ne mojega ravnjanja,« je odgovoril Garth. »Osebo, ki o njej govoriva, dviga že njen močni značaj visoko nad neke pomisleke o zunanjih nedostatkih. Kar ste pa povedali o ljubečem moškem, ki popolnoma pozablja sam nase, temu ne oprekam. Kako bi se sicer mogli mi moške kdaj predrzniti reči ženski, naj nas vzame? Če pomislimo, Brand, da silimo s tem v njeno skrito notranje življenje in zahtevamo, da se smemo, kadar nas je volja, dotakniti, četudi le njene roke — bi tega nikoli ne zmogli, če bi ljubezen do nje in misel nanjo ne uničila sleherne misli na lastno osebo. Pri meni vsaj je bilo tako. In šele ko mi je takrat v cerkvi rekla: »Koliko ste stari?« — ah, tega vam sinoči nisem povedal — sem se v hipu ovedel samega sebe ter se obenem začutil nje nevednega v toliki meri, da mi je začelo giniti vse veselje in se sprevračati v grozo.«

† Dr. Janko Kersnik

Ime Janko Kersnik ima v naši slovstveni zgodovini svetlo tradicijo. Ta tradicija je osnovana na življenjskem delu enega naših največjih pripovednikov Janka Kersnika. Ta tradicija pa je bila živa tudi v njegovem prvorojenem sinu dr. Janku Kersniku, ki je včeraj v Ljubljani umrl.

Dr. Janko Kersnik — kdo ni poznal simpatičnega starejšega gospoda, ki je živahno hodil s pipico v ustih po ljubljanskih ulicah — je bil rojen dne 28. decembra 1881 na gradu Brdo, posestvu družine Kersnikov. Po dovršenih študijah se je mladi mož posvetil najprej notarski praksi, odkoder pa je že leta 1910 prešel na narodnogospodarsko polje. Leta 1911 je postal ravnatelj Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice, kateri je ostal zvest do zadnjega. Po vojni se je zavod lepo razvil, obenem pa se je razširilo tudi delo dr. Janka Kersnika. Odlično je sodeloval pri nacionalizaciji mnogih podjetij ter postal znan delavec na narodnogospodarskem polju. Njegova delavnost je bila vsestranska in v številnih gospodarskih organizacijah in podjetjih so ga vsi njegovi sodelavci izredno cenili. Dolgo vrsto let je bil podpredsednik Zveze slovenskih združenj, član nadzorstva Ljubljanske kreditne banke, član uprave Peko, tovarne čevljev, podpredsednik Združenih opekaren, itd.

Toda njegovo delo ni bilo vidno samo na gospodarskem polju. Bil je dolgo vrsto let blaginjak Ciril-Metodove družbe in je pokazal veliko razumevanje tudi za naše kulturne institucije. Na njegovo prizadevanje je bilo vnotiranih 100.000 Din za našo Akademijo znanosti in umetnosti iz sredstev zavoda, ki ga je vodil.

Pokojnik je bil resen mož, ki je vestno izpolnjeval svoje verske dolžnosti in ne motimo se, če trdimo, da je bilo to v največji zvezi z njegovo vsepovedno znano darežljivostjo. Njegovo dobro srce in darežljiva roka je bila znana mnogim organizacijam, pa tudi neštetim posameznikom. V petkih so ga berači kar oblegali, ker so dobro poznali njegovo dobroto. Njegova hiša je imela vedno odprta vrata potrebnim in kosilo je počakalo marsikateri revež, še celo tako, da mu je kar sam odstopil svoje, če je ravno zmanjkalo v hiši... Pa tudi uslužbenci zavodov, kjer je bil merodajen, bi vedeli povedati marsikaj o njegovi očetovski skrbi za nje.

Osebnostno je bil pokojnik dr. Kersnik odličen družabnik, kar potrjujejo njegovi številni prijatelji. Pri raznih prilikah se je izkazal za odličnega govornika, ki je z vedrim humorjem in izbrano besedo v verzih znal ustvariti občutje prave družabnosti. Bil je človek, kateremu ni bilo potrebno kaj odpustiti, ker ni nikakor prišel od tega, da bi bilo to komu potrebno. Oni, ki so ga bolj natančno poznali, pa so tudi vedeli, za kaj vse se zanima v svojem zasebnem življenju. Bil je odličen filatelista, priznan ptičar, posebno pa je gojil rad sadno drevje, saj je vzgojil take vrste n. pr. breskev, katerih ni nihče imel.

Literarna tradicija družine Kersnikov je tudi njega privedla, da se je posebno v mlajših letih z uspehom udeleževal v naši literaturi. Pod raznimi psevdonimi je skrivno obilo njegovih del v raznih leposlovnih revijah in predalec bi nas dovedel podrobno naštevaje. Tudi na tem polju si je postavil svojo lep epomemik.

Zadnje čase svojega življenja mu je marsikaj zagrenilo veselje do dela. Toda delal je še vedno rad. V tem njegovem neumornem delu pa ga je doletela bolezen na ledvicah. Ker seveda ni imel časa za rekonvalescenco, se mu je bolezen ponovila z večjo silo. Pridružila se je pljučnica in zaradi oslabelosti srca ji je malo pred 24. uro dne 25. februarja podlegel.

Ko se poslavljamo od tega moža, smo prepričani, da bo to tudi ime dr. Janka Kersnika ostalo v najlepšem spominu našemu narodu. Naj mu sveti večna luč! Njegovi žalostni družini — gospej Pavli roj. Knez, sinovoma Janezu in Alešu ter hčerki Mici — izrekamo toplo sožalje!

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite jutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Čajkovski: Pikova dama

(Nova uprizoritev v operi.)

Ko se je v drugi polovici 19. stoletja razrasel v Rusiji zapadno evropski glasbeni stil, je to novo umetniško smer razvil in vzpostavil v prvi vrsti Peter Čajkovski, ki se je obratno kot takratna vrsta dosledno nacionalnih skladateljev (novatorjev) naslonil na zapadno glasbeno smer ter si ustvaril glasbeni jezik, kot ga je takrat vporabljala vsaj v glavni obliki Evropa, pri čemer je povzema domače narodne prvine kot muzikalno začetno. Ta njegov glasbeni jezik je bil takšno priključilo in posrečen, da je z njim prodrli po vsej Evropi, obenem pa z njim osvojili tudi domače ljudstvo, ki si je osvajalo napeve Čajkovskega glasbeno podoben, kot Puškinove verzije. In v resnici je obstajala med obema genijema neka notranja sorodnost, ki je manj miselno opredeljena, kot čustveno dojmljiva, ki je pa doprinesla, da so se mogla dela obeh velikanov tako lepo uhrati v enotnost umetniškega lika, kot se javlja v Čajkovskega operi »Evgenij Onjegin«, a tudi v sledečem njegovem opernem delu »Pikova dama«. Zato ni nič čudnega, da sta obe umetniški tako globoko prodrli v rusko ljudstvo, ki si ju je popolnoma prisvojilo in ju smatra še danes za svojo najljubšo lastnino, kar z druge strani zopet priča, da je v teh operah kljub vsem pomislekom vendar upodobljena prava ruska duša.

Se bolj kot »Onjegin« leži v romantičnem obsevu »Pikova dama« in sicer v pogledu glasbe ni manj kot po vsebinskem značaju in snovi. Ta dramska snov je vzeta in zgrajena globoko po duševnosti enega človeka, čigar notranji svet je usodno strašen z vso silo zavozlanoostjo nazven neoprijemljivih pojavov, ki pa dokazujejo svojo resničnost s tem, da sprožijo zaradi neodrešene in neosvobodene zlobojnosti usodni razsul vsega ob sebi, kar so s seboj povezali. Navzven je ta snov, ki je vzeta iz domačega plemiškega in visokega častniškega življenja, kot odsev teh nevidnih pojavov dobila likovno oprijemljivost v spajanju vsakdanjega življenja z nenavadnimi, grozljivimi

10 letnica msgr. Val. Zupančiča

Veličastna proslava med izseljenci v severni Franciji

Redkokdaj bi se mogla slovenska hvaležnost pokazati v tako priskrbi manifestaciji, kakor se je pokazala v Liévinu preteklo nedeljo, 14. februarja. Dolgo so se že pripravljali naši izseljenci, da bi odkritosrečno praznovali desetletnico, odkar je med nje prišel priljubljeni Monsignore Valentin Zupančič. V nedeljo, 27. decembra 1936 so v Bruay obhajali 10letnico pevskega društva, in tedaj so napravili obširen načrt, ki so ga res tudi lepo izvajali.

Povabljeni so bili tudi izseljeniški duhovniki iz Merlebacha g. Stanko Grims, iz Aumetza g. Anton Svelec in iz Pariza g. Ferdinand Kolednik, ki so se vsi udeležili te proslave. Le izseljeniški duhovnik iz Belgije, kapucin P. Prah se je opravičil. Ministra dr. Božidar Puriča iz Pariza je zastopal njegov svetnik in namestnik g. Stanoje Simič, naš bivši konzul v Zadr. Prisotni so bili tudi mnogi drugi francoski prijatelji in odličniki.

Ob pol 12 je bilo slovesno opravilo, vsa društva iz bližnje in daljne okolice z zastavami in vsa velika množica naših izseljencev je napolnila prostorno župno cerkev sv. Petra. Pri slovesni svetni maši je kar lepo spremljala slovensko petje slovenska godba iz Bruay. Pridigoval je g. Kolednik. — Po sv. maši so se gostje Msgr. Zupančiča podali v njegovo hišo, etotine in etotine drugih gostov pa v veliko rudniško dvorano pri cerkvi, kjer se je popoldne ob treh začela zunanja slovesnost. Goste je pozdravil predsednik združenih društev Blaž Zupančič, nakar sta zbora društev sv. Barbare Liévin-Bruay pod vodstvom poštvalnega pevovodje Franca Pera zapela s spremljevanjem simfoničnega orkestra in harmonija jugoslovansko državno himno in nato še francosko »Marsejzo«; takoj zatem pa nalašč za to priliko sestavljen pesem »Pozdrav jubilant« po notah Al. Mihelčiča, Premrlovo Godovno pesem, Hrbarjev »Pozdrav« in Satnerjevo »Zdravico«. Sedli so razni govori in deklaracije, ki so marsikomu zvalile solze z oči, saj v tužini, kjer slovenska »para« le bolj poredko najde priliko, da se takole včasih znajde v slovenski družbi, človeku le zdi mala slovenska govornica vse bolj prirečna in domača, ljubka. Na odru se je najprej pokazal mali triletni Hriščevec Vilko; beseda mu je kar zastala, in začuden je gledal nabito polno dvorano pred seboj — da pa ne bi izostal njegov prvi »nastop«, ga je nekdo prijel in postavil pred jublanta, kjer se je mali spet »oddehnil«. Po vrsti so potem prihajali na oder otroci, vedno starejši. Ne spominjam se drugih kakor samo Miklavčevega Zdravka, ki je z lepo pesmico izročil Msgr. Zupančiču kip malega rudarja, kot dar gospodovih ministrantov, in pa Mlakarjevega fantka, ki je povedal to mešano pesmico, kateri so se posebno Francozi nasmajali:

Saint Valentin pour votre tête
Izprosi naj Vam mnogo let;
und viele, viele grâces aussi
nâ caelum super te rosi.

Prostora mi primanjkuje, da bi napisal vse krasne pesmice in ginstve govore rudarskih otrok. Vrhunec vse lepote in priskrbi pa je bila pesem zadnjega deklamatorja, predsednika Liévinkega društva Znidaršiča, ki je poklonil jublantu krasen kelih, v znak hvaležnosti njegovih zvestih ovrtic.

Takoj zatem je stopil na oder sam jubilant, ki je s solznimi očmi povedal, da se kar čudi, kako nepoznanega mu moža so vsi »govorniki« in deklacije opemale, da pač ni pričakoval takih dokazov ljubezni do svoje osebe. Ni pa skrival bolečine, ki jih vsak izseljeniški duhovnik trpi, ker vidi, da se marsikatera ovčica oddalji od duhovnika. Francoskim gostom se je zahvalil za vso ljubezen, ki so mu jo izkazovali preteklih deset let tudi z vso prijaznostjo do naših izseljencev.

Takoj potem je mešani zbor z Bruay zapel pesmice, ki jih je g. jubilant prve poučeval, ko je prišel v Francijo, in sicer Foersterjevo »Ljubezen do domovine«, narodno »Po jezeru«, Hubadovo »Gor čez jezero« in Premrlovo »Prijateljci«. Ko so pevec prenehali, se je na odru pokazal izselj. duhovnik g. Anton Svelec, ki je v navdušenih besedah obrazložil izseljencem pomen te krasne proslave.

Za njim so pokazali Liévinški pevci, ki so pod vodstvom mladega Antona Hočevarja, katerega je g. jubilant še pred kratkim časom začel poučevati v glazbi, Ipavčovo »Slovensko deželo« in Foersterjevo »Naše gore«.

Zatem je govoril duhovnik g. S. Grims, ki je prinesel pozdrave slovenskih izseljencev iz Alzacije in Lorene. Moški zbor iz Bruay je zapel še Ažavevo »Zdravico«, Jenkovo »Tiho luno« in

Satnerjevo »Na planine«. Nato je s primerno pesmico poklonila mala deklica lep sopek zastopniku ministra dr. Puriča, g. svetniku Stanoje Simiču, in je nato zelo razločno poudarjal, da se je v preteklih letih že mnogo zagrešilo proti izseljencem, da pa se bo dalo pod sedanjo modro vladno v Jugoslaviji še mnogo tudi popraviti. Povedal je navzočim, da je ves srečen, ko vidi, da naši ljudje še vedno spoštujejo svoj materni jezik in goje pravo ljubezen do rodne zemlje, četudi se pogosto sliši, da je že marsikdo v tujini pozabil na vse kar je domačega; priporočal je, naj še vedno tako nadaljujejo in delajo skupno z duhovnikom, ki jih nikoli ne zapusti, in ki dela v soglasju z državnimi zastopniki za dobrobit vseh izseljencev. Viharno odobravanje je sledilo temu govoru, in klici »Živela Jugoslavija« so prenehali šele tedaj, ko se je zastor dvignil.

Spretni igralci so odigrali prvo dejanje igre: »Poštna skrivnost«. Med odmorom je govoril izseljeniški duhovnik v Parizu g. Ferdinand Kolednik. Zbranim Francozom je v imenu izseljeniških duhovnikov na Francoskem razložil vso ljubezen slovenskega ljudstva do duhovnikov, ljubezen in spoštovanje, ki jo goje posebno izseljenci Severne Francije do blagega g. Mrgr. Valentina Zupančiča, ki se že deset let trudi in prizadeva, da ohrani vse slovenske rudarje poštene kristjane. — Sledilo je drugo dejanje »Poštna skrivnost«, nakar so pevci iz Bruay zapeli še narodno »Popotnike«, Bajukovo »Tam kjer teče bistra Zilja«, Laharnarjevo »Potoki tecite« in »Pozdrav« ter zadnjo, Gregorčičevo »Nazaj v planinski raj«.

Za konec vse te krasne prireditve in bogatega sporeda je pa še J. A. K. v enajstletni J. A. K. o zaigral na svoje lepe harmonike dve težki točki, ki jih bo izvajal tudi na mednarodni tekmi harmonikarjev v Belgiji 21. marca, in je tako kot ministrant priljubljenega Monsignora Valentina Zupančiča zaključil s pristno slovensko glazbo to tako zelo lepo proslavo.

Izseljenci iz Bruay so se odpravili zadnji, šele ob enajstih zvečer so zapustili gostoljubno hišo g. Zupančiča, potem ko jim je govoril še o raznih važnih vprašanjih izseljenjskega življenja g. Stanko Grims. Kar težka je bila ločitev, zdelo se nam je, kakor da bi za en dan bili v naši ljubljani slovenski domovini. Bog Vam povrni v večnosti, predragi naš g. župnik, Monsignore Valentin Zupančič, za vse kar nam izseljencem dobroga stori!

— PRI RAZPOKANI KOZI, ozeblinah, lišajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILICNO MAZILCO«.

Novomeška gasil. župa razrešena

Pod tem naslovom je prineslo »Jutro« pred par dnevi notico, ki je res sporočilo prvega reda in spada na vsak način v »glavni dnevnik« dravske banovine. Kako pri srcu je »Jutro« gasilstvo in tudi posamezni gasilci, je razvidno iz poročila samega. Poročilo samo vsebuje vse polno netočnosti in seveda previdno zamolči vzroke, zakaj je bila župna uprava razrešena. Župna uprava namreč niti pod JNS režimom, niti pod sedanjim vladnim režimom ni hotela potrjevati četnih uprav, za katere je smatrala, da so »nezanesljivi«. Naj jih naštejemo vsaj nekaj, kakor so Vavta vas, Podturn, Dobindol itd.

Zatrjuje se tudi, da se v gasilsko organizacijo ni nikdar uvajalo pod bivšim režimom politike. Tozadevno pa lahko »Jutro« postržemo z dopisom uglednega funkcionarja bivše župne uprave, ki je poročal župni upravi o poteku običnega zbora neke čete, kateremu je pristojoval kot član župne uprave. V tem dopisu pravi sledeče: »Po informacijah, katere sem dobil, so odborniki, navedeni pod zaporednimi številkami 1, 2, 4, 7, 9, 10 in 13 člani pred kratkim ustanovljene organizacije JNS. Zato nisem mogel v ničemer ugovarjati taki sestavi liste. Pripominjam pa, da zanesljivi niso ljudje večinoma niso člani čete. Svetoval sem jim, da vstopijo nazaj v četo in se na prihodnji skupščini uveljavijo.« »Jutro« bo seveda reklo, da to ni politika, in če se hoče sedaj napraviti red, da delajo politiko klorikalci.

Kar se tiče razpusta uprave gasilske čete v Mirni peči, pa naj bo »Jutro« potolaženo in naj se nikar ne razburja. Tudi to stvar bomo v javnosti točno pojasnili — treba je samo malo počakati. Da bi se bil kdaj razburjal radi razpusta uprave gasilske čete v Mirni peči, nam ni prav nič znano. Verjamemo pa radi, da so se razburjali člani razrešene

na splošne medsebojne odnose odrskih figur, kot z ozirom na posamezne osebe like.

In med temi posameznimi odrskimi figurami je Hermana, ki je zapadel vodenju zle demonske sile ter rušil v sebi in okrog sebe vse, kar je hotelo le lepemu in dobremu, upodobil tenorist Marčec z nekam trdovratno, a v glavnem sorazmerno močjo; staro grofco, v kateri so počivale čudne skrivnosti davnih dni, je z velikim prizadevanjem dvignila do prepričalnih trenutkov ga. Kogejeva, a ji je pri tem ostala še tuja neka demonska skrivnostnost okostenele starosti. Liza gđ. Oljekopove je ob svoji trudni usodi živela v notranjih kontrastih, ki so pa skoraj preveč silili nazven v kretne in mimiko ter s tem razpisali notranjo napetost; njeno petje je ustrezalo. Ob njej je rasla Paulina ga. Golobove z igralske in pevске strani v močnem izrazu in v visoki estetski obliki. Vrsta visokih častnikov je bila vsaj v bistvenih potezih ugodno zgrajena; prednjači je bil med njimi grof Tomski, kateremu je dal baritonist Primožič pravo dostojanstvo in pevsko lepoto (pesem o drvešu je skoraj preveč parlandirana), dočim se je knez Jelecki baritonista Janka pevsko nekam kralj. Kaj boren je bil v petju Čekalinski tenorista Burgerja, dočim se je v istem pogledu baritonist Kolacio kot Surin povzp. Ugodno je nastopal tudi Narumov basista Petrovičič in Čaplinski tenorista Jelničarja. Manjše vloge so dopolnile predstave; tako Chloje ga. Ribičeve, guvernera ga. Španove, Maša ga. Ramšakove pa tudi komornik g. Skabarja. — Zbor je bil v svojem podajanju ubran in dosti razgiban.

Prva predstava je bila namenjena spomenu stoletnice smrti Puškina, velikanu ruskega pesništva in jo je uvedel spominski govor dramaturga J. Vidmarja, ki je v besedah povzel značaj in življenje največjega ruskega poeta.

V. U.
— Pri zaprtju. motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenice«.

Borba proti hripi

Togal-tablete so uspešno sredstvo proti hripi in obolenju vsled prehlada. Togal pomaga pri izločevanju sečne kisline. Togal-tablete, vzete v začetku obolenja, preprečijo razvijanje hripe. Nad 6000 zdravniških ocen. Poizkus bo tudi Vas prepričal. V vseh lekarnah. Sedaj samo: mala škatlija Din 21—, velika škatlija Din 46—.

Registr. MSPINZ br. 1878

† Salezijanec St. Temlin

Ko je včeraj dopoldne iz poslopja Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem zavihrala črna zastava, se je takoj po vsem Kodeljevem in po Mostah raznesla vest, da je umrl gosp. Temlin, prefekt Mladinskega doma, ki je že poldrug mesec težko bolan ležal v Leonišču. »Slov. dom« je žalostno novico še potrdil in jo razširil po vsej Ljubljani. — Pri vseh je naredila globok vtis. Saj je bil gospod Temlin čislani in priljubljeni povsod.

Pokojnik se je rodil 23. julija 1901 v Beltincih v Prekmurju. Zgodaj že je začutil v sebi veselje do salezijanskega življenja. Gimnazijske študije je vršil v raznih salezijanskih gimnazijah in jih zaključil v Kleči Dolni na Poljskem. Bogoslovje je študiral v mednarodnem salezijanskem bogoslovju v Turinu, kjer ga je leta 1929 posvetil v duhovnika ondnotni nadškof kardinal Gamba.

Kot duhovnik je deloval najprej na Rakovniku med obrtniki, potem v Veržeju, nato pa je dve leti vodil Salezijanski mladinski dom v Zagrebu. Od tam je pred poldrugim letom prišel na Kodeljevo. Tu si je takoj pridobil srca vseh okoličanov s svojimi izklesanimi cerkvenimi govori. Posebno veselje je imel do prosvetnega dela. Saj je imel vsak teden po več predavanj raznim odsekom prosvete na Kodeljevem. Zato ni čudno, da je vest o njegovi smrti posebno bolešno odjeknila med članstvom prosvete.

Slovesna sv. maša zadušnica za pokojnim g. Temlinom bo v nedeljo ob 10 v kapelici Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem, pogreb pa istokraj v nedeljo ob 4 pop. iz mrtvašnice Leonišča (Stara pot 2) na pokopališče k Sv. Križu.

uprave in njihovih pet prijateljev, kolikor jih imajo v Mirni peči, oziroma v celi občini. Imeli bodo pač priliko, razburjati se še naprej, vendar jim ni tega ne moremo zabraniti, ker sedanjí člani začasne uprave gotovo niso zagrešili nepravilnosti, radi katerih je bila bivša četna uprava razrešena.

Kar pa se tiče dekretov, moramo pripomniti, da so bili iz Novega mesta odpisani 13. II. 1937, in če jih niso člani bivše četne uprave sprejeli do 17. II. 1937, potem ne zadene krivda članov župne uprave, temveč nekoga drugega, na katerega sedanja župna uprava ni imela nikakega vpliva.

Sicer pa na kratko: En član bivše župne uprave, oziroma nadzorstva, kakor smo čitali v Slovincu, že sedi za zamreženimi okni novomeškega okrožnega sodišča radi poverbe zaupanega mu denarja.

Velik čoln splaval po Ljubljani

Ljubljana, 25. febr.

Stavbna družba, ki ima svoj kamnolom v Podpeči, dovažajo obdelan kamen na velikih čolnih za podjetje inž. Dukič, ki ga uporablja pri regulaciji Ljubljanične struge, katera dela so že dospela do Spice. V sredo so pripeljali na Spico velik čoln, ki je pripeljal do 10.000 kg obdelanega kamna. Ko je bil izprazen, so ga pustili tam priklenjenega. Drugo jutro pa so se delavci in podpeški čolnarji začudeno spraševali, kam je izginil čoln. Kmalu je bilo Dukičovo podjetje s Fužin obveščeno, da je ponoči priplaval tja velik čoln in nasledel na jez Kmetovega mlina ob desnem bregu Ljubljane. Včeraj je podjetje organiziralo delavsko partijo, ki naj bi čoln pomagala rešiti in ga pripeljati nazaj na Spico. Delo je bilo zelo zamudno in riskantno. Sreča je bila, da je sedaj stanje Ljubljanične še dokaj nizko. V četrtek so najprej čoln priklenili na dolge verige in nato vpregli dva para konj, da bi ga potegnili od jez na vrv. Verige so se potrgale. Naposled so pripeljali iz fužinske elektrarne velik dvigalni žerjav. Brezposelni knjigovez in lovski čuvaj Gabriel je tvegal svoje življenje. Posrečilo se mu je priti na čoln. Po sredi ga je prevezal z debelimi in močnimi vrvmi, kakršne rabijo mornarji na ladjah. Čoln so nato dvignili z jezu k bregu in ga tam privezali.

Davi pa se je pričela druga akcija. Partija 12 delavcev pod vodstvom Dukičevega poslovodje je okoli 8.30 začela pomikati čoln navzgor po Ljubljani. Opazovalec se je nehote pri tem spomnil na one starodavne čase, ko so zaloški in drugi čolnarji prevažali blago na velikih čolnih po Ljubljani. V čoln je vstopilo 6 delavcev z velikimi drogi, drugih 6 delavcev pa je prišlo za dolgo vrv, ki je bila privezana na prvi konec čolna. Počasi so nato vlekli čoln naprej po Ljubljani in nato po Gruberjevem prekopu do Spice. Na mnogih krajih je šlo delo gladko od rok in brez večjih težav, ponekod pa je bilo treba uporabiti največje sile in s previdnostjo vleči čoln skozi ovire. Čoln je moral pasirati 3 mostove in Gruberjevo zatvornico, ki je bila ta teden popolnoma odprta in zato je bila sreča v nesreči, da se čoln ni razbil ob tej zatvornici, plavajoč proti Fužinam. Z največjo opreznostjo so delavci pluli skozi Gruberjevo zatvornico, uporabljajoč le drogeve za premikanje čolna naprej, vrv pa so vrgli čez zatvornico. Pri Karlovškem mostu se je opoldne zbrala velika množica gledalcev. Mnogi so sprva mislili, da gre za kakega utopljenca. Tudi mesto pod Karlovškim mostom je čoln srečno pasiral in nato so ga delavci naglo odpravili na Spico, kjer so ga prav trdno privezali. Delo je bilo točno opoldne končano. Delavci so prejeli posebno nagrado. Čoln se je nekoliko poškodoval na desnem prednjem koncu in ob desnem boku. Popolnoma pa ni bil uničen, ko bi čoln plaval po sredi Ljubljane nizdol in bi priletel v lesene zatvornice vsake hidroelektrične centrale na Fužinah. Na ta način bi nastala prav gotovo večja škoda, kajti sam tak čoln velja najmanj do 10.000 din.

Kaj pravite?

Res je škoda in škoda, da je res, trdi neki Shakespeareov junak o neki čudni zamotani zadevi. S tem junakom soglašamo, ko premišljamo sedaj, po 19. letih obstoja Jugoslavije in po 20. letih majniške deklaracije, da nas uče pravega nacionalizma bišni nemškutarji, bišni medvojni »fraziligarji« in »Jungschütz«, ki se prav nič ne sramujejo, ko sramote resnične delavce za narodno svobodo z »avstrijakanti«. Tudi se prav nič ne čudimo, ko nekdanji pristaši III. internacionalne, ki so v proih poprečnih dnevih računali z zmagom komunizma, dolže protidržavnosti poštno ljudje samo zato, ker slučajno niso v vrstah neke »edine nacionalne stranke«, kamor so sami našli pota in poprej tudi korita. Ne čudimo se tudi prav nič, da se za branilce demokracije, tiskovne svobode zborovanja itd. postavlja tisti ljudje, ki so agitirali na svo moč pri židovskih politoih, za jeptiča, pri občnih politoih l. 1933, dasti so vedeli, kakšno je bilo razpoloženje ljudstva pri oseh teh politoih. Seveda, tedaj je bila tudi prilika postavljati se za tribuna tiskovne svobode in svobode združevanja, toda tedaj so ti in taki gospodje kratko govorili: »Svobodno smete pisati, ako hočete nas in našo plado, svobodno smete zborovati, ako pristopite k nam, naša društva bodo svobodno delovala, ako jim bomo komandirali mi!«

Tak je v resnici nacionalizem in taka je demokracična miselnost teh gospodov, ki sedaj tako upijejo na glas o obojem, ne čutijo in resno ne mislijo ne o prvem, ne o drugem, temveč o tretjem, namreč o koristih, ki so jim sedaj zaprti!

je vzrok mnogim boleznim. 2-3
ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA.

vzete zvečer, omogočijo jutraj lahko izpraznjenje. Dobivajo se v vseh lekarnah v škatlicah po 12 dražej Din 8'— in v vrečkah po 2 dražej Din 1'50. Ogl. reg. pod S. br. 7724/34.

Koledar

Sobota, 27. februarja: Gabriel od Žalostne Matere božje; Baldomir.

Osebnosti

— Profesorski izpit so opravili pred pred izpraševalno komisijo na drž. konservatoriju v Ljubljani pod predsedstvom ravnatelja Julija Betetta naslednji člani profsorskega zbora ljubljanske drž. konservatorija: Marjan Lipovšek, Karel Rupel in Pavel Šivic. Cestitamo!

— Sodniški izpit sta napravila pred apelacijskim sodiščem v Ljubljani gg. Kermauner Boris in Piškur Alojzij. Cestitamo!

— Iz banovinske službe. Obrtni učitelj-pripravniki na državni obrtni šoli v Ptuj Cunderč Jernej je napredoval za obrtnega učitelja v I. pol. skup. Premeščeni sta bili zvančnici pri okrajnem načelstvu v Logatcu Rulac Klementina k okrajnemu načelstvu v Radovljici in Kos Nežika od okrajnega načelstva v Radovljici k okrajnemu načelstvu v Logatcu. Zvančnik Orthaber Vinko pri okrajnem načelstvu v Celju, zvančnica Fabijančič-Repar Rozalija ter služitelj Jurij Ivan pri tehničnem razdelku okrajnega načelstva v Ljubljani so bili upokojeni. Banovinski uradniški pripravnik pri okrajnem cestnem odboru v Gornjem gradu Pirnat Josip je bil premeščen k okrajnemu cestnemu odboru v Laško. Banovinski tehnik pri okrajnem cestnem odboru v Laškem Kodrič Albert je bil premeščen k okrajnemu cestnemu odboru v Gornji grad. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri upravi banov. žrebarne na Ponovičah je postavljen Gregorevič Alojzij. Banovinska zaščitna sestra Boskin Angela pri posvetovalnici za matere v Trbovljah je napredovala v VIII. pol. skup. Za banovinskega služitelja II. skup. pri ban. zdravilišču v Rogaski Slatini je postavljen Vostner Leopold.

Z ozirom na veliko zanimanje za 8dnevno potovanje v Rim, Neapelj, Vezuv, Pompeje, Capri in Benetke, se ponovi od 25. marca do 2. aprila. Cena z vso oskrbo 1850 Din. Od 11. do 15. marca z avtobusom na dunajski veselejšem; cena vožnji 360 Din. Od 26. do 29. marca v Benetke in Padova. — Prijave v izletni pisarni Okorn, hotel Slon, Ljubljana, telefon 26-45.

— Pregled svetovne literature — vaša želja! Zahtevajte knjigo!

— Zgradba mostu v Bohinjski Bistrici. Na tehničnem oddelku banske uprave je bila pred kratkim oddana zgradba mostu čez Bistrico v Bohinjski Bistrici. Pri licitaciji je ponudilo gradbeno podjetje Techna, r. z. o. z., 2,1% popusta in je prevzelo zgradbo mostu za 169.000 Din. Podjetje bo z gradbenimi deli takoj začelo.

— Občinski most čez Savo v Brežicah bo prevzela banovina. Ban g. dr. Marko Natlačen je izdal odlok s katerim se uvrsti občinski most čez Savo pri Brežicah med cestne objekte banovinske ceste. Radi tega se ukine pobiranje mostnine s 1. marcem t. l. Most bo banovina prevzela potem, ko bo dano jamstvo, da je most tako popravljen, da omogoča popolnoma varen promet. Za ves čas pa, preden bo most, ki je v resnici v zelo slabem in za promet nevarnem stanju, popravljen, je občina Brežice kazensko in odškodninsko odgovorna za vso škodo, ki bi nastala vsled nedostatkov na tem mostu.

— Za cesto med Kranjem in Bledom na desnem bregu Save. Ban g. dr. Marko Natlačen je odobril komisijko ugotovitev gradbenega programa za cestno zvezo med Kranjem in Bledom na desnem bregu Save. Ko bo komisija izvršila potrebne ugotovitve, bo pristopil tehnični oddelk banske uprave k izdelavi potrebnih načrtov.

— Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu priredi v sredo, dne 3. marca vinarski tečaj o trsnih rezi v svojem vinogradu v Trški gori. Začetek tečaja je ob 9 dopoldne. Udeleženci dobijo brezplačno kosilo.

— Vremenska napoved. Evropa: Nad južno Evropo se je pričelo vedriti. Nad severno in srednjo Evropo vlada depresija, ki ima za posledico jež in sneg in ponekod oblačno vreme. Temperatura se ne bo mnogo spremenila. — Jugoslavija:

Oblačno v severnih in vzhodnih krajih. Dež v severnih krajih in v Primorju. Temperatura brez spremembe. Najnižja je zabeležena v Beli Cerkvi —2, najvišja pa v Banjaluki +16 stopinj. — Napoved za danes. Toplo vreme, deloma oblačno, v severnih krajih dež.

— Slovesna otvoritev morskoga kabla Boka Kotorska—Marseille v nedeljo, 28. februarja bodo v Igali na slovesen način otvorili morski kabel, ki veže našo državo s Francijo. Slovesnosti se bodo udeležili francoski poslanik v Belgradu grof Dampierre, francoski poštni minister Jardillere, naš poštni minister dr. Kaludjerčič in večje število francoskih in naših civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Kabel je dolg 2000 milj in je veljal okrog 100 milijonov frankov. Po otvoritvi kabla bodo francoski in naši zastopniki prišli v Split, kjer jim bo banska uprava priredila slavnostni banket.

— Zakon o tisku z dne 6. avgusta 1929, razglašen v »Službenih Novinah« št. 179/XXXIX z dne 7. septembra 1925 in v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti št. 272/84 z dne 7. septembra 1925 s spremembami in dopolnitvami do 1. marca 1930. Uredil in z razsodnimi kasacijami opremil sodnik Anton Mladič. Cena 16 Din, 66 strani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1930. — Knjižica obsega pregleden tekst zakona o tisku z dne 6. avgusta 1925 z vsemi dopolnitvami po tiskovni noveli z dne 6. in 11. januarja 1929, uvodnem zakonu iz kazenskemu zakonu z dne 16. februarja 1929, zakonu o izvrševanju kazni na prostosti od 16. februarja 1929 in zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929. Knjižica je z ozirom na njeno vsebino neobhodno potrebna vsem praktičnim juristom, novinarjem kakor tudi privatnikom.

— Pod zaglavjem »Neusmiljena mačeha« je poročal »Slovenec« nedavno o dogodku v Gornji Radgoni. Resnici na ljubo pa je treba omenjeni dopis nekoliko popraviti. Imenovana mačeha Terezija K. ni ravnila tako pogubonosno, kakor je bilo poročano Fantek je bil res silno »ješč«, je jedel prekomerno in je dobival vedno večji trebuh. V dobri veri, da bo fantu s tem koristila, mu je mačeha privezala star steznik. Kakor sama pravi, je mislila, da fantu s tem koristi in da bo lepše postavil in manj požrešen. Kot mačeha ima še dva druga pastorka, za katere lahko skrbi. Vidi se, da je samo v svoji naivnosti zagrešila omenjeno stvar, s katero je nevedoma šla predaleč. Ni pa imela namena tega skrivati, saj se je celo sama hvalila, da ima fant »širlajbo«, da bo bolj zal in bo manj pojedel.

— Filmski igralci v Dalmaciji. V Splitu se je pripeljala te dni znana filmska igralka Charlotta Smith in nato nadaljevala svojo pot v Dubrovnik, kjer bo ostala delj časa. V kratkem bo prišel v Dubrovnik tudi filmski igralec Harry Piel, za katerega so že pripravljene sobe v penziju »Argentina«. Piel bo pregledal posamezne dele Dalmacije, ki bi prišli v poštev za njegov novi film. Naši kraji se Harryju Pielu zelo dopadejo, posebno je navdušen za Dalmacijo. Pielu so priporočili za odmor Taormin na Siciliji, pa se je raje odločil za Dalmacijo, kjer bo ostal mesec dni. Poleti bo ponovno prišel v Dalmacijo in začel snemati svoj novi film.

— Zahteve natakarkjev. Na kongresu natakarkjev v Splitu je bila sprejeta resolucija, ki med drugim zahteva uvedbo stalnih plač in ukinitve kavci. Nadalje zahtevajo, da se takoj razpiše volitve za Delavske zbornice in Okrožne urade.

— Bosenski kmet se je oženil z Mongolko. Te dni se je vrnil čez Poljsko in Avstrijo v domovino 40-letni kmet Jovan Stanojevič iz vasi Skokiča v drinski banovini. Bil je 20 let ujetnik v Rusiji, kjer se je oženil z Mongolko, s katero ima sina. Sedaj se je z družino vrnil v domovino, ker mu v Skokiču živi mati.

— Pravijo, da je čim dalje več nervoznih in razburljivih ljudi. Ali je to potrebno? Na dani imajo sredstva, da ohranijo svoje živce zdrave in odporne! V vsako kopelj CIMEAN kopalno tableto in učinek ne izostane!

— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušeniimi očali, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanemu optiku Stari trg 9, Ljubljana.

Ljubljana

V soboto, 27. februarja.

Gledališče

Drama (začetek ob 8 zvečer): Sobota, 27. febr. »Dr.« Premierski abonma. — Nedelja, 28. febr.: Ob 15: »Dež in vihar«. Izven. Cene od 20 din navzdol. — Ob 20: »Simfonija 1937«. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera: Sobota, 27. febr.: »Pikova dama.« Red B. — Nedelja, 28. febr.: Ob 15: »Navihanka«. Izven. Ob 20: »Lucia di Lammermoor.« Gostovanje tenorista Josipa Rijavca. Izven.

Rokodelski odeli

Rokodelski dom, Komenskega ulica 12. Jutri ob pol 8 zvečer Niccomedijeva igra »Postrežek« (Scampolo). Igra je bila povsod, kjer je bila uprizorjena, sprejeta z veliko pohvalo. Predprodaja vstopnic bo jutri ob 10—12 v Rokodelskem domu.

Predavanja

Križanke. Jutri, v nedeljo zvečer ob sedmih predava članom Križanskih kongregacij č. g. p. Jožef Savara. Predavanje bodo pojasnjevale skopitne slike. Predavanje bo v družinski dvorani in imajo vstop tudi po družabnikih vpeljeni prijatelji družbe.

Prireditve in zabave

Prosvetno društvo Moste vprižori v nedeljo, 28. februarja ob 8 zvečer veselo opereto »Student je smot«.

Trnovski prosvetni dom (Karunova ulica). Prosvetno društvo Trnovo vprižori v nedeljo, dne 28. februarja ob 8 zvečer ljudsko igro v treh dejanjih »Užitkarji«.

Sestanki

Občni zbor Kršč. šole za stolno župnijo jutri, v nedeljo dopoldne ob petih v Jugoslovanski tiskarni. Vsi člani vladno vabljeni!

Pevci — člani fantovskih odsekov ljubljanskega okrožja! Drvi ob 8 zvečer je vaja v kapeli Vzajemne zavarovalnice, Miklošičeva c. 19.

Govori v skupščini, ki jih ne pozabimo

Za Mravljetom — Novačan

Se en „slavospev“ na slovenski narod

Za Košicem je dobil besedo Manfred Paštrevič, za njim pa dr. Anton Novačan, član Bariščevega jugoslovanskega kluba Dr. Novačan Anton je s svojim govorom veliko pripomogel, da bodo Hrvatje in Srbje, ki so v parlamentu imeli lepo mnenje o Slovencih, pravilno poučeni o slovenski zgodovini. Govor je za dokaz, kako nekateri skrbijo za korist Slovencev in za notranji mir v državi, kajti ni ga boljšega sredstva za sejanje sovraštva in zaničevanja Slovencev kakor takle govor. V slovenskem prevodu se najvažnejše misli iz tega govora glasijo takole:

»Takoj v začetku svojega govora izjavljam, da bom kot discipliniran član svojega kluba glasoval proti proračunskemu predlogu.« Nato je g. Novačan govoril o vprašanju mladinske vzgoje in se je za boljše uspehe na tem polju zavzemal za ustanovitev propagandnega ministrstva in za ukinitve slabokrvnega smučarskega ministrstva za telesno vzgojo, ki ga v resnici ne potrebujemo, potrebujemo pa ministrstvo za propagando s širokim delokrogom. Nato je pohvalil pojave 6. januarja kot najzanesljiveše temelje za rešitev vseh sodobnih perečih vprašanj. Takoj nato pa je prešel na tako priljubljeni predmet o »slovenskem klerikalizmu« ter je med drugim dejal:

»Jaz mislim, da vi Hrvatje in Srbi redkokdaj slišite pravo resnico o slovenskih klerikalcih. Jaz gledam naše klerikalce kot dejstvo, ki ni, kot nekateri mislijo, neka domača slovenska zadeva, ampak eno izmed najvažnejših srbskih vprašanj. Jaz sem slovenski »protiklerikalce«, torej jugoslovanski nacionalist. Srbi in Hrvatje so sprejeli krščanstvo prostovoljno, brez nasilja, Slovenci pa smo blagovest Kristusovega nauka drago plačali. Z našim narodom so ravnali kakor s sužnji. Ali veste, kaj nam govorijo križi — znamenja na naših križpotih? Naše kapelice in tiste bele cerkvice po bregovih in hribih? V naši vasi so to bili v prvi dobi krščanstva kot pozneje, isto, kar je bil Gesslerjev klobuk v Švici. Kdor se križu ni poklonil, ko je šel mimo njega, je bil pretepen ali ubit. Gospodje, to je zgodovina! In cerkvice? Ko se je nemška fevdalna gospoda dovoljno pregrešila in se na-

žrla sado našega kmeta, je v svojem bigamizmu začutila potrebo, da se spravi z Bogom, in je zato revežem ukazala in ti so zgradili cerkve. Reveži so sicer umirali, cerkvice pa so ostale. Tako so drveli preko naše tesne zemlje stoletja. Toda čudno, tudi odpora je bilo dovolj in vsa stoletja je med Slovenci tlela framasonska misel, ki ni opustila nobene ugodne prilike. V Sloveniji biti protiklerikalni, pomeni biti borec za svobodo, ne za kako protiklerikalno stranko, ampak za namen, da bi se množice čimprej prosvetile v nacionalnem duhu in tako vrgle raz sebe ono, danes že nekoliko smešno nadoblast in varušto rimsko katoliške duhovščine. V debati o konkordatu bomo imeli, kakor upamo, dosti prilike, da pokažemo in dokažemo, kaj je Vatikan, kaj je katoliška akcija, kaj je naš klerikalizem in kaj je rimski klerikalizem sploh.«

Nato je začel govoriti o g. dr. Antonu Korošcu in o majniški deklaraciji, češ, pa to ni nič posebnega, ker bi se osvobodjenje v zedinjenje izvedlo tudi brez nje. Le dr. Korošec bi brez nje ne bil to, kar po mnenju članov večine je. Ena sama glava našega ustreljenega upornega nacionalista je za našo osvoboditev izpod Avstrije več vredna kot vsa majniška deklaracija. Nato je začel prorokovati, kaj bi iz dr. Korošca bilo, ako bi na katerikoli način prišel iz vlade. Govoril je seveda tudi o hrvatskem vprašanju in je Hrvatje zelo pomiloval kakor vsi Jevtičevci in Živkovičevci, kadar jih ne morejo preganjati. Čudil se je vztrajnosti Hrvatov in jih je hvalil, nato pa se je poklonil globini srbske duše, ki je zmogla osvoboditi naš svet in ki se ji imamo Slovenci in Hrvati zahvaliti, da se danes pod skupno streho moremo v materinem jeziku (dr. Novačan je govoril v srščini) prepričati in psovati drug drugega. Zaključil pa je svoj govor s citatom iz njegove še ne objavljene knjige o Ulriku Celjskem in je tako svoj težko pričakovani književni proizvod napovedal pred tem forumom, ki naj bi resno razpravljalo o proračunu za 15 milijonov Jugoslovancev.

Za dr. Novačanom je govoril poslanec JRZ in tajnik narodne skupščine, katerega govor bomo objavili v jutranji številki.

Občni zbor »Stavbne zadrage Trnovski prosvetni dom«, r. z. o. z., v Ljubljani bo 7. marca ob 6 zvečer v prostoru Zadragega doma v Karunovi ulici 14. Dnevni red. 1. Citanje zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1936. 4. Citanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti.

Kino

Kino Kodeljevo ostane zaradi žalovanja zaprt do prihodnjega petka.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

I Maša za izletnike in turiste bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.

I Na izrecno željo blagopokojnega g. dr. Janka Kersnika, ravnatelja Kmetске posojilnice ljubljanske okolice, so darovali mesto vencev v dobrodelne namene: Kmetška posojilnica ljubljanske okolice 1000 din za mestne reveže v Ljubljani; uradništvo Kmetске posojilnice: 400 din za mestne reveže v Ljubljani, 500 din za Dražilovo, Ljubljana, 500 din za vdovo Ciglič, Stražišče pri Kranju in tvrdka »Peko«. Tržič 500 din za tržiške reveže.

I Vsi tovariški abiturienti iz l. 1900 se vabijo, da polnoštevno sprejmo na zadnji poti nam vsem najdražjega sošolca dr. Janka Kersnika v soboto 22. t. m. ob 15 izpred mrtvašnice Stara pot 2.

I Za izboljšanje razmer v ljubljanski bolnišnici. Ban. g. dr. Marko Natlačen je te dni odredil, naj se komisijko ugotovi stanje in potrebe internega in infekcijskega oddelka ljubljanske bolnišnice. Komisija ima nalogo, da glede na obstoječe paviļljone in prostor, ki tema oddelkoma pripadata, določi, koliko prostora nujno potrebuje ta dva oddelka. Komisija naj tudi poda v glavnih obrisih vse zahteve obeh oddelkov, tako da bo s pomočjo to ugotovitve mogoče pripraviti vse potrebne gradbene načrte in proračune za razširitev obeh oddelkov.

I Za dokončno ureditev regulacije Ljubljani. Glede na to, da bodo v letošnjem letu končana najvažnejša regulacijska dela v strugi Ljubljani, tudi ob razrepu v Gruberjev prekop, bo za dokončno ureditev regulacije manjkalo le še jez pod šentpeterskim mostom, ki naj bi v vsej regulirani strugi skozi mesto držal gladino vode v primerni in potrebni višini. Da s strani banske uprave v Ljubljani pri teh delih ne bi nastala kaka zamuda, je g. ban dr. Marko Natlačen odredil, da bo banovina tudi ta zadnja gradbena dela za dovršitev regulacije Ljubljanične gmojno podprla po istem ključu, kakor je podpirala regulacijo v vseh dosedanjih letih. Ker tudi mestna občina ljubljanska išče za zgraditev jezov ob stari cukurni posojila pri Poštni hranilnici, in bo s svojo akcijo skoraj gotovo uspeša, lahko pričakujemo, da bo z zgradbo tega jezov mogoče začeti že v letošnji jeseni.

I Rezervne častnike opozarjamo, da je bil dne 26. februarja zadnji dan zbiranja prijav za častniške železniške legitimacije v tem mesecu. Tisti, ki se bodo prijavili meseca marca, bodo dobili železniške legitimacije šele prve dni aprila. Rezervni častniki, ki niso še dvignili železniških legitimacij, naj se zglašajo v pisarni pododbora čim prej med poslovnimi urami v torek ali petek od 17.30 do 18.30. — Združenje rezervnih častnikov — pododbor Ljubljana.

I Aranzerski tečaj se zaključuje danes. K našemu večeršnjemu članku pripominjamo, da sta v četrtle zvečer zaključila s predavanji le gg. Engelmann in Koser, medtem ko glavni predavatelj, to je g. Krušič, zaključil predavanje šele drvi, to je v soboto zvečer. Marljivi učenci in poslušatelji aranzerskega tečaja seveda še vztrajajo pri predavanjih, ker dobro razumejo, da bo to njim samim in ljubljanski trgovini v prid.

I Še drevesca nimajo miru pred tatovi. Pod Rožnikom v Ažbetovi ulici so bile v minuli noči z vrhov ukradene tri magnolije. Pred nakupom svavimo. Kdor tatu izsledi, dobi 200 din nagrade.

I Nočni ogenj. V noči na večerj okoli ene so mestni poklicni gasilci oddrveli z motorno brizgalno na Glince, odkoder so klicali na pomoč. Gorelo je namreč v mizarski delavnici mojstra Malavašiča. Ogenj je povzročil zaboj s smetmi in pepelom, ki je še nekoliko žarel. Nevarnost, da bi se ogenj razširil, so preprečili že domačini sami, vendar pa so tudi poklicni gasilci morali odstraniti nekaj tlečih desk. Motorne brizgalne pa niso vporabljali. Škoda je k sreči le majhna.

Solze veselja!

»Naš deček je bil bolan . . . vsa sredstva so bila brezuspešna . . . svetlovali so mi, naj poskusim z Biomalzom . . . s solzami veselja moram poročati o odličnem uspehu.« G. Sch. Wien — Neka mati se je žalostila, ker se njen otrok ni dobro razvijal. »Vsa sredstva so bila brezuspešna . . .« To ji je povzročalo velike skrbi in jo stalo veliko denarja. In s solzami veselja piše danes: »Naš otrok je vsak čas na razpolago kot živ dokaz! Biomalz bo tudi Tvoje otroka. napravil zdravega, močnega, življenja željnega.«

BIOMALZ

Poskusna doza Din 1250 v lekarnah.

I Nesreča pri delu. Včeraj dopoldne so poklicni reševalci pripeljali v bolnišnico 15 letnega Viljama Burgerja, sina vpklojenega železničarja z Vodnikove ceste 17. Deček je sekal drva, pri tem pa se je močno vseknil v levo koleno. Poškodba je hujšega značaja.

Maribor

Novi uspehi mariborske občinske uprave

Mariborski mestni župan dr. Alojzij Juvan, ki je bil nekaj dni v Belgradu, se je vrnil včeraj in je sprejel našega dopisnika, kateremu je izjavil, da je mestna občina dosegla zopet lepe uspehe. Končnovaljavno je rešeno vprašanje prodaje mestne vojašnice in vprašanje tlakovanja dravskega dostu. Vse pristojne instance so potrdile pogodbo glede prodaja vojašnice, in sicer tri vojašnice in municijsko skladišče v Pohovi, skupno 50 objektov, ki jih odstopi mestna občina vojaškemu erarju, v zameno pa dobi od njega vojna železniška skladišča, ki jih ima v najem za svojo carinarnico, vojaško skladišče poleg Franzovega mlina v Einspielerjevi ulici in še 2.109.000 din. Od te vsote je prislopo že 1.700.000 din. Za mestno občino je ta rešitev zelo ugodna. Svoje vojašnice, ki so prinašale samo izgubo, je zamenjala za objekte, iz katerih bo zgradila novo carinarnico in tržnico. Carinarnica bo na prostoru sedanjega carinarniškega skladišča ter so načrti že odobreni in denarna sredstva zagotovljena. Nova tržnica se bo zgradila na prostoru sedanje dravske vojašnice. Vsoto, ki jo je mestna občina dobila od erarja, pa je namenila za zgradbo zasilihih stanovanj, za barakarje, brezdomce in ljudi, ki stanujejo v vagonih v Dajnkovih ulici. Še letos bodo ta stanovanja zgrajena in sramotne barake in vagoni bodo za vedno izginili iz Maribora.

Drug lep uspeh je odobritev finančnega ministra, da se mariborski most tlakuje iz sredstev kaldrminskega fonda; tlakovan je samo v sredini. Mestna občina je bila pripravljena tlakovati polovico mostu, če bi država dala sredstev za drugo polovico. V državnem proračunu pa se ta vsota ni zagotovila. Sedaj pa, ko je finančni minister odobril, da se lahko tlakuje iz sredstev kaldrminskega fonda, je tudi to pereče vprašanje ugodno rešeno. Tlakovanje se bo pričelo že letos.

Mariborsko gledališče

Sobota, 27. februarja ob 20: »Čevljar Anton Hiti Pro-Nedelja, 28. februarja ob 15: »Dr.« — Ob 20: »Pica v Savoyu«. Globoko znižane cene. — Zadnjič.

Novo mesto

Rdeči križ. Letna skupščina društva Rdečega križa v Novem mestu, napovedana za nedeljo, dne 28. t. m., se preloži na četrtek, dne 4. marca ob 1/20 v mestni posvetovalnici.

Naše dijaštvo

Drvi ob 4 in v nedeljo ob 10 pevski vaja za akademsko službo boško pri ob. frančiškanih v nedeljo ob 11 dopoldne. Vabljeni vsi pevci in pevke.